

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי

התש"ע

יום העצמאות ה-62 למדינת ישראל

הנושא:

העברית קמה לתחיה

בסימן:

"בְּשׁוּב ה' אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן הֵיִינוּ כְּחֻלְמִים:
אִזּוּ יִמְלֵא שְׂחֹק פִּינוּ וְלִשׁוֹנֵנוּ רִגָּה."

(תהלים קכו, א-ב)

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי מפקדת קצין החינוך והנוער הראשי רבנות אגף כוח האדם

טלפון. 03-7373551 פקס. 03-7376305

ד.צ 01188 צה"ל

ועדת השאלות

רס"ן הרב מלאכי ראבד, שאול דוד, נריה פנחס, יוסף שער, דוד שמש

המערכת

העורך: רס"ן מלאכי ראבד, מרכז החידון

עורכי משנה: רס"ן (במיל') שאול דוד, סגן שירן בן חיים

מזכירי המערכת: רס"ב ישראל פיינשטיין, סרן הרב עזרא ברו, רב"ט אחיה רכט, רב"ט ביאנה פוטוריאנסקי, רב"ט מורן בכר, רב"ט עידן לזר, רב"ט טובי זמיר, רב"ט נטלי יעקב, טור' עמית קשת, סמל טל דואני

יוצא לאור על ידי

מפקדת קצין החינוך והנוער הראשי

בפיקודו של

תא"ל אלי שרמייסטר

יו"ר הנהלת חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי

כל הזכויות שמורות

אין להעתיק בדפוס או בכל אמצעי אלקטרוני או לפרסם בכל דרך שהיא
את הספר או חלקים ממנו ללא רשות ההוצאה

מוקדש

לחברי ההנהלה העולמית

של חידון התני"ך

שהלכו לעולמם

ד"ר יוסף בורג

פרופ' פייבל מלצר

אליעזר אלינר

הרב אלחנן סמואל

פרופ' חיים גבריהו

דב שפטיה

אלישע בירנבוים

יהא זכרם ברוך

תוכן עניינים

6	דבר מרכז חידון התנ"ך - רס"ן הרב מלאכי ראבד
	סדר ברכות
8	ברכת ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו
9	ברכת שר החינוך, מר גדעון סער
11	ברכת יו"ר הסוכנות היהודית, מר נתן שרנסקי
13	ברכת קצין החינוך והנוער הראשי, תא"ל אלי שרמייסטר
16	ברכת יו"ר חבר השופטים ונשיאה החמישי של מדינת ישראל, מר יצחק נבון
17	נוהל ותקנון חידון התנ"ך העולמי
25	נספח לתקנון
33	נציגי הנוער - חתני הארץ והתפוצות
41	תמונות מהווי המחנה
49	חידון התנ"ך העולמי
97	חידון התפוצות
145	חידון מוקדם בכתב
158	שמות הזוכים

דבר מרכז חידון התנ"ך העולמי רס"ן הרב מלאכי ראבד

השפה העברית מקיפה את תולדות ימי עם ישראל למן גלותו בעבודות מצרים ועד לימי קוממיות העם בארצו בימינו אנו, כבריח התיכון הסובב את המשכן.

מובא במדרש: "ישראל נגאלו ממצרים בשביל שלא שינו את שמם; ושלא שינו את לשונם, שהיו מדברים בלשון הקודש, שנאמר: **"בית יַעֲקֹב מַעַם לַעֲז",** ונאמר: **"כי פי המדבֵר אֱלִיָּכִים"** - בלשון הקודש" (ויקרא רבה, שיר השירים רבה)

השפה העברית, שורשיה ואדניה בספר הספרים - התנ"ך. הקיום היהודי המשותף בכל גלויות ישראל בארבע כנפות תבל ינק ממורשת זו, אשר הפיחה נשמת חיים בקיומו של העם היהודי והביאה אותו עד הלום.

"מתוך קשר הסטורי ומסורתי זה חתרו היהודים בכל דור לשוב ולהאחז במולדתם העתיקה, ובדורות האחרונים שבו לארצם בהמונים, וחלוצים, מעפילים ומגינים הפריחו נשמות, החיו שפתם העברית, בנו כפרים וערים והקימו ישוב גדל והולך השליט על משקו ותרבותו, שוחר שלום ומגן על עצמו..." (מתוך מגילת העצמאות)

"שיר הפעילות בְּשׁוֹב ה' אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן הֵי יֵינוּ נְחַלְמִים: אֶז יִפְּלֵא שְׁחוֹק פִּינוּ וְלִשְׁוֹנוּ רִנָּה" (תהלים קכו)

שירו זה של נעים זמירות ישראל, דוד המלך, אשר מלך כאן בירושלים, נתן ביטוי לתקוות ישראל באלפיים שנות גלות ולכיסופיהם לתקומת העם בארץ ישראל.

ההנהלה העולמית של חידון התנ"ך בחרה בפסוקים הללו לציין כי "העברית קמה לתחייה" כביטוי למפעל הציוני במלאת 150 שנה להולדתו של חוזה המדינה, הד"ר בנימין זאב הרצל, מחד ולתחיית השפה העברית בציון 120 שנה להקמת ועד הלשון העברית מאידך.

תהא השעה הגדולה הזו של אחדות, בחגיגות יום עצמאותה השישים ושניים של מדינת ישראל, אבן דרך לקיום נבואתו של צפניה: **"כי אֶז אֶהַפֵּךְ אֶל עַמִּים שְׁפָה בְרוּךְה, לְקִרָא כְּלָם בְּשֵׁם ה' לְעַבְדוֹ שְׁכֵם אֶחָד"** (צפניה ג', ט')

סדר הברכות

ברכת ראש ממשלת ישראל, מר בנימין נתניהו

איזו התרגשות.

אני רוצה להגיד קודם כל שאני מאוד מאוד התרגשתי יחד עם רעייתי, על הבן שלנו, זה טבעי. מאוד מאוד התרשמתי, התרשמתי עמוקות מההישגים של אור, של אלעד ושל כל שאר המתמודדים שהם אלופי תנ"ך, אחד אחד.

דוד בן גוריון, ראש הממשלה הראשון, אמר שהמסד של התרבות שלנו, של החינוך שלנו, של הקיום הלאומי שלנו פה במדינת ישראל זה ספר הספרים. לימוד התנ"ך יהיה נכס צאן ברזל של כל ילדי ישראל. אני חונכתי כך, אחיי חונכו כך, כולנו התחנכו כך, זה ספר הספרים, זה ילדים דתיים וילדים חילוניים וכל מה שבאמצע וכל מה שבצדדים. התנ"ך חוזר להיות ספר הספרים של כל עם ישראל.

אנחנו, יחד עם עמיתי שעושה בזה עבודה חשובה מאוד, שר החינוך גדעון סער, נתחיל עכשיו עבודה מאוד חשובה להחזיר בדיוק את היסוד הזה שדיבר עליו גם הנשיא החמישי של מדינת ישראל יצחק נבון. ואנחנו הולכים לעשות משהו נוסף, כבוד הנשיא לשעבר נבון, אתה שאלת מתי זה יהיה? אנחנו לא מחכים עוד שנה או עוד שנתיים שיהיה חידון תנ"ך למבוגרים. זה יהיה בחג חנוכה הקרוב, חידון התנ"ך המחודש למבוגרים, כי התנ"ך שייך לא רק לכל חלקי עם ישראל אלא גם לצעירים ולמבוגרים ולקשישים, אך עדיין לא לתינוקות, תינוקות לבית רבן.

אנחנו מחזירים את המסורת הזאת במלוא העוצמה, כי התנ"ך זה היסוד של הקיום של עם ישראל, וזהו גם היסוד של הקיום של מדינת ישראל.

לכולכם שאו ברכה, הביאו אור לגויים!

תודה רבה לכם.

ברכת שר החינוך מר גדעון סער

חג שמח,

מכובדי, ראש ממשלת ישראל - מר בנימין נתניהו ורעייתו הגב' שרה נתניהו,
יו"ר הסוכנות היהודית - נתן שרנסקי,
קצין חינוך ראשי - תת אלוף אלי שיירמייסטר,
יו"ר חבר השופטים והנשיא החמישי - מר יצחק נבון,
ראש העיר ירושלים - ניר ברקת
שר המשפטים - יעקב נאמן
סגן השר,
משתתפי החידון וקהל נכבד,

מפגש זה של נוער יהודי מרחבי-תבל בחידון התנ"ך, ביום העצמאות של מדינת-ישראל, בבירת ישראל, ירושלים, מסמל את אחדות העם סביב מורשתנו התרבותית, הלאומית והמוסרית.

ספר התנ"ך מגלם זיכרון היסטורי משותף וגם ייעוד משותף. כולנו - בין אם נולדנו כאן בישראל ובין אם באנו מאחת הגלויות, רואים עצמנו חלק בלתי נפרד מהסיפור התנ"כי והוא ממעצבי זהותנו. כולנו יצאנו ממצרים, נדדנו במדבר ארבעים שנה, והגענו בתום מסע נדודים ארוך וקשה אל ארץ מולדתנו, שהובטחה לאברהם, ליצחק וליעקב.

"ספר-הספרים" הוא כתרו של עם ישראל. התנ"ך בעיקרו הוא יצירה של התקופה הגדולה והמקורית ביותר בחיי עמנו כהגדרתו של ראש הממשלה הראשון דוד בן גוריון. אין עוד ספר בעולם שְׁיִשְׁוּהוּ לו במידת השפעתו על הציוויליזציה ועל ההיסטוריה האנושית. אין עוד ספר בעולם שזכה לכל כך הרבה קוראים, פרשנים, חוקרים, דרשנים. ואף על פי כן - הוא אינו נְדָלָה כלל, ואפשר להפוך בו ולגלות בו תמיד תובנות חדשות. תוכנו אף פעם איננו מתיישן. הוא נצחי ובעל משמעות עמוקה ותקפה לכל דור ודור.

חידון זה מתקיים בסימן "העברית קמה לתחייה".

אתם, משתתפי-החידון, הגעתם לכאן מארצות רבות ושונות, אבל לכם ולחבריכם הישראלים גם-יחד יש סגולה משותפת וחשובה: היכולת לקרוא את התנ"ך בשפת-המקור. התנ"ך הוא אמנם הספר המתורגם ביותר, כמעט אין שפה בעולם שלא ניתן לקרוא בה את התנ"ך. אבל מי המתרגם המסוגל לצקת ללשון אחרת את מלוא עושרה של השפה העברית המרהיבה? את התבניות הפיוטיות הקצובות? את נְשָׁפֶעַת הדימויים המדהימים של "שיר-השירים" – שירת האהבה היפה בעולם, של פתגמי "משלי" וחוכמת "קהלת", ייסורי איוב? מי יכול למזוג מְכָלִי לכלי ועדין לשמור את מלוא הלהט הנבואי והלשון הוירטואוזית של נביאינו ירמיהו, יחזקאל, ישעיהו, עמוס ומיכה? רק לנו – יודעי העברית – שמורה החוויה הראשונית, שאין בְּלִפְתָּהּ, להלך בין פסוקי התנ"ך כבתוך ביתנו ולספוג את מלוא המשמעות הגנוזה בְּכַתּוּב; לזרום באופן טבעי עם שטף המילים, להתרומם על כנף-הדמיון ולשמוע את הקולות מבעד לאותיות.

גברותי ורבותי,

מתוך הכרה בחשיבות הערכית והלאומית העצומה של קירוב כל שדרות העם אל התנ"ך, וביוזמת ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו, במעמד הזה לפני שנה, הונחיתי ופעלתי לחדש את חידון התנ"ך למבוגרים. הוא יתקיים בחג החנוכה הקרוב לאחר הפסקה של כשלושה עשורים.

ספר התנ"ך מאחד את כל שבטי ישראל, את כל דורות ישראל. הוא הֶעֱבֵר המשותף לכולנו, ובו גלום גם הייעוד המוסרי והערכי של עמנו. לאהבת התנ"ך אין גיל. אני מקווה ומאמין שנפיה שוב בציבור את הרוח הגדולה המבוססת על נכסי הנצח של עמנו, שסחפה את המדינה בעבר.

חידון-התנ"ך רווי שמחהו שאר-רוח. כולכם, כל המשתתפים שהגעתם למעמד זה: מנצחים. וכולנו, כל הצופים בכם ומאזינים לחכמתכם – יוצאים נְשָׁפֶעַת.

קבלו נא את ברכתי האישית ואת ברכת מערכת החינוך, במילות הברכה שניתנו ליהושע בן-נון, המנהיג שזכה להכניס את העם לארץ ישראל:

"לֹא יָמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ, וְהִגִּיתָ בוּ יוֹמָם וְלַיְלָה כִּי אַז תִּצְלִיחַ אֶת דְּרָכֶיךָ וְאַז תִּשְׁכַּל"
(יהושע, א', ח').

עֲלוּ וְהִצְלִיחוּ!

ברכת מר נתן שרנסקי, יו"ר הסוכנות היהודית

מתמודדים יקרים, קהל נכבד, ידידים.

אני מתרגש מאוד, ממש מתרגש.

הנושא העברית קמה לתחיה. תרשו לי להגיד כמה מילים, לחלוק איתכם סיפור אישי על עברית וחשיבותו והשיבה לציון.

אני התחלתי ללמוד עברית בגיל 25 באולפן חצי מחלקתי של ארבעה-חמישה איש. למדנו בתוך פעילות נמרצת, בתוך הפגנות, בתוך מפגשים חשובים וכמובן לא היה לנו הרבה זמן ללמוד אז למדנו קודם כל מילים שהיינו זקוקים להם: הפגנה, בית סוהר, פסק דין, זכויות אדם- בקיצור "שלח את עמי".

יום אחד תייר מחו"ל הביא לי ספר קטן, ספר תהלים ביחד עם פתק מאשתי שכבר היתה בירושלים: "אני מרגישה שהגיע הזמן לשלוח את התהלים אליך". אני פתחתי אותו, אותיות מאוד קטנות, רוב המילים אני לא כל כך יודע, לא על זכויות אדם כנראה, אז אין זמן שמתי בצד והמשכתי. כמה ימים אחרי זה עצרו אותי והאשימו אותי בבגידה במולדת והעבירו לי רשימה של פרטים שהחרימו ממני ושם אני רואה גם ספר שחור בשפה הלוועזית. נזכרתי על הפתק של אשתי ודרשתי שיחזירו לי אותו. זה לקח 3 שנים עד שהביאו לי תהלים לבית הסוהר ביחד עם סחורה שאבא שלי נפטר. אז, כמובן, כי אין לי ברירה אני צריך עכשיו לקרוא ולהבין מה כתוב שם, אבל איך להבין כאשר אתה לא יודע איפה המשפט יסתיים כי אתנחמא ודברים כאלה לא ידעתי וכאן אין דברים שאני רגיל בשביל להבין איפה המשפט יתסיים. אז אני לוקח מילה שחוזרת על עצמה ומשווה בין על המשפטים בשביל להבין מה החשיבות של המילה הזו. ופתאום צץ לי דבר כל כך פשוט שמילה מוזרה, צלמוות, זה צל של מוות וסביב המילה הזו היה מזמור כ"ג. יש הרבה מילים שאני יודע, **"גם כי אלך בגיא צלמוות לא אירא רע כי אתה עמדי"**. עמדי זה בטח איתי, גם כי אלך בגיא צלמוות לא אירא רע כי אתה איתי. מי זה אתה? הקדוש ברוך הוא שמלך דוד מדבר איתו, אולי זה אשתי ששולחת לי שליוח דוד ואומרת אני איתך, אולי זה מדינת ישראל שכולה אומרת אני איתך וכך הרגשתי פתאום שכל עם ישראל בא לחזק אותי.

זה לקח לי 40 יום להבין כל מה שכתוב שם במזמור , 150 מזמורים היה לנו, אבל קיבלתי הרבה חיזוק עוד להרבה שנים. והיום שאני חוזר לברית המועצות, לרוסיה לאוקראינה, יש פה היום נציגה מאוקראינה , אני רואה איך אולפנים של עברית כמו אפיקים בנגב מתפרצים החוצה, ואנחנו בסוכנות היהודית גאים מאוד שיש בערך 50 אלף צעירים וצעירות בכל העולם שלומדים שפה עברית. ולא רק לומדים שפה עברית, לומדים גם שהעם שלנו לא צריך לפחד כי גם אם אנחנו נלך בגיא צלמוות לא נירא רע כי אלוהים איתנו.

מדל טוב !

ברכת קצין החינוך והנוער הראשי ויו"ר ההנהלה העולמית, תא"ל אלי שרמייסטר

אדוני ראש הממשלה מר בנימין נתניהו ורעייתו,
כבוד שר החינוך מר גדעון סער,
אדוני הנשיא החמישי מר יצחק נבון, יושב ראש חבר השופטים ומכובדי השופטים,
יושב ראש הסוכנות היהודית מר נתן שרנסקי יושב ראש הנשיאות וחברי הנשיאות,
מנכ"ל הסוכנות מר אלן הופמן,
יושב ראש קק"ל מר אפי שטנצלר,
ראש העיר ירושלים מר ניר ברקת,
הרב הצבאי הראשי תת אלוף אביחי רונצקי,
המנחה הנצחי של חידון התנ"ך העולמי האחד והיחיד ד"ר אבשלום קור,
חברי הנהלת חידון התנ"ך העולמי,
מרכז החידון הרב רס"ן מלאכי נאבד.
מפקדים, חיילים, משפחות,
מתמודדים יקרים,
אזרחי ישראל מכובדי כולם,
חג עצמאות שמח.

הפסוק שנבחר השנה לחידון התנ"ך מספר תהלים הינו: **"בְּשׂוֹב ה' אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ
כְּחֻלְמִים: אֲזַ יִמְלֵא שָׁחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה."**

פיוטו זה של נעים זמירות ישראל, דוד המלך, אשר מלך כאן בירושלים, נתן ביטוי
לתקוות ישראל באלפיים שנות גלות ולכיסופיהם לתקומת העם בארץ ישראל.

המצפן ששימש את העם היהודי עת שבו בנים לגבולם היה התנ"ך.
התנ"ך הקרין בשפתו העשירה גם על העברית המתחדשת. שפת המקרא חזרה להיות
שגורה ומובנת כפשוטה. כל ילד בישראל קורא ומבין את דברי אבות אבותיו הכתובים
בשפתו. לתופעה זו אין אח ורע בתולדות העמים.

השנה ימלאו מאה ועשרים להקמת ועד הלשון העברית ולתחיית השפה. הנס הזה התרחש בד בבד עם צמיחתה של התנועה הציונית. האומה העברית והשפה העברית קמו לתחייה.

אליעזר בן יהודה הכיר את התנ"ך על בוריו. שפת המקרא, כמו גם שפתם של החכמים, הייתה שגורה על לשונו. הוא אהב את העברית המקראית אך הבין שלעם חי דרושה שפה חיה ומוחו הקודח לא חדל מלהמציא: גְּלִיֶּדָה וְרַבֵּיבַת; דְּגָדוּג וְנִזְלָת; מְשֻׁרָד וְתַעְרוּכָה וּמַעְדָּר וּמְדַרְכָּה; גְּרָבִים וּמִקְבָּת; שְׁעָמוּם וגם יוזמה.

מאות מילים הפכו את העברית לְמְדוּבֶרֶת. ערב רב של לשונות הגלות והגולה הומר בשפת המקרא שעוֹבְדָה, שונתה והותאמה עוד בתקופת ההתיישבות המתחדשת.

מראשית ימיה של התנועה הציונית שב התנ"ך למוקד חיינו ושימש כמורה, כמחנך, כמקור ליצירה, הנחה כמדריך טיולים את ההולכים בְּשְׁבִילֵי הָאָרֶץ, ונביאיו היו להשראה כשבנו מוסדות השלטון, המשפט והצדק.

כך היווה התנ"ך מקור השראה וכוח גם לחלוצים, המתיישבים, חברי הקיבוצים. באמצעותו שבו אל אדמת אבותיהם לכבוש אותה וְלְגַאֹל אוֹתָהּ. הטיב לבטא זאת לוי בן אמיתי, חבר דגניה ב', בְּרִשְׁמָה משנת 1926: "לא זרים אנו כאן, לא עוברי אורח. בחוֹדְרֵנוּ כְּאֵן לְפִינֹת חֲבוּיוֹת, לְאִיזָה גֵּיא נִסְתֵּר וּמִתְפַּתֵּל בֵּין הַרִים, עוֹמְדִים אֲנֹחַ תוֹהִים וּמִשְׁתוֹמְמִים, כְּנִזְכָּרִים בְּנִשְׁכּוֹת: דוֹמָה שֶׁאֵת עֵקְבוֹת עֲצֻמְנוֹ הִכְרַנוּ בְּסַלְעִים, דוֹמָה שְׁכָאן כִּבֵּר דְרַכָּה כִּף רַגְלֵינוּ אִי פֶעַם, בְּזִמְן מִן הַזְמָנִים, בְּאֶחָד מִגְּלֹגְלֵי נִשְׁמַתְנוּ. עַל צִלְעוֹת הַהַרִים – כְּאֵן חֲרוֹתִים בְּכַתֵּב חֲרִיצִים נִפְתַּל, תוֹלְדוֹת עֵבְרָנוּ. אֵילִם הוּא הַכַּתֵּב לְזָרִים – אֶךְ לָנוּ מְדוּבֵב כֵּה רַבָּה. לְפַעֲמִים גַּם מַחִיכִים לָנוּ הַהַרִים בְּחֲרִיצֵיהֶם הַעֲמוּקִים, כְּקַמְטִים עַל פְּנֵי שֶׁל אֵלֵיהוּ הַזֶּקֶן וְהַטוֹב, הַנְּבִיא מִגְּלַעַד, מִבֶּשֶׁר הַגְּאוּלָּה".

ואכן, תפיסת העולם עליה מושתת הרעיון הציוני קובעת שיש לעם היהודי זכות אבות לקיים מדינה ריבונית בארץ ישראל, אך התפיסה מדגישה גם את כינונה של חברת מופת כיעד ואת השאיפה, כלשונו של הרצל, לשלמות מוסרית. דברי תולדות עם ישראל מוכיחים שתקופת של שגשוג אינה ערובה לכך שהריבונות תשרוד לאורך זמן. עתידן של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית ושל החברה הישראלית כחברה מוסרית, יציבה ומתפתחת מחייבות לדבוק ברעיון הציוני, בשורשיו ובמקורותיו התנ"כיים ולפעול לאורם.

כדי לשמור על הישגיה המופלאים של התנועה הציונית, יש לחזק את המעשה הציוני גם היום, שכן לא אבד הכל על הציונות, שדרכה מסמלת את הגשר שנפרש בין פלגים ובין מחלוקות ואת הזיקה שבין התרבות המתהווה ומשתנה מידי יום לבין ספר הספרים, התנ"ך, שהוא הבסיס ליצירתה.

ידיעת התנ"ך אינה כרוכה דווקא באמונה או בהזדהות. זוהי קודם לכל שאלה של זהות. והתנ"ך אינו של איש; לאיש אין עליו בעלות בלעדית; לא עליו ולא על פרשנותו; פסוקים של כולנו הם, של חילונים ודתיים, מבוגרים וצעירים, יהודים שאינם יהודים באשר הם. התנ"ך הוא של כל החפץ לאחוז בו, של כל החפץ למצוא אליו נתיב.

התנ"ך הינו גם נכס צאן ברזל עבור צבא ההגנה לישראל. לאורך השנים נשענו מפקדי צה"ל וחיליו על דפי הספר ושאו בו מהם חוסן בכל תחומי העשייה. לא בכדי נשבעים חיילי צה"ל אמונים על ספר התנ"ך. כמו שעבר התנ"ך מדור לדור - כאות, כסמל, וכברית - כך הוא עובר מהמפקד לחייל הצעיר; וזה הצעיר, כשיהיה מפקד, יעבירו לחיילי הדור הבא. שרשרת הדורות היא גם שרשרת הפיקוד.

על כולנו, המחנכים, הן במערכת האזרחית והן בתוך גבולות הצבא, הן בישראל והן במסגרות החינוך היהודי בתפוצות, לעודד שימוש נכון ונכון בשפה העברית, לחזק את הקשר לארץ ואת הבנת ההכרח לשמור עליה ולהכשיר את הלבבות לאהבת התנ"ך.

בשם צבא ההגנה לישראל, חיל החינוך והנוער מוביל גם השנה את המפעל החינוכי החשוב הזה, שכולו הצדעה לספר הספרים- התנ"ך. אני מבקש להודות לכל השותפים למרכז החידון ולכל מי שנטל חלק בהפקת אירוע זה והמפגשים שקדמו לו.

מתמודדים יקרים, ראו בישראל את ביתכם. לימדו עליה ולימדו אותה, כפי שאתם בקיאים בפסוקי התנ"ך. התורה היא עץ החיים למחזיקים בה, וארץ ישראל היא הלב הפועם של החיים היהודיים עצמם. אנו מזמינים אתכם ואת משפחותיכם, לתור בארץ הזו לאורכה ולרוחבה, כי מדינת ישראל שלכם היא.

אני מאחל לכם ולכל עם ישראל, חג עצמאות שמח.

בהצלחה!

ברכת מר יצחק נבון נשיאה החמישי של מדינת ישראל, יו"ר חבר השופטים

אני נרגש מהמעמד הזה, נתן שרנסקי אני מודה לך מקרב לב ששיתפת אותנו בחוויה שעברה עליך שם ברוסיה.

בהיותי חבר כנסת, יושב ראש חוץ וביטחון השתתפתי בהפגנות "שלח את עמי" וכיוצא בהן, אבל מה שאתם עשיתם שם תבוא עליכם ברכה, לא יסולא בפז. אני רוצה להגיד שני דברים בעניין התנ"ך:

העם היהודי יצר את התנ"ך אבל גם ההפך נכון - התנ"ך יצר את העם היהודי. בלעדיו לא היינו מה שאנו, בלעדיו לא היינו עם ואני בספק אם היינו דת. אני זוכר שעבדול נאסר, נשיא מצרים, הכריז פעם כי יש למצרים 4000 שנות היסטוריה, בן גוריון ענה לו, אני יכול לדבר בשפה של משה רבנו, האם אתה יכול לדבר בשפה של פרעה? אף מילה.

נאמר בזכות ארבעה דברים נגאלו ישראל ממצרים: לא שינו את שמם, לא שינו את לשונם, לא גילו מסתורין שלהם ולא ביטלו את המילה.

ונוסף לכך, עוד מילה אחת של ביאליק.

ביאליק ז"ל אמר: לקרוא את התנ"ך בתרגום זה כמו לנשק את אהובתך דרך צעיף.

אני מברך את כל המשתתפים פה, ברוכים הבאים תרגישו כאן כבהיותכם בביתכם וכל הכבוד לכם על בואכם והשתתפותכם. מאחל לכם הצלחה.

תקנון

חידון התנ"ך העולמי

מבוא

התנ"ך הוא יסוד קיומנו כעם. בו מצויה זכותנו על ארץ ישראל. הוא קושר אותנו לעברנו ובו תקוותנו לעתיד.

התנ"ך הוא התשתית התרבותית לכלל ישראל כולו על פלגיו, גוונים ועדותיו.

החינוך היהודי בארץ ובתפוצות מבוסס בראש ובראשונה על התנ"ך. כל סוגי החינוך היהודי רואים בתנ"ך את מקורם העיקרי. מתוך ספר הספרים הם יונקים את עקרונותיהם ואת השקפות העולם הדתיות והחברתיות בעם ישראל.

חיזוק ועידוד הלימוד והעיון בתנ"ך הוא חובה ראשונה במעלה של כל מערכות החינוך היהודי בכל אתר ואתר.

חידון התנ"ך משמש אמצעי מצוין להעלאת חשיבות התנ"ך וקרנו בעיני הציבור בכלל, ובעיני הדור הצעיר בפרט.

חידון התנ"ך מתקיים ביום העצמאות למדינת ישראל.

א. המטרות

- להרחיב את חוגי הלומדים וההוגים בתנ"ך בקרב הנוער היהודי בעולם בכלל ובקרב הנוער בישראל בפרט. לקרב אותם לאהבת עם ישראל, ארץ ישראל, ומורשת ישראל.
- לסייע בטיפוח ערכים חינוכיים ברוח המורשת הנבואית ולהאיר את מקורות הלשון העברית.
- להוסיף מימד רוחני לחגיגות יום העצמאות של מדינת ישראל, וכלל ישראל.
- לעודד מפגש חינוכי לימודי בין בני הנוער היהודי מן הארץ והתפוצות.

ב. ההנהלה העולמית

בהנהלה העולמית מיוצגים גופים ממלכתיים לאומיים אלה:

- משרד החינוך - מינהל חברה ונוער
- משרד הביטחון- האגף הביטחוני חברתי
- מפקדת קצין חינוך ונוער ראשי
- הרבנות הצבאית הראשית
- ההסתדרות הציונית העולמית- המחלקה לחינוך יהודי ציוני
- הקרן הקיימת לישראל- אגף לחינוך ולנוער
- מרכז עולמי לתנ"ך, עמותה יהודית להפצת ידע התנ"ך
- ארגון נח"ת (נוער חובב תנ"ך)

ההנהלה העולמית תיוצג ע"י:

- משרד הביטחון - 4 נציגים
 - משרד החינוך - 4 נציגים
 - ההסתדרות הציונית - 3 נציגים
 - הקרן הקיימת לישראל - 2 נציגים
 - ארגון נח"ת 1 - משקיף
 - עמותה יהודית להפצת ידע התנ"ך - 1 משקיף
- ההנהלה העולמית תתכנס לפחות 4 פעמים בשנה.
החלטות ההנהלה ייקבעו בהצבעות רוב.
ניהול החידון וריכוזו יהיו באחריות מפקדת קצין חינוך והנוער הראשי.
קצין חינוך והנוער הראשי הוא יו"ר ההנהלה העולמית.
לישיבות ההנהלה העולמית יוזמנו, לפי הצורך נציגים הקשורים בביצוע החידון כגון:
תקשורת, מרכז מחנה התנ"ך וכו'.
כמו כן ישתתפו בישיבות ההנהלה ויוסיפו מידיעתם וניסיונם: מר יוסף שער ומר שאול דוד.

ג. המשתתפים

זכאים ליטול חלק בחידון בני נוער יהודים מהתפוצות שיהיו עד יום העצמאות באותה שנה בני 14-18, או שלומדים בכיתות ט'-יב'.

לכל ריכוז יהודי בכל מדינה הזכות לשגר מתמודדים שייצגו את מדינתם בחידון.

מספר הנציגים ייקבע עפ"י החלטת ההנהלה.

יהודי התפוצות אינם יכולים להיות מיוצגים על ידי ילדי שליחים, או ילדי נציגים של גורמים ישראליים.

מועמד שהשתתף בעבר במחנה חידון התנ"ך אינו יכול להשתתף פעם נוספת בחידון. בכל מדינה ייקבע הגוף המוסמך להודיע למרכז החידון את שמות המתמודדים לחידון העולמי, באמצעות הרשות המשותפת לחינוך יהודי ציוני. המועד האחרון להגשת שמות המתמודדים, כחודש לפני פתיחת מחנה התנ"ך.

ד. חומר החידון ונושאו המרכזי

חומר החידון ייקבע אחת לשלש שנים על ידי ההנהלה העולמית.

החומר יוצע ע"י ועדת מחברי השאלות שיביאו בחשבון גם את הספרים והפרקים בתנ"ך הנלמדים עפ"י תכנית הלימודים של משרד החינוך והתרבות בביה"ס הכללי והדתי.

הנושא המרכזי בכל שנה יתבסס על הנושא השנתי הלימודי הנקבע על ידי המזכירות הפדגוגית במשרד החינוך והתרבות ומרכז ההסברה, ו/או ההנהלה העולמית.

ה. חידונים ארציים

החידונים המקדימים בכל מדינה יבוצעו בשלבים אחדים, בהתאם לתנאי המקום והחלטות המוסדות המקומיים ובכפוף לתקנון ההנהלה.

מוצע לערוך בשלב ראשון מבחן ארצי בכתב לכל הנרשמים לשם בחירת המתמודדים, בערים או מחוזות. נבחרו המחוזות או הערים יזמנו לחידון ארצי בו ייבחרו נציגיהם לחידון התפוצות ולחידון התנ"ך העולמי.

ו. מחנה התנ"ך

נציגי המדינות המשתתפים בחידון יגיעו למחנה התנ"ך בראשית השבוע הראשון שלאחר חג הפסח. בכל מקרה, לא יגיעו למחנה יותר מ-4 מתמודדים מאותה מדינה. הודעה מפורטת תישלח על ידי מרכז החידון העולמי.

ז. אירוח, סיורים, הדרכה ופיזור

הנציגים יתקבלו בשדה התעופה על ידי נציגי מרכז החידון שידאגו לכל צרכיהם כגון: הסעות, לינה, מזון, וסיורים לימודיים בימי שהותם בישראל עד לסיום מחנה התנ"ך. תינתן הדרכה בכל הנוגע לסדרי החידון וייערך תרגול לקראת ההופעה הציבורית.

ח. תרגומים

השאלות והתשובות בחידון ייאמרו בעברית. לנציגים שאינם שולטים בשפה העברית יתורגמו השאלות בכתב ובע"פ לשפה המדוברת במדינתם. למדינות יימסרו אחת לשלוש שנים שמות התרגומים (עם חומר החידון) אשר בהם יתורגמו השאלות בחידונים.

ט. חידון פומבי לנציגי התפוצות

לכל נציגי התפוצות ייערך מבחן פומבי, באחת מערי ישראל, שבו ייבחרו חתן או כלת הנוער בתפוצות ושני סגנים.

הקריטריון להתמודדות בחידון התפוצות הינו:

נציג מכל מדינה שצבר את מספר הנקודות הגבוהות ביותר מבין חברי מדינתו.

בנוסף, מבין המתמודדים שנותרו יעלו בעלי מספר הנקודות הגבוה ביותר כמספר המקומות שיוותרו להשלמת המכסה.

י. מבחן בכתב

מספר ימים לפני חידון הגמר ייערך מבחן בכתב. הנקודות שנצברו בחידון בכתב יצורפו לנקודות שייצברו בחידון התפוצות והעולמי.

יא. חידון הגמר

בחידון הגמר ישתתפו עד 16 מנציגי התפוצות וישראל שצברו מירב הנקודות בחידון בכתב.

יב. כרטיסי שאלות

לכל נבחן/ת יינתן כרטיס שאלה, שעליו כתובה השאלה בעברית ובלועזית, לפני שהוא יישאל בע"פ, ועליו להשיב עליה לאלתר. החל הנבחן להשיב על השאלה, שהה, ביקש לחזור על כל השאלה או על חלקה ולא השיב, שוקל חבר השופטים ומחליט אם להפסיקו או להתיר לו להמשיך, הכל לפי מהלך התשובה.

יג. הרכב חבר השופטים והנשיאות

בחבר השופטים יכהנו יו"ר וארבעה שופטים שייבחרו על ידי ההנהלה העולמית.

היו"ר מכריז על הניקוד ומפקח על רישומו ועל סיכומו.

היו"ר יימנע מהערות על הישגי הנבחנים והערות מיותרות אחרות ומסתפק בהודעה על מספר הנקודות שצבר כל נבחן. אין היו"ר מחווה דעתו בפומבי על טיב השאלות או על טיב תרגומיהן.

בחבר הנשיאות ישתתפו נציגי הגופים השותפים במפעל החידון.

יד. המנחה

בפתח החידון מוסר המנחה לנבחנים ולציבור על שלבי החידון וסדריו ומציג בפני הציבור את הנבחרים, חבר השופטים, וכל איש שייקרא אל הבמה.

המנחה דואג למסור לכל נבחן את הכרטיס עליו כתובה השאלה שיישאל. דואג לחלוקת ולאיסוף דפי השאלות הזהות שבכתב באמצעות מזכירת החידון.

המנחה קורא לנבחנים, למאזינים ולצופים את כל שאלות החידון. אין המנחה מתערב במהלך השיפוט.

טו. נאומים

זמן הנאומים בפתיחת החידון הפומבי לא יעלה על שלש דקות לנאום.
על נושאי הנאומים להעביר את תכנם למרכז החידון לא יאוחר משבוע לפני תאריך החידון.

טז. ניקוד

לפני כל מחזור שאלות מכריז המנחה מהו מספר הנקודות המירבי שאפשר לצבור בעד כל תשובה שלמה ונכונה. השיב הנבחן תשובה חלקית, יקבע היו"ר בסיוע חבריו לשיפוט, אם מגיעות לנבחן נקודות וכמה.

לא השיב הנבחן על השאלה, או שהשיב תשובה לא נכונה, מכריז היו"ר חבר השופטים- "אין מענה". בגליון רישום הנקודות יירשם: 0.

יז. שאלות שאין עליהן מענה

יש לקרוא לנבחנים ולקהל המאזינים את התשובות הנכונות לשאלות שנשאלו ולא ניתנו עליהן תשובות מלאות או חלקיות על ידי הנבחנים.

תשובות השופטים תהיינה בהירות וקצרות ככל האפשר ואין צורך לקרוא את כל התשובה ככתבה וכלשונה ואת הפסוק הנלווה אליה.

יח. ערעורים

חבר השופטים הוא הגוף הפוסק בעת ההפסקות בערעורים שיוגשו בכתב.
על פסקם של השופטים בהענקת נקודות אין לערער אחר תום החידון.

יט. חתן/כלת תנ"ך עולמי/ת לנוער יהודי וארבעה סגנים

נוסף לחתן או לכלת התנ"ך העולמי/ת לנוער, יוכרזו לסגנים ארבעה מן הנבחנים שצברו את מספר הנקודות הגדול ביותר ויזכו בתעודות מתאימות ובספרים. בין החמישה שהגיעו למקומות הראשונים ייכלל נציג התפוצות שצבר מספר הנקודות הגדול ביותר מכל עמיתיו מהתפוצות.

צברו שניים מהמתמודדים במספר נקודות מירבי שווה בשלב האחרון יוכתרו שניהם בתואר חתן/כלת תנ"ך עולמי לנוער.

כ. חריגות מן התקנון

ההנהלה העולמית לחידון התנ"ך מוסמכת לאשר, בעת הצורך, חריגות מן ההנחיות הכלולות בתקנון זה.

נספח לתקנון

א. הרכב חבר השופטים והנשיאות

בחבר השופטים יכהנו:

- יושב ראש נבחר ע"י ההנהלה העולמית.
- נציג מחברי השאלות.
- רב צבאי.
- אישיות ציבורית אשר תומלץ ע"י שר החינוך.
- נציג מטעם מינהל חברה ונוער במשרד החינוך.

בחבר הנשיאות יכהנו:

- יו"ר ההסתדרות הציונית {יו"ר}.
- יו"ר המחלקה לחינוך יהודי ציוני בסוכנות היהודית.
- יו"ר דירקטוריון קק"ל.
- רב צבאי ראשי.
- נציג ההנהלה העולמית.
- נציג משרד הבטחון.

ב. הענקת פרסים

הפרסים בחידונים ייקבעו ע"י ההנהלה העולמית ויוענקו ע"י הגורמים הבאים:

בחידון התפוצות:

האישיות המרכזית	(1) חתן/כלה
ראש העיר / המועצה המארחת	(2) סגן ראשון
נציג ההסתדרות הציונית העולמית	(3) סגן שני
נציג ההנהלה העולמית	(4) סגן שלישי

בחידון העולמי:

ראש הממשלה	(1) חתן/כלה
ראש הממשלה	(2) סגן ראשון
יו"ר דירקטוריון קק"ל	(3) סגן שני
ראש האגף הבטחוני - חברתי	(4) סגן שלישי
מרכז חידון התנ"ך	(5) סגן רביעי

חומר החידון

תורה

בראשית כל הפרקים

שמות א-כד, לא-לד

ויקרא יט, כד-כה

במדבר י-יז, כ-כה, כז, לב

דברים כ-כז, כט-לד

נביאים ראשונים

יהושע א-יא, יד, יז-יח, כב-כד

שופטים כל הפרקים

שמואל א' כל הפרקים

שמואל ב' כל הפרקים

מלכים א' כל הפרקים

מלכים ב' כל הפרקים

נביאים אחרונים

ישעיה א-ב, ח-יב, מ-מה, מט-נו

ירמיה א-ב, כו-מג

יחזקאל א-ד, לג-לד, לו-לט

יואל כל הפרקים

עמוס כל הפרקים

עובדיה כל פרק א

יונה כל הפרקים

מיכה כל הפרקים

חגי כל הפרקים

זכריה א-ט, יד

מלאכי כל הפרקים

כתובים

תהלים קכ-קלד

משלי י-כא

איוב א-ב, מב

רות כל הפרקים

קהלת כל הפרקים

דניאל א, ט, י

עזרא א, ג, ד, ט, י

נחמיה א-ה, ח-יג

ההנהלה העולמית לחידון התנ"ך

תא"ל אלי שרמייסטר	יו"ר ההנהלה העולמית
מר יוסי לוי	משרד החינוך
מר שלמה ונטורה	
מר יששכר גואלמן	
גב' מיכל דה האן	
מר חגי הרצל	משרד הביטחון
מר טוביה קנן	הסתדרות הציונית העולמית
מר ירמיהו דוד	קרן קיימת לישראל
מר אהרון בר	
ד"ר יהושע אדלר	המרכז העולמי לתנ"ך
מר אביעזר בן משיח	
מר יוסף שער	
רס"ן הרב מלאכי ראבד	הפקת החידון
רס"ן (במיל') שאול דוד	
מר שלומי גולדברג (משקיף)	הטלוויזיה הישראלית

הנשיאות - עולמי

מר נתן שרנסקי

יו"ר הסוכנות היהודית

תא"ל הרב אביחי רונצקי

הרב הראשי לצה"ל

מר אפי שטנצלר

יו"ר דירקטוריון קק"ל

מר אלן הופמן

מנכ"ל הסוכנות היהודית

מר חגי הרצל

משרד הביטחון

מר אביעזר בן משיח

נציג ההנהלה העולמית

השופטים

שופטי החידון העולמי:

מר יצחק נבון, יו"ר

הנשיא החמישי של מדינת ישראל

מר נריה פנחס - מחבר השאלות

גב' מיכל כהן

מר שלמה ונטורה

רס"ן הרב ארז מדמון

שופטי חידון התפוצות:

אל"ם הרב שלמה פרץ, יו"ר

מר יוסף שער - מחבר השאלות

מר חגי הרצל

הגב' לידיה גל

מר ירמי דוד

מר יצחק שטיגליץ

אילת לימן (נח"ת) - משקיפה

מתורגמנים

גב' אילנה גודמן	אנגלית
גב' אוולינה לויטרסטיין	הולנדית
גב' אנה פריפשטיין	רוסית
מר אריאל קרייטמן	ספרדית
גב' דבורה שוורץ	צרפתית
מר ראובן יתיב	הונגרית
גב' מרים המבורגר	פורטוגזית

צוות הפקת חידון התנ"ך התש"ע

רס"ן הרב מלאכי ראבד	מרכז החידון
רס"ן (מיל') שאול דוד	מפיק החידון
מר נריה פנחס	מחבר שאלות חידון התנ"ך העולמי
ד"ר אבשלום קור	מנחה
סגן שירן בן חיים	רכז הפקה
ישעיהו פורסטנברג	במאי סירטונים
איתי סופרין	תחקירן
סרן (מיל') יצחקי פלהיימר	מפקד המחנה
אלי ויסברט	מפיק חידון התפוצות
מר יוסף שער	מחבר שאלות חידון התפוצות
דוד אוזן	ע. מפיק החידון העולמי
סגן הרב נחום קינן	ע. מפיק חידון התפוצות
אייל רוטשילד	מנהל הפקה
אלי שיינפלד	רב מחנה החידון
יואב ריבק	יחסי ציבור
סגן (מיל') שמעון נצר	אחראי תרגומים
יהונתן קליין	אחראי קליטת מתמודדים
דודי אורן	מחשוב
אמנון אוסמן	במאי טלויזיה
אוסנת מקובקי	ע. במאי
סמי אמסלם	הפקת טלויזיה
דפוס איילון	עריכה גרפית
דובר צה"ל	צילום
רנ"ג (מיל') יעקב נוגוריאן	עוזרי מרכז החידון
יפרח אהרון	
ליאור טלמור	

סגל מחנה חידון התנ"ך

סרן (מיל") יצחקי פלהיימר

רס"ן אלה מעוז

סגן נעה זלצר

ורד באינסאי

מעיין גזית

הדס גרפינקל

מרינה זטולבסקי

רז חן

עומרי יעקב

סיון כהן

דפנה נחום

שירה סמוחה

שון קאשי

דניאלה בן דוד

משתתפי נוער חובב תנ"ך

(נח"ת)

ראם חלמיש

טל קיציס

הדר לאופר

חן מועלים

תמר קרונמן

נדב דורוני

הדר טרפר ווכטל

סיגל שוורץ

דניאל יהודה

אביאל אליצור

איתן מוזס

עומר קליין

תרצה מנסבך

נציגי הנוער

חתני הארץ והתפוצות

■ שרה שיינדל קלטמן
אוסטרליה

■ שרה עידית חר"ג
אוסטרליה

■ אבישב אנגל
אנגליה

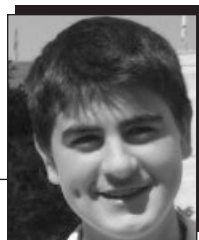
■ נחום בלינדר
אוקראינה

■ גדעון פרייס
אנגליה

■ בנימין הייטון
אנגליה

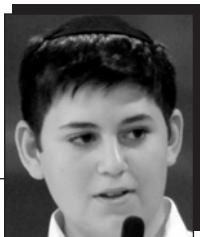
■ יעל גולדסמיד
ארגנטינה

■ יוסי אריה סיגלוף
ארגנטינה

■ יהושע מאיר
ארה"ב

■ מנחם שינדלר
ארה"ב

■ רפאל פולדאוור
ארה"ב

■ חיים דארווין
ארה"ב

■ אברהם הימן
ברזיל

■ נעה וגו
ברזיל

■ דניאלה הובשה
דרום אפריקה

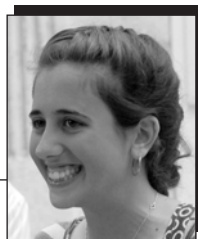
■ מקה זרנדה
גיאורגיה

■ ליאורה סוסמן
הולנד

■ שרה דיסלר
דרום אפריקה

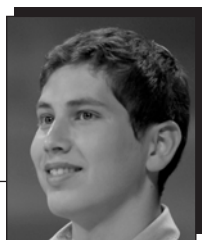
■ שני מיצ'קיי
הונגריה

■ שירה סטייחרס
הולנד

■ אבנר נתניהו
ישראל

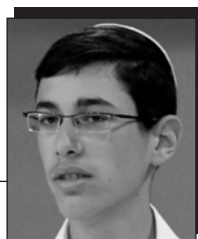
■ אור אשאול
ישראל

■ אלעד נחשון
ישראל

■ יהודה רוזנברג
ישראל

■ לינדה לאון
מקסיקו

■ אינה פרישמן
ליטא

■ יוסף סימן טוב
מקסיקו

■ גבריאל פליגלמן
מקסיקו

■ גילה ג'ויס עבאדי
פנמה

■ אריה בנטולילה
פנמה

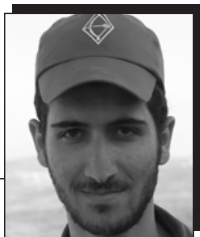
■ אוריאל בניטה
פרו

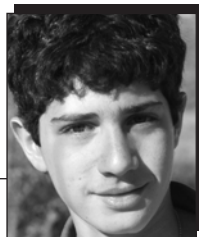
■ יהושע פרדו
פרו

דוד הרוש
צרפת

אריה בל
צ'ילי

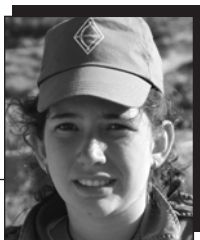
אנאל אסרף
צרפת

גדיאל נאבת
צרפת

טניה לרנר
קולומביה

אביאל לוי
צרפת

יונתן קניסברגר
קולומביה

יואל פינקלשטיין
קולומביה

■ יונתן מיקלר
קולומביה

■ סידני גולדפדר
קולומביה

■ שמעון מגיד
קנדה

■ יואל מרנסטיין
קוסטה ריקה

■ רבקה פרידמן
קנדה

■ חיים קייפ
קנדה

תמונות מחידון התנ"ך והמחנה

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי ה-47

משתתפי חידון התנ"ך העולמי תש"ע

חברי הנשיאות והשופטים בחידון התנ"ך

להקת חיל החינוך והנוער והחזן הראשי לצה"ל

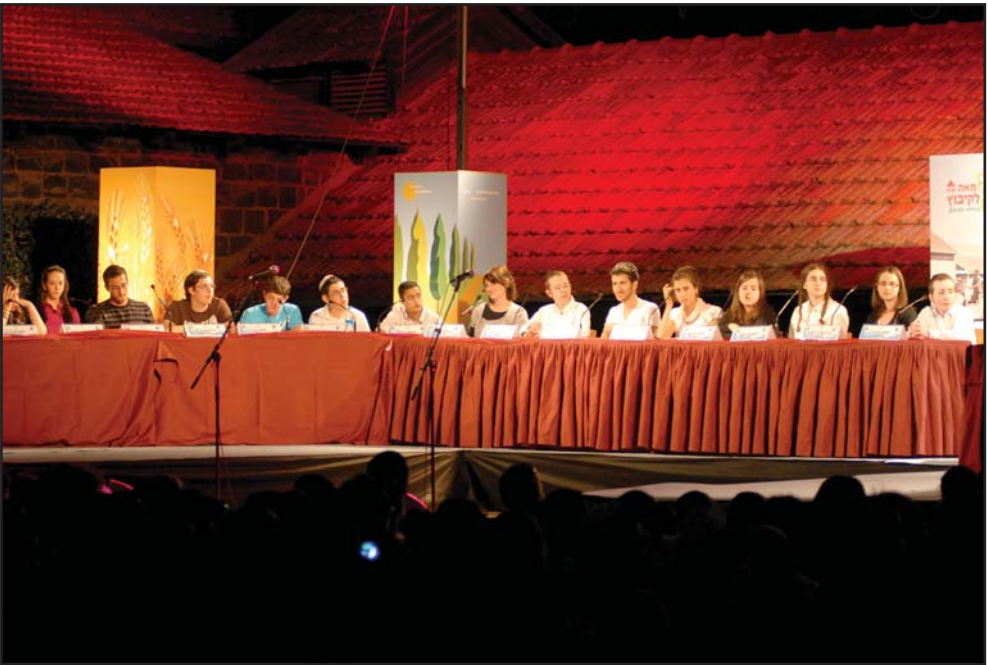
ראש ממשלת ישראל מעניק את נס החידון לכלת התנ"ך העולמי לשנת תש"ע

כלת התנ"ך העולמי בצילום עם ראש ממשלת ישראל, שר החינוך, קח"ר ומרכז החידון

ראש ממשלת ישראל מעניק תעודה לסגן הראשון לכלת התנ"ך העולמי לשנת תש"ע

מתמודדי חידון התנ"ך לנוער יהודי בתפוצות בקיבוץ דגניה א'

מתמודדי חידון התנ"ך בביקור אצל ראש ממשלת ישראל, מר בנימין נתניהו

מתמודדי חידון התנ"ך בביקור אצל יו"ר הכנסת, מר ראובן ריבלין

מתמודדי חידון התנ"ך בביקור אצל שר החינוך, מר גדעון סער

מתמודדי חידון התנ"ך במפגש עם הרמטכ"ל, רב-אלוף גבי אשכנזי

במהלך מטווחים באימון הגדנ"ע

תמונה קבוצתית באימון הגדנ"ע במחנה צלמון

חידון התנ"ך העולמי

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי התש"ע

החידון הפומבי - ירושלים

השלב הראשון

בשלב זה יישאל כל נבחן שאלה אחת הקשורה באירוע מיקראי שיש לו זיקה לנושא החידון.

בשלב זה השאלות מוגשות על ידי אישים שחוו בעצמם אירועים הדומים לנושאים המוצגים בשאלה.

בפתח כל שאלה תינתן סקירה קצרה מפי האיש על פועלו בתחום המדובר.

כל שאלה היא בת שני חלקים.

תשובה נכונה על כל חלק תזכה ב-6 נקודות

תשובות נכונות על שני החלקים יזכו ב-12 נקודות

גב' לולי ארבל ופרופ' איתמר רו ניניו של אליעזר בן יהודה, מחיה השפה העברית

נביא קורא למבשרת ציון לעלות אל הר גבוה:

"על הר גבוה עלי לך מבשרת ציון הרימי בפתח קולך מבשרת ירושלים"

1. מי הנביא?

2. מה תאמר מבשרת ציון לערי יהודה?

תשובה

1. ישעיהו.

2. בשורת הגאולה, קיבוץ הגלויות. ה' חוזר לערי יהודה: אִמְרֵי לְעָרֵי יְהוּדָה הִנֵּה אֵלֵיכֶם.

"עַתָּה מִיָּמֵינוּ מִיָּמֵי אֲמִירָה לְהִיכָם: דָּבַר וְעָלְלָבִיר וְשָׁלַם וְקָרָא וְאֵלֶיהָ פִּימְלָאָה צָבָא וְהִפְיִנְרָעָה
עֹנֵה הִפְיִלְקָחָה מִיָּדָהּ כִּפְלִים בְּכֹלֶח טֹאטֵינָה: קוֹלְקוֹרָא בְּמִדְּבַר פְּנוּדָדָה יִשָּׁר וּבְעֵרְבָה מְסָלָה
לֹא לְהֵינֹ: כָּל גֵּי אֵינִי שְׂאֵל וְכֹל הָרֹגְבָהּ: שְׁפִלוֹן וְהָהָה עֵקֶב לְמִי שׁוֹר וְהָרְכָסִים לְבָקָה: וְנִגְלָה
כָּבוֹד הַיְוֹרָא וְכָל בְּשָׂרֵיחָ דְּוִפִּיחָ דְּבַר: ...עֲלֵהר גְּבוּהָ עֲלֵיךְ מִבְּשָׂרֵי צִיּוֹן הָרִימִי בְּכַח
קוֹלְךָ מִבְּשָׂרֵי יִר וְשָׁלַם הָרִימִי אֶל תִּירָאִי אִמְרֵי לְעָרֵי יְהוּדָה הִנֵּה אֵלֵיכֶם: הִנֵּה אֲדֹנָיִה בְּחֹק
יְבֹא וְרַעוּמִשְׁלָה לְוָה שְׂכָר וְאֵתוּ וְפָעַלְתוּ לְפָנָיו: פְּרַעַה עֲדָר וְיִרְעָה בְּזָרְעוֹ וְיִקְבְּזוּ טְלָאִים
וּבְחִיקוּ יִשָּׂא עֲלוֹת יְנֵהל:"

ישעיהו מ' 1-11

ד"ר אילת מזר - ארכיאולוגית בירושלים

חומת שלמה בירושלים

הכתוב מספר על שלמה המלך שבנה בירושלים:

”אֶת בֵּיתוֹ וְאֶת בֵּית ה' וְאֶת חוֹמַת יְרוּשָׁלַם סָבִיב”

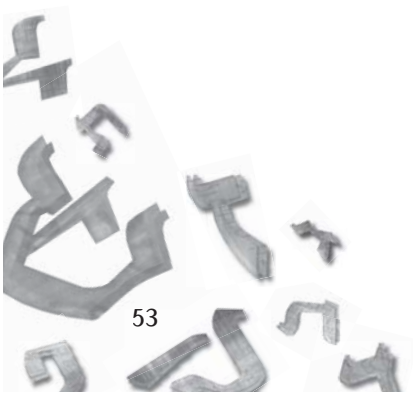
1. מי האשה שהמלך שלמה בנה עבורה בית בירושלים?
2. ציין מבנה נוסף שבנה שלמה בירושלים?

תשובה

1. הבית שבנה לבת פרעה.
2. בית יער הלבנון, המילוא, אולם העמודים.

”וַיִּתְחַנַּן שְׁלֹמֹה אֶת פְּרָעָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְיָקָאָתָּהּ בַּת פְּרָעָה וַיְבִיאָהָ אֶל עִיר דָּוִד עַד כִּלְתָּו לְבָנוֹת אֶת בֵּיתוֹ וְאֶת בֵּית ה' וְאֶת חוֹמַת יְרוּשָׁלַם סָבִיב... בַּת פְּרָעָה עֲלָתָה מְעִיר דָּוִד אֶל בֵּיתָהּ אֲשֶׁר בְּנָה לְהַאֲזִיבָהּ אֶתָּה מִלֹּא... וְאֶת בֵּיתוֹ בְּנָה שְׁלֹמֹה שְׁלֹשָׁה שָׁנָה וַיְחַכְלֵתָּהּ כִּלְתָּו: וַיְבִיאָתָּהּ בֵּית יַעֲרָה לְבָנוֹתָּהּ אֶת מַהֲרָךְ כּוֹחֵם נְשִׂים אֶת מַהֲרָב וַיְשִׁלְשִׂים אֶת מַהֲרָב וְעֵלָא רָב-עֵהט וַיְרִיעַ מִדֹּיָרָיוּם וְכִרְתָּ וְתָרָזִים עֲלֵהֶם מִדִּים: וְאֶת אֲגָסְהֶם מִדִּים עַשְׂהוֹמְשִׂים אֶתָּה אֶרְכֹּז וַיְשִׁלְשִׂים אֶת מַהֲרָב וְאֲגָסְהֶם עֲלֵפְנֵיהֶם וְעַבְדֵּי עֲלֵפְנֵיהֶם: וְאֲגָסְהֶם כִּפְסֵי אֲשֶׁר־נִשְׁפֹּט שֶׁמֶת אֲלֵהֶם מִנִּשְׁפֹּט עַשְׂהוֹסְפוֹ בְּאֶרְצָהּ כִּרְקַע עֲדָה כִּרְקַע: וַיְבִיתוּ אֲשֶׁר־יָשִׁב שֶׁמֶת צִרְהֶיָּה אֶת מִבְּיַת לְאֲגָס כִּפְסֵי עַשְׂהוֹ הָיָה וַיְבִיתֵהּ עַשְׂהוֹ לְבַת פְּרָעָה אֲשֶׁר לָקַח שְׁלֹמֹה כִּי אֲגָסְהָ:”

מלכים א' ג' 1, ד' 1-8, ט' 25-15

רס"ן אלה בן נפלא - צה"ל

מבצע הצלה בהאיטי

איש נכרי הודה לנביא על הטיפול הרפואי שקיבל בארץ ישראל:

"ויאמר הנה נא ידעתי כי אין אלהים בכל הארץ כי אם בישׂראל"

1. מי האישי?

2. כיצד נרפא ממחלתו?

תשובה

1. נעמן שר צבא מלך ארם.

2. טבל שבע פעמים במימי הירדן במצות הנביא אלישע ונרפא מצרעתו.

"ונעמן שר צבא מלך ארם היה איש גד וללפני אדניו ונשא פנים כיב ונתוה תשועה לארם והאיש היה גב ורחל מערע... 1. אמר מלך ארם לך באנא שלחה ספרא למלך ישראלי קח ביד ועטור ככר יכסוף ושת אלפים זהב ועטור חליפות בגדים: ויבאה ספרא למלך ישראלי לאמר ועתה כבואה ספרה זה אלי שהנה שלחתי אליך את נעמן עבד יואספת ומצרתו... ויבא נעמן בסוסיו וברכבו ויעמד פתחה בית לאלי שעה: וישלח אליו אלי שעה מלך ארם לאמר הלוך ורחץ את שבע פעמים בירדן וישב בשרך ויטור: ויקצת נעמן וילך: ואמר הנה אמרתי אלי יצא יצא ויעמד וקרא בשם ה' להיווהני יד ואלה מקום ואספה מצרע: הלא טוב אמנה ופרפר נהרות דמשק מקלמימי שראלה לא ארחץ בהם וטהרתינו ויפנו ילך בחמה: ויגשו עבדיו וינדברו אליו ואבי דבר גד ולה נביא דבר אלי שהלוא אתעשה ואף כי אמר אליך רחץ וטהר: ויטבל בירדן שבע פעמים כדברא שעה להם וישב בשר וכב שרע רקטו ויטהר: וישב אל אלהים והוא וכל מחנהו ויבאו יעמד לפניו ואמר הנה נא ידעתי כי אין אלהים בכל הארץ כי אם בישׂראל ועתה קח נא ברכה מאת עבדך:"

מלכים ב' ה' 1-15

שאנן סטריט - סולן הדג נחש יוזם פסטיבל בשקל

מנהיג דאג להביא לויים מכל מקומותם אל ירושלים:
”לַעֲשׂוֹת... שְׂמֵחָה וּבְתוֹדוֹת וּבְשִׁיר מְצֻלְתִּים נְבָלִים וּבְכִנּוֹרֹת”

1. מי המנהיג?
2. מה היתה השמחה, בה ניגנו הלויים?

תשובה

1. נחמיה. (ניתן לקבל גם עזרא).
2. חנוכת חומת ירושלים.

”וּבְחֵנְכֶם תִּזְמְרוּ וְשִׁלְשִׁם בְּקוֹשׁ אֶתְהַלְלוּ יִם מְכַלְמֵי מְקוֹמָתְכֶם לְהַבִּיאֵם לִירֹשָׁלַיִם וְשִׁלְשִׁם לַעֲשׂוֹת חֲנֻכָּה וְשִׁיר מְחָה וּבְתוֹדוֹת וּבְשִׁיר מְצֻלְתִּים נְבָלִים וּבְכִנּוֹרֹת: וַיֵּאָסְפוּ בְנֵי הַמְּשֻׁרָרִים וּמִן הַכְּרִי וּמִן הַבַּרְסִיב וְתוֹרֵי יְרוֹשָׁלַיִם וּמִן חֲצֵר יִנְטָפֶת: וּמִבְּיַתְהַגְלִיל וּמִשָּׂדֵד וְתַגְבַּע וְעֹמְנוֹת כִּי חֲצֵרִים בְּנֵי וְלֵהֶם הַמְּשֻׁרָרִים סָבִיב וְתוֹרֵי יְרוֹשָׁלַיִם: וַיִּשְׁתָּהֵר וַהֲכִהֵם וְהִלְלוּ יִם וַיִּשְׁתָּהֵר וְאֶתְהַעֵם וְאֶתְהַעֵם וְאֶתְהַחֹמָה: וְאֶעֱלֶה אֶת שְׂרִייה וְדָה מֵעַל לַחֹמָה וְאֶעֱמִידָה שְׂתִית וְדָת גָּד וְלִתְוֹתָה לְכַתְלֵי מִיּוֹמֵי מַעַל לַחֹמָה לְשַׁעַר הָאֲשַׁפְתִּי: וַיֵּלֶךְ אַחֲרֵיהֶם הוֹשִׁיעִי וְהוֹצִיאֵם שְׂרִייה וְדָה: ... וְעוֹרָאָה סוֹפֵר לְפָנֵיהֶם: וְעַל שַׁעַר הָעֵין וְנִגְדָם עַל וְעַל מַעְלֹת עִיר דָּוִד בְּמַעַל הַלַּח וְכִי מַעַל לְבֵית דָּוִד וְעַד שַׁעַר הַמִּים מִזְרָח: ... וַיִּבְחַר יוֹסֵף הַוָּא וְאֶבְחַס גָּד וְלִים: וְשָׂמַח וּכְפִיָּה לְהוֹיִם שְׂמָחָם שְׂמָחָה גָּד וְלֵהוֹנֵם וְנִשְׂמָחֵם וְהוֹלִדִים שְׂמָחוּ וַתִּשְׂמַע שְׂמָחַת יְרוֹשָׁלַיִם מִרְחוֹק:”

נחמיה יב' 27-43

הערה: בשל הדימוין בפסוקים ניתן לקבל כתשובה גם את מעמד ייסוד היכל ה' בימי זרובבל בן שאלתיאל ויהושע בן יוצדק. ”וּבְשִׁנְהָה שְׁנִיתִ לְבֹאֵם אֶל בְּיַתְהַא לְהִסְלִיר וְשִׁלְשִׁם בְּחֶדֶד שֶׁהַשְּׁנִיחַ לְאוֹרָבָב לְבֹנְשִׁלְתִּי אֶלְוִי: שׁוּעַ בְּוִי וְצִדְקוֹ וְשִׁאֲרָא חִיָּהֶם כְּהַנִּים וְהַלְוִיִּם: ... לַעֲזַח עַל מְלָאכֶת בְּיַתְהַא: וְיֹסֵף וְהַבְּנִים אֶתְהִיכֹלֵהוּ: וְעַמִּיד וְהַכְּהַנִּים מְלָבָב שִׁים בְּחֲצֵר וְתוֹהֵלְוִיִּם בְּנִי אֶסְף בְּמֻצְלִתִּים לְהַלֵּל אֶת ה' עַל יְדֵי דָּוִד מְלֶכֶד וְשִׁרְאֵל:”.

עזרא ג' 8-10

אמירה ואריה סרטני - קיבוץ מרחביה

100 שנה לקיבוץ

על מלך ישראל מסופר כי הלך להתרפא ביזרעאל:

"וַיָּשָׁב ... הַמֶּלֶךְ לְהִתְרַפֵּא בְּיִזְרְעֵאל מִן הַמַּכִּים אֲשֶׁר יָבִיאוּ אֶרְמִים בְּרָמָה"

1. מי המלך?

2. מי הגיע ליזרעאל לבקרו?

תשובה

1. יורם בן אחאב מלך ישראל.

2. מלך יהודה, אחזיה בן יהורם.

"בשנת שתים עשרה שנה לירום בן אחאב מלך ישראל מלך דאחזיה ובניה וירום מלך דיהודה: בוע שרים ושתיים שנה אחזיה ובמלך ון שנה אחת מלך דביר ושלם ושמא מועתליה ובתעמרי מלך דישראל: וילך בדרך דבית אחאב ויעשה רע בעיניו כבית אחאב פיתח ובית אחאב וא: וילך אתי וירום בן אחאב מלך יהודה עם חזאל מלך דארם ברמת גלעד: ויפאך מיסאתי וירום: וישב יורם מלך דלהתרפא בירזעאל מונה מפים אשר יבה ואר מיס ברמה בה לחמו ואתחזה אלמלך דארם ואחזיה ובניה וירום מלך דיהודה ירד לך אות אתי וירום בן אחאב בירזעאל פחלה וא: "

מלכים ב' ח' 25-29

תיאטרון המרתף - ירושלים

התיאטרון כמנוף לחיים

שר צבא ביקש מאשה להציג עצמה בפני מלך כאשה אלמנה:

"התאבדתי גא ולבשי גא בגדי אבלי ואל תסוכי שמו"

1. מי שר הצבא?

2. לשם מה נשלחה האשה אל המלך?

תשובה

1. יואב בן צרויה ביקש מהאשה התקועית לפנות לדוד המלך.

2. לדבר על לב דוד המלך שיחזיר את אבשלום בנו מגשור.

הערה: האשה ביקשה מדוד להציל את בנה יחידה מפני המבקשים להורגו. המלך הבין מדבריה שיואב שלח אותה אליו.

"וידע יואב בן צרויה כי לבה מלך דעלאב שלום: וישלחיו אב תקועהו. וקח משם אשה חקמה ויאמר אליה התאבדתי גא ולבשי גא בגדי אבלי ואל תסוכי שמו והיית כאשה זה ימים רבים מתאבדת עלמות: וכתאת אלה מלך דוד בך תאליו פד דברה זהו ישם יואב אתה דברים בפיך: ותאמרה אשה תקועית אלה מלך דוד ותפלעלא פיה ארצהו ותשתחו ותאמרה ושמעה מלך: ויאמר לה מה דמה לך ותאמר אבלא אשה אלמנה אני ומתאישי: ולשפחת דשני בניסו ינצו שניהם בשדה ואין מצילבניהם ויפדוהאחד אתהאחד ומתאתו: ונהקמה כלה משפחה עלשפחת דן ואמר ותניאת מפה אחיו ומתה ובנפש אחיו אשר הך גונשמידה גם אתה יורש וכב ואת גחלת ישרגש ארלה לבלתי שים לאישי שם ושאר יתעלפניה דמה: ויאמרה מלך דא להאשה לבלתי דואני אצוה עלי ד: ... ויאמרה מלך דהידי וואבאת ד בכלותו תעוהאשה ותאמר חניפ ש דא דניה מלך דאם א שלהמין ולה שמילמ כלא שר ד בר אדניה מלך ד כיעב ד ד יואבה ואניוה ואשם בפישפחת דאת כלה דברים האלה: לבעב ורסבב את פניה ד ברעשה עב ד ד יואב אתה דברה זהו אדני חכם פחמת מלא ד האלהים לדעת את כלא שר בארץ: ויאמרה מלך דאלי וואבה נהנאע שית יאתה דברה זהו לה ששב אתה נער את אב שלום:"

שמואל ב' יד' 1-21

משה (מישקה) זילברשטיין

נמלט כילד מצפרני הנאצים ושרד ביערות פולין

הנביא ישעיה מנבא כי באחרית הימים ישרור שלום גם בקרב בעלי החיים:

”וְגַר זֶאֵב עִם כֶּבֶד וְנֹמֵר עִם גְּדִי יִרְבֹּץ”

1. ציין עוד שני בעלי חיים שהשלום ישרור ביניהם?

2. עם איזה בעל חיים ישתעשע היונק באחרית הימים?

תשובה

1. וְעֵגֶל וְכַפִּיר וְמֵרִיא וְיִחְדּוּ, וּפְרָה וְדָב תִּרְעֶינָה יַחְדָּו יִרְבְּצוּ יַלְדֵיהֶן.

2. פתן, צפעוני - וְשֶׁעֶשֶׂע יוֹנֵק עַל הָר פָּתָן וְעַל מְאוּרַת צְפֻעוֹנִי.

”וְיִצְאָחֲטָר מִגֹּזַע יְשׁוּנְצָר מִשֵּׁךְ שׁוּיּוֹפְרָה: וְנָחָה עֲלֵיּוֹר וְחָהִיר וְחַחֲכָמָה וּבִיעָהֵר וְחַעֲצָה וְגִב וְרָה וְיַח דַּעַת וְיִרְאָתָה: וְהָרִיחַ וּבִירְאָתָה וְלֹא לְמִרְאָה עֵינָיו וְשִׁפּוֹט וְלֹא לְמִשְׁמַע אָזְנוֹ וְיִזְכִּית: וְשִׁפְט בְּצִדְקָה לִים וְהִזְכִּית בְּמִשׁוֹר לְעֵנִי אֲרָץ וְהָרָץ אֲרָץ בְּשִׁבְטֵי פִיּוֹ וּבָר וְיַח שְׁפָתַי וְיִמִּיתָךְ שֶׁע: וְהָיָה צִדְקָאוֹ וּרְמִיתָיו וְהָאֵמ וְהָאֵז וְהָרָץ וְהָרָץ: וְגַר זֶאֵב עִם כֶּבֶד שׁוֹנֵמֵר עִם גְּדִי יִרְבֹּץ וְעֵגֶל וְכַפִּיר וְמֵרִיא יַח דְּוֹנְעֵר קְטוֹנָה גְּבָם: וּפְרָה וְדָב תִּרְעֶינָה יַח דְּוִיר בְּעֵלְדֵיהֶן וְאֵרִיָּה כְּבָר יֵאָכֵל תְּבוֹן: וְשֶׁעֶשֶׂע יִזְכֵּק עַל הָר פָּתָן וְעַל מְאוּרַת צְפֻעוֹנִי וְהָיָה לֵאמֹר: לֵאמֹר וְלֹא יִשְׁחִית וּבְכָל הָרָקֵד שִׁיכִי מְלֵאָה הָאֲרָץ דַּעָה אֵת ה' בְּמַיִם לַיָּם מִכְּסִים:”

ישעיה יא' 1-9

אתי אנקרי - "בכל לבי" מזמרת ר' יהודה הלוי

לאחר אחד הנצחונות של עם ישראל על אויביו מסופר:

"וַתִּצְאָנָה הַנָּשִׁים מִכָּל עָרֵי יִשְׂרָאֵל לְשִׁיר... בְּתַפִּים בְּשִׁמְחָה וּבְשִׁלְשִׁים"

1. באיזה נצחון מדובר?

2. מה שרו הנשים באותה עת?

תשובה

1. נצחון דוד על גליית שהביא לנצחון ישראל על פלישתים.

2. הכה שאל באלפיו ודוד ברבבותיו.

"וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶת יָדוֹ אֶל הַכְּלִי וַיִּקַּח מִשָּׁם אָבֹן וַיִּקְלַע וַיִּדָּא אֶת הַפֶּלֶל-
שְׁתֵּי אֶל מִצְחוֹ וַתִּטְבַּע הָאָבֹן בְּמִצְחוֹ וַיִּפֹּל עַל פְּגָיו אֲרָצָה: וַיִּחְזַק דָּוִד
מִן הַפֶּלֶשֶׁתִי בַקֶּלַע וּבָאָבֹן וַיִּדָּא אֶת הַפֶּלֶשֶׁתִי וַיִּמִּיתֵהוּ וַחֲרַב אִין בְּיַד
דָּוִד: וַיִּרְץ דָּוִד וַיַּעֲמֵד אֶל הַפֶּלֶשֶׁתִי וַיִּקַּח אֶת חַרְבּוֹ וַיִּשְׁלַפְהָ מִתַּעֲרָה
וַיִּמְתַּתְהוּ וַיִּכְרַת בָּהּ אֶת רֵאשׁוֹ וַיִּרְאוּ הַפֶּלֶשֶׁתִים כִּי מַת גְּבוּרָם וַיִּגְסּוּ:
וַיִּקְמוּ אֲנָשֵׁי יִשְׂרָאֵל וַיְהוּדָה וַיִּרְעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶת הַפֶּלֶשֶׁתִים עַד בּוֹאֵא
גִיא וְעַד שְׁעָרֵי עֶקְרוֹן וַיִּפְלוּ חֲלָלִי פֶלֶשֶׁתִים בְּדָרְךָ שְׁעָרִים וְעַד גֵּת וְעַד
עֶקְרוֹן: וַיִּשְׁבּוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִדָּלֶק אַחֲרֵי פֶלֶשֶׁתִים וַיִּשְׁסּוּ אֶת מַחְנֵיהֶם: ...
וַיְהִי בְּבוֹאֶם בְּשׁוֹב דָּוִד מֵהַפּוֹת אֶת הַפֶּלֶשֶׁתִי וַתִּצְאָנָה הַנָּשִׁים מִכָּל עָרֵי
יִשְׂרָאֵל לְשִׁיר וְהַמְּחִלוֹת לִקְרֹאת שְׁאוֹל הַמְּלִיךָ בְּתַפִּים בְּשִׁמְחָה וּבְשִׁלְ-
שִׁים: וַתַּעֲנִינָה הַנָּשִׁים הַמְּשַׁחֲקוֹת וַתֹּאמְרָן הִכָּה שְׁאוֹל בְּאֶלְפֵי בְּאֶלְפֵי
וְדָוִד בְּרַבְבְּתָיו: וַיַּחַר לְשְׁאוֹל מְאֹד וַיִּרַע בְּעֵינָיו הַדָּבָר הַזֶּה וַיֹּאמֶר נָתַנּוּ
לְדָוִד רַבְבוֹת וְלִי נָתַנּוּ הָאֶלְפִים וְעוֹד לוֹ אִף הַמְּלוּכָה: וַיְהִי שְׁאוֹל עֹנֵן אֶת
דָּוִד מֵהַיּוֹם הַהוּא וְהִלְאָה:"

שמואל א' יד' 49-53, שמואל א פרק יח 6-9

רוביק רוזנטל

חוקר השפה העברית

מנהיג תיאר את מצב השפה העברית בזמנו:

”ובגניהם חצי מדבר אשדודית ואינם מפירים לדבר יהודית וכלשון עם ועם”

1. מי האיש?

2. מה עשה המנהיג לתיקון המצב?

תשובה

1. נחמיה.

2. פעל נגד תופעת נישואי התערובת.

”גם בימי ההם ראינו את היהודים השיבו ונשים אשדודיות עמנו יותמו ואב יות: ובגניהם חצי מדבר אשדודית ואינם מפירים לדבר יהודית וכלשון עם ועם: ואריבע קמאקלם ונאפה מהם אנשים ונאמרטם נאשביעם באלהים אמ תתנו ובנותיכם לבגניהם ונאם תשא ומבנותיהם לבגניכם ולכם: הלא על לא להחטא נש למה מלך: שך אל ובגוים הרבים לא היה מלך: כמה ונא ובלא להויהוה ויתנהו ואלהים מלך על פלי שך אל גם אות והחטיא והנשים הנכר יות: ולכם הנשמע לעשות את פלה רעה הגד ולהחזאת למעל בא להינול להנשים נכר יות: ומבנינו ונדעבן אל נשיב הפהו הגדול חתן לסגבלט החרגי ונאבר יחהו מעלי:”

נחמיה יג' 23-28

לבנות ולהיבנות - חצור, צפת

נוער מתנדב מחו"ל

- נביא מנבא על בנייה מחודשת של העם ושיקום ההריסות בארץ
- "ביום ההוא אקים את סבת דויד הנפלת וגדרתי את פציהו והרסתיו אקים"
1. מי הנביא?
 2. אילו פעולות חקלאיות מציין הנביא בנבואתו?

תשובה

1. עמוס.
2. חורש, קוצר, דורך ענבים, מושך הזרע, נטיעת כרמים וגנות. (די לציין שתי פעולות)-
ונגש חורש בקצר ודרכ ענבים במשך הזרע והטיפו ההרים עסיס וכל הגבעות
תתמוגגנה.

"ביום ההוא אקים את סבת דויד הנפלת וגדרתי את פציהו והרסתיו אקים ובניתי פימי
עולם: למעוויך שואת שארית אדום וכלה גוים אשר נקרא שמי עליהם נאם היעשה יאת:
הנהימים באים נאם הונגש חורש בקצר ודרכ ענבים במשך הזרע והרסתיו עסיס וכל
הגבעות תתמוגגנה: ושבת יאת שבת ועתמי שך אל ובנוערים נשמותו שבת ונטע וכרמים
ונשת ואת יינם שונות ואת פריהם: ונטע תים על אדמתם ולא ינת שועוד מעלא אדמתם
אשר נתתי להם אמר ה' אליהו:"

סגן ע. - חיל האויר

מפעיל מטוס ללא טייס (מל"ט)

מלך שנפגש עם שר צבא הוזחר ע"י אחד משריו:

"כי לפתתך בא ולדעת את מוצאך ואת מובאך ולדעת את כל אשר אתה עשה"

1. מי שר הצבא שנפגש עם המלך?

2. מה היתה מטרת הפגישה?

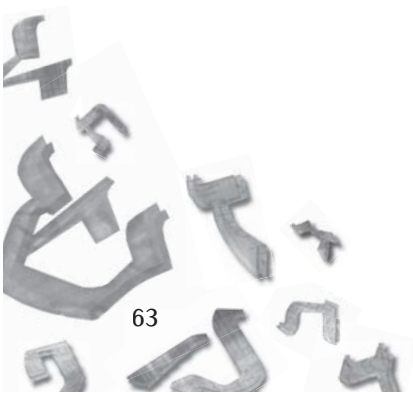
תשובה

1. אבנר בן נר, שר צבא איש בושת בן שאול.

2. אבנר ביקש לכרות ברית עם דוד המלך ולהעביר את הממלכה מאיש בושת לדוד.

"ויבא אבנר אל דוד חֲבֵר וּנְוֹאֲתוּעַ טְוִים אֲנִי שִׁימוּ עִשׂוּ דָּוִד לְאֲבִנְרוֹ לְאֲנִי שִׁימֵ אֲשֶׁר אֲתוּמָשׁתָּה: וַיֹּאמֶר אֲבִנְרָא לְדָוִד אֲקוּמָה וְאַל תִּהְיֶה אֲקִבְצָה אֶל אֲדֹנָיִךְ מִלֵּךְ אֶת כָּל־יִשְׂרָאֵל וְיִכְרַת וְאֵתֵּךְ בְּרִית וּמֶלֶךְ תִּבְכַּלְאֲשֶׁר תֵּאָוֶה נְפֹשְׁךָ וְיִשְׁלַח דָּוִד אֶת אֲבִנְרוֹ לְדָבַר בְּשָׁלוֹם: וְהִנֵּה עָבַדְתָּ דָּוִד וְיֹאבֵבֵא מִהַגִּד וְדִשְׁלַכְרָבַע מִסֶּהֱבִיא וְאַבְנֵר אִינְנוּ עִם דָּוִד בְּחֲבֵר וְכִי שִׁלַּח וְיִלְדָּבַר בְּשָׁלוֹם: וְיֹאבֵבֵא הַצָּבָא אֲשֶׁר אֲתוּבָאוּ וְיִגְדוּ לְיֹאבֵבֵא מֵרֵאשִׁית אֲבִנְרָא מֵרֵאשִׁית אֲבִנְרָא לְדָבַר בְּשָׁלוֹם: וְיֹאבֵבֵא יֹאבֵבֵא מִלֵּךְ וַיֹּאמֶר מָה עֲשִׂיתָ הִנֵּה בָא אֲבִנְרָא לִי דָבַר מִיָּד מִיָּד שִׁלַּח וְיִלְדָּבַר בְּשָׁלוֹם: וְיֹאבֵבֵא אֲבִנְרָא בְּנֵי לְפִתְתְּךָ בָּא וְלָדַעַת אֶת מוֹצֵאֵךְ וְאֶת מוֹבָאֵךְ וְלָדַעַת אֶת כָּל־אֲשֶׁר אֲתָה עֹשֶׂה: וְיֹאבֵבֵא יֹאבֵבֵא מֵעַם דָּוִד וְיִשְׁלַח מַלְאָכִים אַחֲרָיָא בְּנֵי יִשְׁבֹּבֵא וְאֶת מִבְּוֹרָה סָרְהָ וְדָוִד לֹא יִדְעֵה: וְיִשְׁבֹּבֵא אֲבִנְרָא וְיִשְׁלַח מַלְאָכִים וְיִשְׁעֵר לְדָבָר אֶת וּפְשִׁלְיוֹ וְיִכְהוּשָׁם חֲמִשָּׁן וְיִמְתְּדֵם עֲשֶׂה אֵל אַחֲיוֹ:"

שמואל ב' ג' 20-27

בני לים - כתב טלויזיה תקשורת וארכיאולוגיה

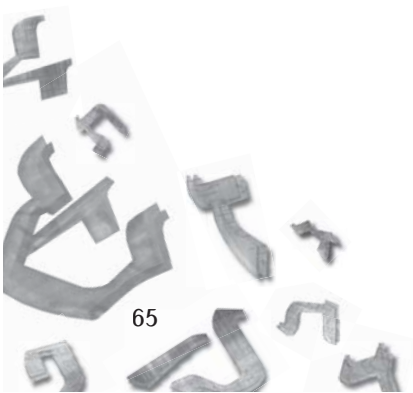
- איש שהשתלט על אחת הלשכות בבית ה' סולק על ידי נחמיה:
- "וַיֵּרַע לִי מְאֹד וְאֲשַׁלְּכָה אֶת כָּל כְּלִי ... הַחוּץ מִן הַלְשָׁכָה"
1. מי האיש שהשתלט על הלשכה?
 2. מה היה ייעודה המקורי של הלשכה?

תשובה

1. טוביה העמוני - נחמיה סילק מהלשכה את כליו של טוביה.
2. שם היו נותנים את המעשרות ללויים ואת התרומות לכוהנים.
ניתן לקבל גם: שם היו נותנים את המנחה, הלבונה וכלי הקודש.

"וּלְפָנַי מָזָה אֲלֵי שִׁיבָה כְּהֹנֵת וּנְבִלְשָׁפֶת בֵּיתָא לְהֵי וְקָר וּבְלֹט וּבְיָה: וַיַּעֲשֵׂל וּלְשָׁפָה גְד וְזָה וְשָׁמָּה וּלְפָנַי מְנִיגִים אֶתְּהָ מְנַחֵה לֵב וְנִהוּהָ כְּלִים וּמַעֲשֵׂה דְגוּוֹה תִיר וְשׁוֹה יִצְהָר מְעוֹת הַלְוִיִּם וְהַמְשָׁרִים וְהַשְּׁעָרִים וְתָר וּמִתְהָ כְּהֹנִים: וּבְכִלְוָה לֹא הָיִיתִי בִיר וְשָׁלַם כִּי בְשַׁעַת שְׁלֹשִׁים וְשָׁתִים לְאֹר תַּחֲשֹׁם תְּאֻמְלָךְ בְּבִלְבָא תִי אֵלֶּה מְלָךְ וְלִקְזִימִים גִּשְׁאֵל תִּימוֹה מְלָךְ: וְאָב וְאֵלִיר וְשָׁלַם וְאָבִינָה בְּרַעְהָ אֲשֶׁר עָשָׂה אֲלֵי שִׁיבֹלֹט וּבְיָה לַעֲשׂוֹת לֹנְשָׁכָה בְּחֻצְרֵי בֵּיתֵהָ לְהִים: וַיֵּרַע לִי מְאֹד וְאֲשַׁלְּכָה אֶת כָּל כְּלִי בֵּיתִיט וּבְיָה חֹץ מוֹה לְשָׁכָה: וְאִמְרָה וַיִּטְהָר וְהָ לְשָׁכָה וְתִיבָה שָׁם כְּלֵי בֵּיתֵהָ לְהִים אֶתְּהָ מְנַחֵה לֵב וְנָה: וְאֲדַעָה כִּי מְנִי וְתִהְלֹיִם לֹא גִתְנָהוּ יִכְרָח וְאִישׁ לְשָׁדָה וְהַלְוִיִּם וְהַמְשָׁרִים עֵשִׂיָה מְלָאכָה: וְאִרְיָה אֶתְּהָ סְגָנִים וְאִמְרָה מְדָה וְעִנְיָה וּבֵיתֵהָ לְהִים וְאִקְבָּצָם וְאִעֲמָדָם עַל עֲמָדָם: וְכִלְוָה וְדָה הִבִּיא וּמַעֲשֵׂה דְגוּוֹה תִיר וְשׁוֹה יִצְהָר לֹא וְצָר וְתִי:"

נחמיה יג' 4-12

נשים וטעמים

פיתוח תיירות בנגב

אשה שאירחה מלך בביתה הגישה לו עגל מרֶבֶק ומצות

"וְלֹא־שָׂה עֵגֶל מֶרֶבֶק בְּבֵית וְתַזְבַּחְהוּ וְתִקַּח קֶמַח וְתִלְשׁ וְתַפְּהוּ מִצֹּת"

1. מי האשה?

2. לשם מה ביקר המלך בביתה?

תשובה

1. בעלת האוב.

2. שאול המלך ביקש שתעלה לו באוב את שמואל הנביא. (הוא ביקש לשאול את שמואל כיצד להיערך לקראת המלחמה נגד פלישתים).

"וַיֹּאמֶר שָׂא וּלְעֵבֶדְיֹוֹב קָשׁוּלִיאֵת בְּעֵלְתָּאוּב וּבְוֹאֲלָהָא לְהוֹדֹךָ שֶׁהָיָה אִמְרוּ וְעֵבֶדְיֹוֹאֲלִי הִנְהֵאֵת בְּעֵלְתָּאוּב בְּעִין דְּדֹרֵי יִתְחַפֵּשׂ שָׂא וּלְיָב שֶׁבְּגָדִים אַחֲרֵי־יָבֵדְהוּ וְהוּא וְשִׁנְיָאֲנָשִׁים עַמּוּנוּ יִבְאוּ וְלֹאֲהָאֵשָׁה לְהוֹיִאֲמֹר קְסִמִּינְאֵלִי בְּאוּבָה עֵלִילִיאֲתָא שְׂרֵאֲמֹר אֲלֵי־ךָ וְתֹאמְרֵהָ שֶׁאֲתִמְיָאֵלְהָ לְדֹן אִמְרָאֵת שְׂמֹוֹאֲלֵהָ עֵלִילִי וְאִמְרֵהָ מְלֻדָּאֵל תִּירְאֵי כִּימֵהֲרָאִית וְתֹאמְרֵהָ שֶׁאֲלֵשָׂא וּלְהִיִּסְרָאִיתֵי עֵלִים מִן הָאָרְצָא וְאִמְרֵהָ הִמָּה תִּתְּאָר וְתֹאמְרֵהָ שֶׁזָּקַן עֲלֵהָ וְהִיא עֵלְמָעִילֵי דְעֵשָׂא וְלִפִּי שְׂמֹוֹאֲלֵהָ וְיִקְדָּא פִּים אֲרֵצְהוּ וְיִשְׁתַּחֲוּ וְיֹאמְרוּ שְׂמֹוֹאֲלָל שָׂא וּלְמֹהֲרָה גִזְתִּי לְהַעֲלוֹת אֶת־יִי אִמְרוּ שָׂא וּלְעֵרְלִימָאֵד וְכָל־שְׂתִים נְלָחִמִים בְּיָאֲלֵהִים סָר מְעֵלִין לֹאֲעֲנִיעִי וְדָגְמִין הִנְבִּיאִים גַּם בְּחַלְמֹת וְאִקְרָאֵהָ לְדֵלָה וְדִיעֲנִימָה אֵעֵשָׂה... וְיִמְהַר שָׂא וּלְיִפְלֵם לֹאֲקֹמֵת וְאֲרֵצְהוּ וְיִרְאֵמָאֵד מְדָבְרֵי שְׂמֹוֹאֲלֵגַם כִּחַ לֹאֲהִיָּב כִּי לֹאֲכֻלְהֶם כָּל הַיּוֹם וְכֻלְהָ לְיָלְהָ; תִּבְוֹהָ שְׂהָאֲלֵשָׂא וּלְתִרְאֵינֵהָ לְמָאֵד וְתֹאמְרֵהָ לְיָהִי שְׂמֵעָה שְׂפָתָךְ בְּקוֹל דְּוֹאֲשִׁים נִפְשֵׁי בְּכַפֵּינֵי שְׂמֵעָת דְּבָרֵי דְּאִשְׁרָךְ בְּרַתְּאֵלִי וְעַתָּה שְׂמֵעָנָאֵתְהָ בְּקוֹל שְׂפָתָךְ דְּוֹאֲשִׁי שְׂמֵעָתְהָ וְכִי־יִבְרַח כִּי־תִלְדֵךְ בְּדָךְ; וְיִמְאֹן אִמְרוּ לֹאֲכֻלְיָרְצוּ בְּוֵעֵבֶדְיֹוֹגַם הָשָׂהוּ וְשְׂמֵעָלְמָעִילֵי וְיִשְׂבֵּאֲלֵהָ מָטָה; וְלֹאֲשָׂה עֵגֶל מֶרֶבֶק בְּבֵית וְתַזְבַּחְהוּ וְתִקַּח קֶמַח וְתַלְשׁ וְתַפְּהוּ וְתַגְּשִׁלְפִנֵּי שָׂא וּלְלִפְנֵי עֵבֶדְיֹוֹ אִיכְלוּ וְיִקְמוּ וְיִלְכוּ בְּלִילָה הַהוּא:"

שמואל א' כח' 7-25

שבט יובל - לילדים בעלי צרכים מיוחדים

תנועת הנוער בני עקיבא

לאדם נאמר שאחיו ישמח לסייע לו בשליחותו:

”הִגֵּה הוּא יֵצֵא לְקָרְאֲתָךְ וְרָאָךְ וְשִׂמַח בְּלִבּוֹ”

1. מי הם האחיים?

2. כיצד חולקה השליחות בין שניהם?

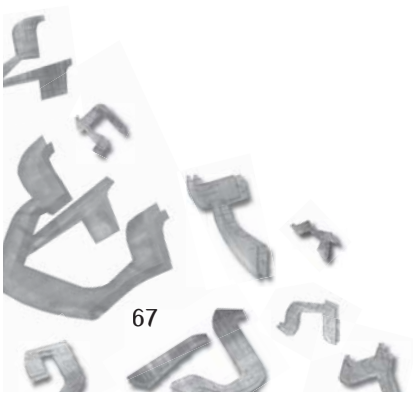
תשובה

1. משה ואהרן.

2. אהרן ישמש למשה לפה - הוא יהיה לך לפה ואתה תהיה לו לאלהים.

”וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־ה' בִּי אֲדֹנָי לֹא אֵישׁ דְּבָרִים אֲנִי וְגַם מְתוּמָל גַּם מִשְׁלֵטִים וְגַם מֵאֵז דְּבַר אֶל עַבְדְּךָ כִּי כַבֵּד פָּה וְכַבֵּד לְשׁוֹנֵאֲנִי: וַיֹּאמֶר ה' אֵלָיו מִי שִׂם פֶּה לְאָדָם וּמִי שׁוֹמֵא פִּלְס אוֹחַר נֶשׁ אוֹפֵק חֵא אֶעֱוֶה לְאֲנִי וְעֵת הַלְוִי וְאֲנִי אֶהְיֶה עִם פִּי וְהוֹרִיתִי אֶתְּךָ וְתַדְבֵּר: וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי שְׁלַחנָא בְּיַד תְּשַׁלַּח: וַיַּחֲרָא ה' בְּמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר ה' לְאַהֲרֹן אַחִי הִלְוִי עֲתִיד בְּיַד בְּרִיד בְּרִי הוּא וְגַם הִנֵּה וְאֵינִי אֶלְקָרְאֲתָךְ וְשִׂמַח בְּלִבּוֹ: וְדַבֵּר תְּאֵלִיו וְשִׂמַח תַּתָּה דְּבָרִים בְּפִיו אֲנִי אֶהְיֶה עִם פִּי וְעִם פִּיהוּ וְהוֹרִיתִי אֶתְּךָ וְאֶתְּךָ אֶלְקָרְאֲתָךְ עִם הוֹרִיתִי וְהוֹרִיתִי לְךָ לְפָה וְאַתָּה תִּהְיֶה לוֹ לְאֵלֹהִים: וְאַתָּה מִטָּה הִנֵּה תִּקְחֵנִי דְבַר אֶתְּךָ תַּעֲשֶׂה בְּאוֹתָהּ אֲתַת: ... וַיֹּאמֶר ה' אֶלְאֲהֲרֹן לְקַבֵּל אֶת מֹשֶׁה מִדְּבַר הוֹרִיתִי וְיִשְׁמְלוּ: וַיִּגְדַּם מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן אֶת כָּל דְּבָרֵי אֲשֶׁר שְׁלַח וְזָאת פְּלֶה אֶתְּךָ שְׂרָעָהוּ: ... וַיֹּאמֶר ה' אֶלְמֹשֶׁה שְׂרָעָהוּ וְנִתְּנִי אֶל לֹהִים לְפָרְעֹה וְאַהֲרֹן אֶחֱיָהוּ נְבִיאָךְ: וְאַתָּה תַּדְבֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר אֶנִּי דוֹאֲרָהוּ אֶחֱיָדְךָ בְּרֹאֵל פְּרַעַה וְשַׁלַּח אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרְצוֹ:

שמות ד' 10-27, שמות ז' 1-2

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי התש"ע החידון הפומבי - ירושלים

שלב שני

בחלק הראשון

זיהוי אתר מיקראי על פי רמזים

לכל אחד מהנבחנים יוצגו 3 רמזים הרומזים לאתר מיקראי אחד
זיהה הנבחן את האישיות על פי הרמז הראשון בלבד - יזכה ב-8 נקודות
זיהה הנבחן את האישיות על פי הרמז הראשון והשני - יזכה ב-5 נקודות
זיהה הנבחן את האישיות על פי שלושה רמזים - יזכה ב-3 נקודות

הזמן המוקצב לזיהוי האתר: 25 שניות

בחלק השני

על הנבחן להשיב על ארבע שאלות הקשורות בספרי התנ"ך שיעלו בחלקו
השאלות יוצגו לפני כל נבחן באמצעות משחק מחשב

הניקוד

הניקוד שיצבור הנבחן על כל שאלה יהיה כדלקמן
תשובה נכונה על שאלה מס' 1 תזכה את הנבחן ב-4 נקודות
תשובה נכונה על שאלה מס' 2 תזכה את הנבחן ב-6 נקודות
תשובה נכונה על שאלה מס' 3 תזכה את הנבחן ב-8 נקודות
תשובה נכונה על שאלה מס' 4 תזכה את הנבחן ב-10 נקודות
במענה על ארבע השאלות יוכל כל נבחן לצבור סך: 28 נקודות
הזמן המוקצב לפתרון כל ארבע השאלות הוא: 60 שניות

רמזים

כל נבחן יוכל לקבל רמז על כל שאלה - אם יחפוץ
קבלת הרמז תגרור הורדה של מחצית מהנקודות האמורות להינתן על השאלה
בשלב הזה בשני חלקיו ניתן לצבור: 36 נקודות

שאלה מס' 1

זהה את שם המקום על פי הרמזים

רמז מס' 1: שם מת עמשא.

"הם עם האבנה גדולה אשר בגבעת עזרא אשר בארץ ישראל ויאבד חגור מדו לך שוועליו חגור
חבבמך מדת עלמתניו בתעך הוה ואיצא ותפל: ואמר יואב לעמ שאה שלום אתה אחי ותחזו
ידמי ויאב בקו עמ שאל שקלו: ועמ שא לא נשמר בחרב אשר ביד יואב ויבהו בה האל
החמש וישפך מעיו ארצה ולא שנה לו וימת"

שמואל ב' כ' 8-10

רמז מס' 2: אלף עולות העלה שלמה בעיר הזו.

"וילך מלך דגבעה לזבח שם כיהיא בה במה גדולה אלקי עולות יעלה שלמה עלה מזבח
הוא: בגבעת עזרא היתה אל שלמה בלום הלהו ואמר להים שאלמה אתך ואמר להים
אלי ועמ שאל אתה דברה: הוה לא שאל אתך מיסר בים לא שאל אתך עשר לא שאל את
נפש איביך ושאל אתך הבין לשמע משפט: הנה עשיתי כדבריך הנה נתתי לך לב חכם ונבון
אשר כמוך לא היה לפניך ואחריו לא יקום כמוך:"

מלכים א' ג' 4-12

רמז מס' 3: שם נעצרה השמש במצוות יהושע.

"אז ידבריה וישעלה ביום תתה את האמר לפני בני ישראל ויאמר לעיניי שראל שמש
בגבעת דומן ונתחבט מקאילון: וידם השמש ויחרע מדעדי קם גויא יביה לא היא כתובה על
ספרה ישרו ועמדה שמש בחציה שמים לא אצל לבוא כיום תמים: ולא היה ביום ההוא ולפניו
ואחריו לשמע ה' בקול איש פי ה' נלחם לי שראל"

יהושע י' 11-14

שם מקום: גבעון

שאלה מס' 1 - חלק שני

ענה על ארבע השאלות הבאות

ספר	ניקוד	השאלה	התשובה	רמז	מקור
שופטים	4	החזיר לאמו אלף ומאה כסף	מיכה		<p>"וַיְהִי אִישׁ מִהָר אֶפְרַיִם וְשֵׁמוֹ מִיכָיְהוּ: וַיֹּאמֶר לְאִסּוֹן אֶלְפֵי וּמֵאָה הַכֶּסֶף אֲשֶׁר לָקַח לְךָ וְאֶתְּ אֵלַי וְגַם אֶמְרֶת בְּזַדְנִי הִנֵּה הַכֶּסֶף אֵתִי אֲנִי לְקַחְתִּיו וַתֹּאמֶר אִסּוֹן בְּרוּךְ בְּנֵי לֵה: וַיֵּשֶׁב אֶת אֶלְפֵי וּמֵאָה הַכֶּסֶף לְאִסּוֹן"</p> <p>שופטים יז' 1-2</p>
שמואל	6	נתן לדוד את חרב גלית	אחימלך	הכהן מנוב	<p>"וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאַחִימֶלֶךְ וַאֲנִי יֵשׁ פֹּה תַמַּת יָדְךָ חֲנִית אוֹ חֶרֶב כִּי גַם חֶרְבִי וְגַם כְּלִי לֹא לְקַחְתִּי בְיָדִי כִּי הָיָה דְבַר הַסֶּלֶךְ נְחוּץ: וַיֹּאמֶר הַכֹּהֵן חֶרֶב גְּלִית הַפְּלִשְׁתִּי אֲשֶׁר הִכִּיתָ בְּעַמֶּק הָאֵלֶּה הִנֵּה הִיא לוֹטָה בְּשַׁמְלַה אַחֲרַי הָאֶפֹּד אִם אַתָּה תִּקַּח לְךָ קַח כִּי אֵין אַחֲרַת זֹלַתָּה בְּזָה וַיֹּאמֶר דָּוִד אֵין כְּמוֹתָ תִּנְגַּה לִּי:"</p> <p>שמואל א' כא' 9-10</p>
מלכים	8	מת שנגע בעצמות של מי קם לתחיה	אלישע	קירח	<p>"וַיָּמָת אֱלִישָׁע וַיִּקְבְּרוּהוּ וְגֹדְדֵי מוֹאָב יָבֵאוּ בְּאֶרֶץ בְּזֹא שְׁנָה: וַיְהִי הֵם קֹבְרִים אִישׁ וְהִנֵּה כָאוּ אֶת הַגְּדוּד וַיִּשְׁלִיכוּ אֶת הָאִישׁ בְּקִבְרֵי אֱלִישָׁע וַיִּלְךְ וַיִּגַע הָאִישׁ בְּעַצְמוֹת אֱלִישָׁע וַיְחִי וַיִּקָּם עַל רַגְלָיו:"</p> <p>מלכים ב' יג' 20-21</p>
משלי	10	טוב לשבת על פנת גג	מאשת מדנינים ובית חברה:		<p>"טוֹב לְשִׁבֹּת עַל פֶּנֶת גֶּג מֵאִשֶׁת מְדַנְיִים וּבֵית חֶבֶר:"</p> <p>משלי כא' 9</p> <p>הערה: ניתן גם לקבל:</p> <p>"טוֹב לְשִׁבֹּת בְּאֶרֶץ מְדַבֵּר מֵאִשֶׁת מְדַנְיִים וְכַעַס"</p> <p>משלי כא' 19</p>

שאלה מס' 2

זהה את שם המקום על פי הרמזים

רמז מס' 1: שם גרה צְבִיָּה אם יהואש.

"בֹּשֶׁבַע שָׁנִים יְהוֹאָשׁ בְּמֶלֶכּוֹ; בְּשֵׁנֶת שָׁבַע לְיְהוֹאָשׁ אֶרְבָּעִים שָׁנָה מֶלֶךְ בְּיָד וְשָׁלֹם
וְשֵׁם אִמּוֹ צְבִיָּה מִבְּאֵר שָׁבַע. וַיַּעֲשֶׂיהָ וְאִשָּׁה יִשְׂרָאֵל בְּעֵינֶיהָ פְּלִימִיּוֹא שָׂרָה הוֹרָה וַיְהִי וַיִּדְעָה כְּהֵנּוּ:"

מלכים ב' יב' 1-3

רמז מס' 2: שם שפטו יואל ואביה.

"וַיְהִי כִּי אֶשְׂרָזְקוּ שְׂמֹאלוֹ וְשֵׁם אִתּוֹ בְּנֵי וְשֵׁפְטִים לִי שְׂרָאֵל; וַיְהִי שֵׁם בְּנוֹהַבְּכֹרִי וַיֹּאֲלֵנוּ שֵׁם מְשֵׁנָהוּ
אֲבִיָּה שְׁפָטִים מִבְּאֵר שָׁבַע; וְלֹא הֵלֵךְ וּבְנֵי וּבְדַרְכָּיו וַיִּטּוּ אַחֲרֵיהֶם צָעוּ וַיִּקְחוּ וַיִּשְׁחָדוּ וַיִּטּוּ מְשֵׁפְטִים:"

שמואל א' ח' 1-3

רמז מס' 3: שם נטע אברהם אשל.

"וַיֹּאמֶר כִּי אֵת שָׁבַע כָּבֶשֶׁת תִּתְּנִי לְיַעֲקֹב וְתִהְיֶה לִי לְעֵדָה כִּי חָפַץ תִּיָּאֵת הַבְּאֵר הַזֹּאת:
עַל כֵּן קָרָא לְמָקוֹם הַזֶּה בְּאֵר שָׁבַע כִּי שָׁם נִשְׁבַּע וְשָׁנִיָּהם; וַיִּכְרַת וּבְרִית בְּבְאֵר שָׁבַע וַיִּקְם
אֲבִימֶלֶךְ וַיִּכְלַשׁ עֲבָאוֹן וַיֵּשֶׁב וְאֶלְרֹץ פְּלִשְׁתִּים; וַיִּשְׁטַן לְבָבָאֵר שָׁבַע וַיִּקְרָא שֵׁם בְּשֵׁם ה'
אֵל עֹלָם; וַיִּגַּר אַבְרָהָם בְּאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים יָמִים רַבִּים"

בראשית כה' 30-33

שם המקום: באר שבע

שאלה מס' 2 - חלק שני

ענה על ארבע השאלות הבאות

ספר	ניקוד	השאלה	התשובה	רמז	מקור
שופטים	4	הפיל את הבית על הסרנים ועל כל העם	שמשון		<p>"וילפת שמשון את שני עמודי התנך אשר הבית נכון עליהם ויסמך עליהם אחד בימינו ואחד בשמאלו: ויאמר שמשון תמות נפשי עם פלשתים ויט בכם ויפל הבית על הסרנים ועל כל העם אשר בו ויהיו הסתים אשר הקית בזמותו רבים מאשר הסתים במיו:".</p> <p>שופטים טז' 29-30</p>
שמואל	6	חגג את גז צאנו בבעל חצור	אבשלום של מעכה	בנה של מעכה	<p>"ויהי לשנתיים ימים ויהיו גוזים לאבשלום בבעל חצור אשר עם אפרים ויקרא אבשלום לכל בני הסלך: ויבא אבשלום אל הסלך ויאמר הנה נא גוזים לעבדך: לך נא הסלך ועבדיו עם עבדך:".</p> <p>שמואל ב' יג' 23-24</p>
מלכים	8	ביקש לקבל ככר כסף ושתי חליפות	גיחזי	נער אלישע	<p>"ויחדף גיחזי אחרי נעמן ויראה נעמן רץ אחריו ויפל מעל הסלך לקראתו ויאמר השלום: ויאמר שלום אדני שליחני לאמר הנה עתה זה באו אלי שני נערים מהר אפרים מבני הנביאים תנה נא להם ככר כסף ושתי חליפות בגדים:".</p> <p>מלכים ב' ה' 21-22</p>
משלי	10	טוב פת חרבה ושלוחה כה	מבית קלא דבחי ריב:		<p>"טוב פת חרבה ושלוחה כה מבית קלא דבחי ריב: משלי יז' 1</p> <p>ניתן גם לקבל:</p> <p>טוב ארחת ירק ואהבה שם משור אבוס ושנאה בו משלי טו' 17</p>

זהה את שם המקום על פי הרמזים

רמז מס' 1: שם נתלו רכב ובענה.

”ויבאו את ראש איש בשתאל דוד חבר וון אמר ואלה מלכה נהרא שאיש בשתבן שאול איב דאשר ב קשאתנפשו דו יתוה לאדניה מלך דנקמותה יוסה זהמ שאול ומזרעו ויעו דוד את רכב ואת בענה אחיו בגיד מונה בארתיו אמר להם חיה אשר פדה אתנפשי מכל צרה: אף פיאנשימך שגעים הרג ואתאי שיע דיקבבית ועלמשפב וועתה הלוואב קשאת דמו מידכם ובעך תיאתכם מונה ארץ: ונצו דוד את הנגרים ויהרגו וינקצו ואת ידיהם ואת רגליהם ויתלו על הפרכה בחבר ון ואת ראש איש בשת לקחו ויקברו בקבר אבגר בחבר ון”

שמואל ב' ד' 8-12

רמז מס' 2: נבנתה שבע שנים לפני צוען מצרים.

”ויגלו ויתר ואת הארץ מיד ברעו דרחב לבא חמת: ויעלו בגב ויבאו עד חבר ון ושם אחימן ששי ותלמי ולידי הענק וחבר ון שבע שנים נבנתה לפני צעו מצרים:”

במדבר יג' 21-22

רמז מס' 3: ניתנה לנחלה לכלב בן יפונה.

”ועתה תנה לי את ההרה והאשר דברה יב יוסהח ואפיאתה שמעתי ב יוסהח ואפייענקים שם וערים גדלות בצרות אוליה אותיה ור שנים כאשר דברה: ויכרכה ויהו ששעו ויתא את חבר ון לכלב בן יפונה לנחלה: על פנה יתה חבר ון לכלב בן יפונה קני לנחלה עדה יוסה: והיעו אשר מלא אחריו ה' אלהי ישראל”

יהושע יד' 12-14

שם המקום: חברון

שאלה מס' 3- חלק שני

ענה על ארבע השאלות הבאות

מקור	רמז	התשובה	השאלה	ניקוד	ספר
<p>"וַיַּחַר אֶפְרַיִם ה' בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּמְכְּרֵם בְּיַד כּוֹשֵׁן רִשְׁעִים: מְלַךְ אֲרָם וְנִהְיָם... וַיִּזְעַקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה' וַיִּקָּם ה' מוֹשִׁיעַ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיּוֹשִׁיעֵם אֶת עֲתַנְיָאֵל בֶּן קִנְז אֲחִי כָלֵב הַקָּטָן מִסּוּנֵי: וַתְּהִי עֲלָיו רוּחַ ה' וַיִּשְׁפֹּט אֶת יִשְׂרָאֵל וַיֵּצֵא לְמִלְחָמָה וַיִּתֵּן ה' בְּיָדוֹ אֶת כּוֹשֵׁן רִשְׁעִים: מְלַךְ אֲרָם וַתַּעַז יָדוֹ עַל כּוֹשֵׁן רִשְׁעִים:"</p> <p>שופטים ג' 8-10</p>		עתניאל בן קנז	<p>הושיע את ישראל</p> <p>מיד כושן רשעתיים</p>	4	שופטים
<p>"וַיֹּאמֶר יְשִׁי לְדָוִד בְּנֹו קַח נָא לְאַחֶיךָ אִיפֹת הַקְּלָיִא הַזֶּה וְעִשְׂרֶה לֶחֶם הַזֶּה וְהַרְץ הַסֹּהַרְנָה לְאַחֶיךָ: וְאֵת עֶשְׂרֵת חֲרָצֵי הַחֶלֶב הָאֵלֶּה תָּבִיא לְשֵׁר הָאֶלְפִי וְאֵת אַחֶיךָ תִּפְקֹד לְשָׁלוֹם וְאֵת עֲבָדֶיךָ תִּשְׁחָ:"</p> <p>שמואל א' יז' 17-18</p>	אדמוני	דוד	<p>נצטוה לקחת עשרה</p> <p>חריצי חלב לשר</p> <p>האלף</p>	6	שמואל
<p>"בְּשִׁנֹּת חֲמֵשׁ עָשָׂרָה שָׁנָה לְאַסְמְנִיָּהוּ בֶן יוֹאֵשׁ מְלַךְ יְהוּדָה מְלַךְ יִבְרָעָם בֶּן יוֹאֵשׁ מְלַךְ יִשְׂרָאֵל בְּשִׁמְרוֹן אֲרֻבָּעִים וְאַמֹּת שָׁנָה: הוּא הִשִּׁיב אֶת גְּבוּל יִשְׂרָאֵל מִלְּבוֹא חֲמַת עַד יָם הָעֶרְבָה כַּדָּבָר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דָּבָר בְּיַד עַבְדּוֹ יוֹנָה בֶּן אֲמִתִּי הַנְּבִיא אֲשֶׁר מִגַּת הַחֲפֹר"</p> <p>מלכים ב' יד' 23-25</p>	דג גדול	יונה	<p>הנביא מגת החפור</p> <p>שניבא בימי ירבעם</p> <p>בן יואש</p>	8	מלכים
<p>"טוֹב לְלַקֵּת אֶל בַּיִת אַבְל מִלַּקֵּת אֶל בַּיִת מִשְׁתָּה בְּאֲשֶׁר הוּא סוּף כָּל הָאָדָם וְחָמִי יִתֵּן אֶל לְבוֹ:"</p> <p>קהלת ז' 2</p>		מלקת אל בית משתה	<p>טוב ללקת אל בית</p> <p>אבל</p>	10	קהלת

שאלה מס' 4

זהה את שם המקום על פי הרמזים

רמז מס' 1: שם יהונתן ואחימעץ נחבאו בבאר.

"ויה ונתנו אחימעץ עמדים בעיור גלון הלקחה שפחה והנה גידה להם והם ילכו והנה גיד וילך מלך דוד
פילאי וכל ויהרא ותלב ואהעירה: וירא אתם נערו יגדלאב שלם וילכו ושניהם מהרה ויבאו אל
ביתאיש שבבחרים ולובאר בחצר ונירד ושם: ות קחה אשה ותפר שאתה מסך על פניה בצר
ותשטח עליו הרפות ולא נודע דבר:"

שמואל ב' יד' 17-19

רמז מס' 2: עד לשם ליוה פלטי בן ליש את מיכל.

"וישלח דוד מלאכים אל איש בשבת בן שא וללאמר תנהא אתאשתי את מיכלא שאראר שתי לי
במאה ערלות פלתיים: וישלח איש בשבתו קחה מעם אישמעם פלטיאל בן ליש: וילך אתה
איש הלוך ובכה אחריה עד בחריים ויאמר אליו אבגר לך טוב וישב"

שמואל ב' ג' 14-16

רמז מס' 3: עירו של שמעי בן גרא.

"ויהמר שמעי בן גרא בנה מיניא שרמ בחורים: וידעם אישיה וידה לקראתה מלך דוד: ויאמר
אישע מומבנימו וציבא נער בית שא ולוחמשת עשר בניו ועשרים עבדי ואתו ויגלו ויהי דן
לפני ה' מלך:"

שמואל ב' יט' 17-18

שם המקום: בחורים

שאלה מס' 4- חלק שני

ענה על ארבע השאלות הבאות

מקור	רמז	התשובה	השאלה	ניקוד	ספר
<p>"וַיָּבֹא גִדְעוֹן וְהִגִּיד אֵישׁ מִסָּפֶר לְרַעְיוֹ הַלּוֹם וַיֹּאמֶר הִנֵּה הַלּוֹם הַלְמִתִּי וְהִנֵּה צְלִיל לְחֶם שְׁעָרִים מִתְהַפֵּךְ בְּמַחְנֵה מִדְּבָר וַיָּבֹא עַד הָאֵהָל וַיִּנְכְּרוּ וַיִּפְּלוּ וַיִּהְיוּ כְּלִמְעַלְהָ וַיִּפְּלוּ הָאֵהָל: וַעַן רַעְיוֹ וַיֹּאמֶר אֵין זֹאת בְּלִתִּי אִם חֶרֶב גִּדְעוֹן בֶּן יוֹאָשׁ אִישׁ יִשְׂרָאֵל נָתַן הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ אֶת מִדְּבָר וְאֶת כָּל הַמַּחְנֵה:"</p> <p>שופטים ז' 13-14</p>		חייל מדייני	חלם על צליל לחם שעורים	4	שופטים
<p>"וַיְהִי אַחֲרָיִךְ כֵּן וַיָּמֶת מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן וַיִּמְלֶךְ חֲנוּן בְּנוֹ תַחְתָּיו: וַיִּקַּח חֲנוּן אֶת עַבְדֵי דָוִד וַיַּגְלַח אֶת חֲצֵי זָקָנָם וַיַּכְרֹת אֶת מַדְוִיָּהֶם בְּחֲצֵי עַד שְׁתוֹתֵיהֶם וַיִּשְׁלַחם:"</p> <p>שמואל ב' 1-4</p>	מלך בני עמון	חנן	גילח את חצי זקנם של שליחי דוד	6	שמואל
<p>"וַיִּקְחוּ כָּל עַם יְהוּדָה אֶת עֲזָרָה וְהוּא בֶן שֵׁשׁ עָשָׂר שָׁנָה וַיִּמְלְכוּ אוֹתוֹ תַחַת אָבִיו אֲמִצְיָהוּ: וְהוּא בָּנָה אֶת אֵילַת וַיִּשְׁבֶּה לַיהוּדָה אַחֲרָיִךְ שָׂכַב הַסֶּלֶךְ עִם אֲבֹתָיו"</p> <p>מלכים ב' 1-22</p>	צרעת	עזריה/ עוזיה	בנה את אילת ושיבה ליהודה	8	מלכים
<p>"טוֹב לְשִׁמְעַע גְּעֵרַת חָכָם מֵאִישׁ שִׁמְעַע שִׁיר בְּכִסְיִים:"</p> <p>קוהלת ז' 5</p>		מאיש שמעע שיר כסילים	טוב לשמעע געערת חכם	10	קהלת

שאלה מס' 5 - חלק שני

ענה על ארבע השאלות הבאות

ספר	ניקוד	השאלה	התשובה	רמז	מקור
שופטים	4	נצטווה לשים בשר ומצות על סלע	גדעון		"וַגִּדְעוֹן בָּא וַיַּעַשׂ גִּדִּי עֵזִים וְאִיפַת קָמַח מִצּוֹת הַבָּשָׂר שָׁם בְּסֵל וְהִפְרִק שָׁם בְּפָרוֹר וַיּוֹצֵא אֵלָיו אֶל תַּמַּת הָאֵלֶּה וַיִּגַּשׁ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו מְלֹאכְךָ הָאֱלֹהִים קַח אֶת הַבָּשָׂר וְאֶת הַמִּצּוֹת וְהַנַּח אֶל הַסֵּלַע הַלֵּז וְאֶת הַפְּרִק לְפָנֶיךָ וַיַּעַשׂ כֵּן:" שופטים ו' 19-20
שמואל	6	הכה את האריה בתוך הבאר ביום השלג	בניהו בן יהוידע	שר צבא שלמה	"וּבְנֵיהוּ בֶן יְהוֹיָדָע בֶּן אִישׁ חֵיל כֵּב פְּעֻלִים מִסְבָּרְצָאֵל הוּא הִכָּה אֶת שְׁנֵי אַרְאֵל מוֹאֵב וְהוּא יָבֵד וְהִכָּה אֶת הָאָרִי בְּתוֹךְ הַבָּאֵר בְּיוֹם הַשֶּׁלֶג: וְהוּא הִכָּה אֶת אִישׁ מִצְרֵי אִישׁ מִרְאָה וּבְיַד הַמִּצְרֵי חָנִית וַיִּגְדֵּל אֵלָיו בְּשִׁבְטֵי וַיִּגְדֵּל אֶת הַחָנִית מִיַּד הַמִּצְרֵי וַיַּהַרְגֵהוּ בְּחָנִיתוֹ:" שמואל ב' כג' 20-21:
מלכים	8	מלך שבעה ימים בתרצה	זמרי	שר מחצית הרכב	"וַיִּקְשֹׁר עָלָיו עֲבָדוֹ זְמָרִי שֹׂר מִחֲצִית הַרְכָּב וְהוּא בְּתַרְצָה שְׁתֵּה שִׁכּוֹר בֵּית אַרְצָא אֲשֶׁר עַל הַבַּיִת בְּתַרְצָה: בְּשַׁנַּת עֶשְׂרִים וְשִׁבְעֵי שָׁנָה לְאַסָּא מֶלֶךְ יְהוּדָה מֶלֶךְ זְמָרִי שִׁבְעַת יָמִים בְּתַרְצָה וְהָעָם חָנִים עַל גְּבוּתוֹ אֲשֶׁר לְפָלְשֵׁתִים... וַיַּעֲלֵה עִמָּרִי וְכָל יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִגְּבוּתוֹ וַיִּצְרוּ עַל תַּרְצָה: וַיְהִי כִּרְאוֹת זְמָרִי כִּי נִלְכְּדָה הָעִיר וַיָּבֵא אֶל אֶרְמוֹן בֵּית הַסֹּלֶךְ וַיִּשְׂרֹף עָלָיו אֶת בֵּית הַסֹּלֶךְ בְּאֵשׁ וַיָּמָת:" מלכים א' טז' 9-18
קהלת	10	טוב אֲשֶׁר לא תדור	מִשְׁתַּדּוֹר וְלֹא תִשְׁלַם		"טוֹב אֲשֶׁר לֹא תִדּוֹר מִשְׁתַּדּוֹר וְלֹא תִשְׁלַם" קהלת ה' 4

שאלה מס' 6

זהה את שם המקום על פי הרמזים

רמז מס' 1: שם גרה אם אבימלך, בן גדעון.

”וַיֵּלֶךְ בַּעַלְבָּן וְאִשּׁוֹ יָשֵׁב בְּבֵיתוֹ; וַיִּגְדְּעוּהוּ וַיִּשְׁבְּעוּ בְּנֵי יִצְחָק וַיִּכּוּ פְּנֵי שֵׁרָפָה בְּתוֹתָהּ וַיֹּאמְרוּ:
וַיִּלְגְּשׁוּ אֶשְׁרָךְ בְּשִׁכְמְךָ לְוַגְמֵי אֲבוֹנֵי יִשָּׁם אֶת שְׁמוֹ אֲבִימֶלֶךְ; וַיִּמָּת גְּדַעוֹן בְּיוֹאֵשׁ בְּשִׁיבָה
טוֹבָה וַיִּקָּבֶר בְּקָבֶר יוֹאֵשׁ אָבִיו בְּעַפְרָה אֲבִי הָעֲזָרִי:”

שופטים ח' 29-32

רמז מס' 2: שם הומלך רחבעם למלך.

”וַיֵּלֶךְ רְחִבְעָם שָׂכָם כִּי שָׂכָם בָּא כָּל־יִשְׂרָאֵל לְהַמְלִיךְ אֹתוֹ; וַיְהִי כִּשְׁמַעֲיָה בְּעַם בְּנוֹ בְּטוֹהוֹ וַאֲשֶׁר
עוֹדָה נֹבְמֵצְרִים אֲשֶׁר בְּרַחֲמֵי פְּנֵיהֶם מֶלֶךְ; שְׁלֹמֹה וַיִּשְׁבְּרְבָעָם בְּמֵצְרִים; וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא וַיֹּאמֶר יִבְאֵר
יְרָבָעָם וְכָל קְהַל יִשְׂרָאֵל וַיִּדְבְּרוּ אֵל רְחִבְעָם לֵאמֹר:”

מלכים ב' יב' 1-3

רמז מס' 3: שם נקבר יוסף.

”וַאֲתַעֲמֹת יוֹסֵף אֲשֶׁר הֶעֱלֶה וַיִּבְנֵי שְׂרָאֵל מִמֵּצְרַיִם קָבֶר וַיִּבְנֵהוּ וַיִּשְׁכְּנוּ בְּחֻלְמֹתָהּ שְׂדֵה אֲשֶׁר קָנָה
יַעֲקֹב מֵאֵת בְּנֵי חָמֹר אָבִי שָׂכָם בְּמֵאֵה קְשִׁיטָה; וַיְהִי וַיִּלְבְּנֵי יוֹסֵף לְנַחְלָה; וַאֲלַעְזָר בְּנוֹ אֶהְרֹמַת
וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּגִבְעַת פִּינְחָס בְּנוֹ אֲשֶׁר נָתַן לוֹ בְּהַר אֶפְרָיִם:”

יהושע כד' 32-33

שם מקום: שכם

שאלה מס' 6- חלק שני

ענה על ארבע השאלות הבאות

מקור	רמז	התשובה	השאלה	ניקוד	ספר
<p>"וַיִּשְׁלַח יִפְתָּח מַלְאָכָיו אֶל מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן לֵאמֹר מַה לִּי וְלָךְ כִּי בָאתָ אֵלַי לְהִלָּחֵם בְּאַרְצִי: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן אֶל מַלְאָכָיו יִפְתָּח כִּי לָקַח יִשְׂרָאֵל אֶת אַרְצִי בְּעִלוֹתוֹ מִמִּצְרַיִם מֵאַרְנוֹן וְעַד הַיַּבֵּק וְעַד הַיַּרְדֵּן וְעַתָּה הִשִּׁיבָה אֶתְהֵן בְּשָׁלוֹם: ... וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה אָמַר יִפְתָּח לֹא לָקַח יִשְׂרָאֵל אֶת אַרְצִי מֵאַב וְאֶת אַרְצֵי בְּנֵי עַמּוֹן:"</p> <p>שופטים יא' 12-15</p>		מלך בני עמון	<p>טען: לקח ישראל את ארצי</p>	4	שופטים
<p>"וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל אַכִּישׁ אִם נָא מִצְּאֵתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וַיָּתֵנוּ לִי מְקוֹם בְּאַחַת עָרֵי הַשְּׂדֵה וְאֶשְׁבָּה שָׁם וְלָקַח יֹשֵׁב עַבְדְּךָ בְּעִיר הַמְּקֻלָּה עִמָּךְ: וַיִּתֵּן לוֹ אַכִּישׁ בַּיּוֹם הַהוּא אֶת צֻקְלָה לָכֵן הֵיְתָה צֻקְלָה לְמַלְכֵי יְהוּדָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה:"</p> <p>שמואל א' כד' 5-6</p>	מלך גת	אכיש	<p>נתן לדוד את העיר צקלה</p>	6	שמואל
<p>"וַיֹּאמֶר אֱלִיהוּ לְכָל הָעָם גָּשׁוּ אֵלַי וַיְגִשׁוּ כָל הָעָם אֵלָיו וַיַּרְפָּא אֶת מִזְבַּח ה' הַהַרְסוּ: וַיִּקַּח אֱלִיהוּ שְׁתֵּי עֶשְׂרֵה אֲבָנִים מִמִּסְפַּר שְׁבֻטֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂרָף אֶת דְּבַר ה' אֵלָיו לֵאמֹר יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׂמֹךְ: וַיַּבִּיחַ אֶת הָאֲבָנִים מִזְבַּח בְּשֵׁם ה' וַיַּעַשׂ תְּעֵלָה כְּבֵית סֵאתִים זָרַע סְבִיב לְסוּדָבָם:"</p> <p>מלכים א' יח' 30-32</p>	מתושבי גלעד	אליהו	<p>בנה מזבח משתים עשרה אבנים</p>	8	מלכים
<p>"טוֹב מְעַט בְּצַדִּיקָה מִרַב תְּבוּאוֹת בְּלֹא מִשְׁפָּט:"</p> <p>משלי טז' 8</p>		מרב תבואות בלא משפט	<p>טוב מעט בצדקה</p>	10	משלי

זהה את שם המקום על פי הרמזים

רמז מס' 1: לשם גורש אביתר.

"וְלֹא־בִיטְרָה פָּהוּ אֲמִרָה מִלֵּךְ דְּעֵנְתוֹת לְדַעַל שְׁדִי דְּכִי אִישׁ מְנוֹת אֲתָהּ וּבִי יוֹסֵה לְאֲמִית דְּכִי
נְשֵׂאתָ אֲתָר וְנֵה לְפָנַי דְּדוֹד אֲבִיכִי הֵתְעִינִי בְּכֹל אֲשֶׁר הֵתְעִינָה אֲבִי: וַיִּגְדֵּךְ שֵׁשׁ לְמֹה אֲתָר אֲבִיתָר
מִהֵי יוֹת כִּהְיוֹת לְהֵי לְמֵלֵךְ אֶת דְּבַר הֵי אֲשֶׁר דְּבַר עַל בֵּית עֲלִי בְּשֵׁלֵה:"

מלכים א' ב' 26-27

רמז מס' 2: שם נקנה שדה בשבעה שקלים ועשרה כסף.

"וַיֹּאמְרוּ יְרֵמְיָהּ וַיְהִי דְּבַר ה' אֵלַי לֵאמֹר: הִנֵּה חֲנֹמֵי אֶלְבֹּן שֵׁלֶם דָּד דְּבִי אֲלִי דְּלֵאמֹר **קִנְיָה לְדָאָת
שְׁדִי אֲשֶׁר בְּעֵנְתוֹת** כִּי לְדָמִי שֵׁפֵט הִגָּא לְהַלְקוֹת: וַיִּבְאֵר אֵלַי חֲנֹמֵי אֶלְבֹּן דְּדִי בְּדַבְרֵי אֵלְחָצֵר
הַמְטָרָה וַיֹּאמְרוּ אֵלַי קִנְיָה אֶת שְׁדִי אֲשֶׁר בְּעֵנְתוֹת אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ בְּנֵי מִן כִּי לְדָמִי שֵׁפֵט הִיךְ שֵׁהוּלְךָ
הִגָּא לְהַקְנִיחַ וְאִדְעָ כִּי דְּבַר הֵי וְאִקְנִי אֶת הַשְּׁדָה מֵאֶת חֲנֹמֵי אֶלְבֹּן דְּדִי אֲשֶׁר בְּעֵנְתוֹת
וְאִשְׁקָלָהּ לְוֹאֲתֵהּ כֶּסֶף שִׁבְעָה שְׁקָלִים וְעֵשְׂרֵה כֶּסֶף: וְאִכְתֹּב בְּסִפְרוֹ אֶת חֲסִידֵי אֶדְעִים וְאִשְׁקָל
הַכֶּסֶף בְּמֵאֲזֵנִים:"

ירמיהו לב' 6-10

רמז מס' 3: שם נולד ירמיהו.

"דְּבַר יְרֵמְיָהּ וַיְבוֹחַ לְקִיָּה וּמוֹנֵה כְּהֵי אֲשֶׁר בְּעֵנְתוֹת בְּאֶרֶץ בְּנֵי מִן: אֲשֶׁר הֵי דְּבַר ה' אֵלַי וַיִּבְמִי
יֵאשְׁרֵהוּ בֶן אֲמוֹן מִלֵּךְ יְהוּדָה בְּשֵׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמָלְכוֹ:"

ירמיהו א' 1-2

שם מקום: ענתות

שאלה מס' 7- חלק שני

ענה על ארבע השאלות הבאות

ספר	ניקוד	השאלה	התשובה	רמז	מקור
שופטים	4	קראו לעיר שבנו בשם אביהם	בני דן		"וַהֲפֹחַ לְקָחוּ אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה מִיָּכָה וְאֶת הַכֶּהֵן אֲשֶׁר הָיָה לוֹ וַיָּבֵאוּ עַל לִישׁ עַל עַם שֶׁקֶט וּבִטָּח וַיָּכּוּ אוֹתָם לְפִי חֶרֶב וְאֶת הָעִיר שָׂרְפוּ בָאֵשׁ: וְאִין מְצִיל כִּי רְחוּקָה הִיא מְצִידוֹן וְדָבָר אֵין לָהֶם עִם אָדָם וְהִיא בְּעַמֻּק אֲשֶׁר לְבֵית רְחוֹב וַיָּבִנוּ אֶת הָעִיר וַיִּשְׁבוּ בָּהּ: וַיִּקְרְאוּ שֵׁם הָעִיר דָּן בְּשֵׁם דָּן אֲבִיהֶם אֲשֶׁר יוֹלֵד לִישׁכָּאֵל וְאוּלָם לִישׁ שֵׁם הָעִיר לְרֵאשֹׁנָה:" שופטים יח' 27-29
שמואל	6	שלח את יורם בנו לברך את דוד	תועי מלך חמת		"וַיִּשְׁמַע תַּעֲיֵי מֶלֶךְ חֲמַת כִּי הִכָּה דָּוִד אֶת כָּל חֵיל הַדְּדַעְזָר: וַיִּשְׁלַח תַּעֲיֵי אֶת יוֹרָם בְּנוֹ אֶל הַפֶּלֶךְ דָּוִד לִשְׁאֵל לוֹ לְשָׁלוֹם וּלְבָרְכוֹ עַל אֲשֶׁר נָלַחַם בְּהַדְּדַעְזָר וַיִּכְהוּ כִּי אִישׁ מִלְחָמוֹת תַּעֲיֵי הָיָה הַדְּדַעְזָר וּבָיְדוּ הָיִי כָּלִי כֶסֶף וְכָלִי זָהָב וְכָלִי נְחֹשֶׁת:" שמואל ב' ח' 9-10
מלכים	8	התחבא שש שנים בבית ה'	יהואש בן אחזיה		"וַעֲתָלְיָה אִם אֲחִזְיָהוּ רָאֲתָהּ כִּי מֵת בְּנָהּ וַתִּקָּם וַתֵּאבֹד אֶת כָּל זָרַע הַמִּסְלָכָה: וַתִּקַּח יְהוֹשֻׁבֵעַ בֵּת הַפֶּלֶךְ יוֹרָם אַחֹת אֲחִזְיָהוּ אֶת יוֹאָשׁ בֶּן אֲחִזְיָה וַתִּגְנֹב אֹתוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי הַפֶּלֶךְ הַסּוֹסֹתִים אֹתוֹ וְאֶת מִנְקֵתוֹ בְּחֶדֶר הַפִּטְטוֹת וַיִּסְתַּר אֹתוֹ מִפְּנֵי עֲתָלְיָהוּ וְלֹא הוֹסֹת: וַיְהִי אַתָּה בֵּית ה' מִתְחַבֵּא שָׁשׁ שָׁנִים וַעֲתָלְיָה מִלְּכַת עַל הָאָרֶץ:" מלכים ב' יא' 1-3
קהלת	10	טוב מלא כף נחת	מְפִלָּא חֲפְנִים עֲמָל וְרַעוֹת רוּחַ:		"טוֹב מְלֵא כַף נְחָת מִמְּפִלָּא חֲפְנִים עֲמָל וְרַעוֹת רוּחַ:" קהלת ד' 6

שאלה מס' 8- חלק שני

ענה על ארבע השאלות הבאות

ספר	ניקוד	השאלה	התשובה	רמז	מקור
שופטים	4	חגר חרבו מתחת למדיו על ירך ימינו	אהוד בן גרא		"וַיִּזְעַקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה' וַיִּקַּם ה' לָהֶם מוֹשִׁיעַ אֶת אַהוּד בֶּן גֵּרָא בֶּן הַיְמִינִי אִישׁ אֲשֶׁר יָד יְמִינוֹ נִישָׁלְחוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּיָדוֹ מִנְחָה לְעֵגְלוֹן מֶלֶךְ מוֹאָב: וַיַּעַשׂ לוֹ אַהוּד חֶרֶב וְלָהּ שְׁנֵי פְּיֹת גִּמְד אֶרְכָּה וַיַּחַגֵּר אֹתָהּ מִתַּחַת לְמַדְיָו עַל יָרֵךְ יְמִינוֹ:" שופטים ג' 15-16
שמואל	6	אנשי קרית יערים העבירו אל ביתו את ארון ה'	אבינדב	בניו: עוזא ואחיו	"וַיָּבֹאוּ אַנְשֵׁי קְרִית יַעֲרִים וַיַּעֲלוּ אֶת אֲרוֹן ה' וַיָּבֹאוּ אֹתוֹ אֶל בֵּית אֲבִינֶדָב בְּגִבְעָה וְאֶת אֶלְעָזָר בְּנוֹ קִדְּשׁוֹ לְשֹׁמֵר אֶת אֲרוֹן ה':" שמואל א' ד' 1 "וַיִּרְכְּבוּ אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים אֶל עֵגְלָה חֲדָשָׁה וַיִּשְׂאֲהוּ מִבַּיִת אֲבִינֶדָב אֲשֶׁר בְּגִבְעָה וַעֲזָא וְאֲחִיו בְּנֵי אֲבִינֶדָב נִהְגִּים אֶת הָעֵגְלָה חֲדָשָׁה: וַיִּשְׂאֲהוּ מִבַּיִת אֲבִינֶדָב אֲשֶׁר בְּגִבְעָה עִם אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וְאֲחִיו הַלֵּךְ לִפְנֵי הָאֲרוֹן:" שמואל ב' ו' 1-4
מלכים	8	ותשם בפוך עיניה ותשקף בעד החלון	איזבל	בת מלך צידונים	"וַיָּבֹא יְהוּא יִדְרָעָאֵלָה וַאֲיִזְבֵּל שְׂמֹעָה וַתִּשֶׂם בְּפוּךְ עֵינֶיהָ וַתִּשְׁקֹף אֶת רֹאשָׁהּ וַתִּשְׁקֹף בְּעַד הַחֲלוֹן: וַיְהוּא בָּא בְּשַׁעַר וַתֹּאמֶר הַשְׁלוּם זְמָרִי הַכֶּגֶז אֲדִנְיָו:" מלכים ב' ט' 30-31
קהלת	10	טוב ילד מסכן וחסם טוב ילד מסכן וחסם	מסלך זקן וכסיל		"טוֹב יֶלֶד מִסְכָּן וְחִסָּם מִסְלָךְ זָקֵן וְכִסִּיל אֲשֶׁר לֹא יָדַע לְהִזְהָר עוֹד:" קהלת ד' 13

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי התש"ע
החידון הפומבי - ירושלים

שלב שלישי

שאלה זהה בכתב

שאלתו של ראש ממשלת ישראל

מר בנימין נתניהו

השנה עומד חידון התנ"ך העולמי בסימן: העברית קמה לתחיה. במלאת מאה ועשרים שנה לייסוד ועד הלשון העברית ולהתחדשות הדיבור העברי בארץ ישראל.

אין עם בעולם, שחזר לדבר בשפתו בחיי היום יום, אחרי הפסקה ארוכה כל כך, כמונו. תחיית הלשון העברית והתחדשות שיבת ציון, היא נס ופלא כמאמר משורר תהילים: "בְּשׁוֹב ה' אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן הֵי יוֹם כְּחֻלְמִים: אֲזַי וְיִפְלֵא שְׁחֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רָנָה" (תהילים קכו' 1-2)

התנ"ך הוא המקור והתשתית ללשון העברית לתקופותיה. שינונו ולימודו במשך הדורות היו הגורמים העיקריים שאיפשרו שיבה לדיבור עברי בחיי היום יום. לכן, כאשר חזרה העברית להלך בחוצות ארץ ישראל, חזרו לחיים הביטויים ומטבעות הלשון מן התנ"ך, מפסוקי ספר הספרים.

אני מבקש מהמתמודדים לזהות את מקורם המקראי של הביטויים הבאים:

אור לגויים

כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל

הַמֵּן הַגֶּרֶן אוֹ מִן הַיָּקֵב

כִּי לֹא בְכֹחַ יִגְבֵּר אִישׁ

לֵב אֶחָד וְדֶרֶךְ אֶחָד

תשובות נכונות יזכו את המתמודדים ב-20 נקודות

הזמן המוקצב: 5 דקות

בהצלחה!

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי תש"ע

החידון הפומבי - ירושלים

שלב שלישי

שאלה זהה בכתב

שאלתו של ראש ממשלת ישראל מר בנימין נתניהו

דף תשובות

הביטוי: אור לגויים

1. מי אמר: "אני ה' קראתיך בצדק ואחזק בידך ואצרך ואתנך לברית עם לאור גוים?"

תשובה: ישעיה

ישעיה מב' 6

הביטוי: כי עוף השמים יוליך את הקול

2. מי הזהיר: כי עוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפים יגיד דבר?

תשובה: שלמה המלך / קהלת

קוהלת י' 20

הביטוי: המן הגרן או מן היקב

5. מי השיב לאשה שבקשה את סיועו: מאין אושיעך, המן הגרן או מן היקב?

תשובה: יהורם מלך ישראל

מלכים ב' ו' 27

הביטוי: כי לא בַּכֶּחַ יִגְבֵר אִישׁ

4. בדברי מי נזכר הביטוי: כי לא בַּכֶּחַ יִגְבֵר אִישׁ?

תשובה: חנה

שמואל א' ב' 9

הביטוי: לֵב אָחַד וְדַרְךְ אָחַד

5. מי אמר: וְנִתְּתִי לָהֶם לֵב אָחַד וְדַרְךְ אָחַד לִירְאָה אוֹתִי כָּל הַיָּמִים לְטוֹב לָהֶם וּלְבִנְיָהֶם

אֲחֲרֵיהֶם?

תשובה: ירמיה

ירמיה לב' 39

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי התש"ע

החידון הפומבי - ירושלים

שלב רביעי

שאלות בזק להכרעה

לפני שני הנבחנים שעלו לשלב הרביעי יוצגו בעל פה 22 שאלות

לכל נבחן יוצגו 11 שאלות

הניקוד

תשובה נכונה על כל שאלה תזכה בנקודה אחת

שלב רביעי - שאלות בזק להכרעה

2-1

<p>למי נאמר: הִבֵּן בְּדַבְרִים אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹבֵר אֵלֶיךָ וְעַמֶּד עַל עַמְדֶךָ</p> <p>דניאל דניאל י' 11</p>	<p>מי אמר: שְׁמַע נָא וְאֲנֹכִי אֲדַבֵּר אֲשָׁאֲלֶךָ וְהוֹדִיעַנִי: איוב איוב מב 4</p>
---	--

4-3

<p>מי ראה: רוּחַ סַעְרָה בָּאָה מִן הַצָּפוֹן עֵנָן גָּדוֹל וְאִשׁ מִתְלַקַּחַת</p> <p>יחזקאל יחזקאל א' 4:</p>	<p>מי ראה: אַרְבַּע מַרְכָּבוֹת יֵצְאוֹת מִבֵּין שְׁנֵי הַהָרִים</p> <p>זכריה זכריה ו' 1</p>
--	---

6-5

<p>למי נאמר: בְּטָרֶם אֶצְרַךְ בְּבָטֵן יִדְעֶתִיךָ ... נְבִיא לַגּוֹיִם נִתְתִּיךָ</p> <p>ירמיהו ירמיהו א 5</p>	<p>מי אמר: לֹא נְבִיא אָנֹכִי וְלֹא בֶן נְבִיא אָנֹכִי כִּי בּוֹקֵר אָנֹכִי וּבּוֹלֵס שְׁקִמִּים:</p> <p>עמוס עמוס ז' 14</p>
--	--

8-7

<p>מי החזיקו בחומת ירושלים מנגד המגדל הגדול היוצא ועד חומת העפול:</p>	<p>מי החזיק בחומת ירושלים מנגד המגדל הגדול היוצא ועד חומת העפול:</p> <p>התקעים נחמיה ג' 27</p>
<p>מי החזיק בחומת ירושלים עד בית הנתינים והרכלים נגד שער המפקד ועד עלית הפנה</p> <p>מלכיה בן הצרפי נחמיה ג' 31</p>	

10-9

<p>מה שם עירו של יגאל בן נתן מגבורי דוד</p> <p>צובה שמואל ב' כג' 36</p>	<p>מה שם עירו של אתי בן ריבי, מגבורי דוד</p> <p>גבעת בני בנימן שמואל ב' פרק כג' 29</p>
---	--

12-11

<p>השלם את הפסוק:</p> <p>יש בוטה כמדקרות חרב</p> <p>ולשון חכמים מרפא: משלי יב' 18</p>	<p>השלם את הפסוק:</p> <p>לשון חכמים תיטיב דעת</p> <p>ופי כסילים יגיע אולת: משלי טו' 2</p>
---	---

14-13

<p>מי שלח ספרים מבבל לירושלים אל צפניה הכהן</p> <p>שמעיהו הנחלמי ירמיהו כט' 25</p>	<p>בלשכתו של מי הפקידו השרים את המגילה שכתב ירמיהו</p> <p>אלישמע הספר ירמיהו לו' 20</p>
--	---

16-15'

<p>השלם את הפסוק:</p> <p>שָׁכַל טוֹב יִתֵּן חַן</p> <p>וְדַרְךְ בְּגֵדִים אֵינֶן: משלי יג' 15</p>	<p>השלם את הפסוק:</p> <p>לִפִּי שָׁכְלוּ יִהְלֵל אִישׁ</p> <p>וּבְעוֹה לֵב יִהְיֶה לְבוֹז: משלי יב' 8</p>
--	--

18-17

<p>מי הציל חלקת שדה מלאה עדשים מידי הפלשתים</p> <p>שָׁמַא בֶּן אֶמָּא הָרָרִי שמואל ב' כג' 11-12</p>	<p>מי עוֹרָר אֶת חֲנִיתוֹ עַל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת חָלָל</p> <p>אַבְיָשִׁי אַחִי יוֹאָב בֶּן צְרוּיָה שמואל ב' כג' 18</p>
---	--

20-19

<p>מה היה מס' כל בני פרץ, משבט יהודה שיסבו בירושלים בימי נחמיה</p> <p>468 כָּל בְּנֵי פֶרֶץ הַיִּשְׁבִּימִים בִּירוּשָׁלַם אַרְבַּע מֵאוֹת שְׁשִׁים וְשָׁמְנָה אַנְשֵׁי חֵיל: נחמיה יא' 6</p>	<p>מה היה מספר הלויים שגרו בירושלים בימי נחמיה?</p> <p>284 כָּל הַלְוִיִּם בְּעִיר הַקֹּדֶשׁ מֵאֲתַיִם שְׁמֹנִים וְאַרְבָּעָה: נחמיה יא' 18</p>
--	--

22-21

<p>השלם את הפסוק:</p> <p>חֲחֻשְׁבוֹת בְּעֵצָה תִּכּוֹן</p> <p>וּבַתְּחִלּוֹת עֲשֵׂה מַלְחָמָה: משלי כ' 18</p>	<p>השלם את הפסוק:</p> <p>אֵזֶן שְׁמֵעַת תּוֹכַחַת חַיִּים</p> <p>בְּקֶרֶב חֲכָמִים תִּלְוִי: משלי ט"ו 31</p>
--	---

24-23

<p>מה משקל הזהב שבא למלך שלמה בשנה אחת?</p> <p>וַיְהִי מִשְׁקַל הַזָּהָב אֲשֶׁר בָּא לְשִׁלְמֹה בְּשָׁנָה אֶחָת שֵׁשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וְשָׁשׁ כֶּזָּב זָהָב: מלכים א' י' 14</p>	<p>מס' החוצבים בהר שהיו לשלמה המלך</p> <p>וַיְהִי לְשִׁלְמֹה שְׁבַעַיִם אֶלֶף נֶשֶׂא סָבִל וְשָׁמְנִים אֶלֶף חִצֵּב בְּהָר: מלכים א' ה' 29</p>
---	--

26-25

<p>מִן הַמְשׁוּרָרִים שֶׁהוֹשִׁיבוּ נָשִׁים נִכְרִיּוֹת בִּימֵי עֲזָרָא</p> <p>אלישיב וקון המְשֻׁרְרִים אֶלְיָשִׁיב עֲזָרָא י' 24</p>	<p>הַמַּגְדָּל, בַּחוּמַת יְרוּשָׁלַיִם שֶׁהַחֲזִיקוּ מִלְכָּיָהּ בֶּן חֶרְם וְחֹשֶׁב בֶּן פַּחַת מוֹאָב</p> <p>מַגְדָּל הַתְּנוּרִים נַחֲמִיָּה ג' 11</p>
---	--

28-27

<p>הַשְּׁלֵם אֶת הַפְּסוּק: בְּרָצוֹת ה' דַּרְכֵי אִישׁ</p> <p>גַּם אֲוִיבֵי יְשׁוּלֵם אֲתוֹ: מִשְׁלֵי ט' 7</p>	<p>הַשְּׁלֵם אֶת הַפְּסוּק: בְּרַכַּת ה' הִיא תַעֲשִׂיר</p> <p>וְלֹא יוֹסֵף עֲצָב עִפְיָה: מִשְׁלֵי י' 22</p>
---	---

30-29

<p>מִי נִיבֵא: אֶפְתַּח לָכֶם אֶת אַרְבּוֹת הַשָּׁמַיִם וְהִרִיקֹתִי לָכֶם בְּרָכָה עַד בְּלֵי דִי</p> <p>מִלֹּאכִי מִלֹּאכִי ג' 10</p>	<p>מִי נִיבֵא: כִּי זָרַע הַשְּׁלוֹם הִגִּפֹן תִּתֵּן פְּרִיָּה וְהֶאֱרִיץ תִּתֵּן אֶת יְבוּלָהּ וְהַשְּׁמִימִים יִתְּנוּ טַלְמִם</p> <p>זַכְרִיָּה זַכְרִיָּה ח' 12</p>
---	--

חידון התפוצות

נוהל ותקנון

לחידון התנ"ך העולמי ה-47 לנוער מהתפוצות

הנושא: **העברית קמה לתחיה**

בסימן: "בְּשׁוּב ה' אֶת נְשִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחֻלְמִים:

אִזּוּ? מִלֵּא שְׂחֹזֵק פִּינוּ וּלְשׁוֹנְנוּ רָגַח."

(תהלים קכו, א-ב)

חידון מוקדם בכתב

לפני החידון הפומבי לנציגי התפוצות ייערך מבחן מוקדם בכתב לנציגי ישראל והתפוצות המתמודדים בחידון התנ"ך העולמי ה-47 ביום העצמאות. ניתן לצבור בו עד 50 נקודות. נקודות אלה מצטרפות לנקודות שיצבור כל נבחן בחידונים הפומביים.

מבנה וניקודו של החידון לנציגי התפוצות

50 נקודות

מבחן מוקדם בכתב

שלב א

10 נקודות

לכל מתמודד - שאלת בזק בת חלק אחד

שלב ב

20 נקודות

שאלות המבוססות על 5 מסמכים היסטוריים ל-6-10 מתמודדים,

שצברו את מירב הנקודות במבחן בכתב ובשלב א

שלב ג

20 נקודות

שאלה זזה בכתב בת 5 חלקים ל-5 מתמודדים, כל תשובה 4 נקודות

עבור 5 תשובות נכונות

100 נקודות

סך הכל:

סדר הושבת הנבחנים

סדר הושבת הנבחנים על הבמה יהיה לפי סדר השפות בהן מתורגמות השאלות. מתרגמי השאלות ישבו סמוך לנשאלים ובעת הצורך יסייעו למתמודדים.

הרכב חבר השופטים ותפקידיו

בחבר השופטים יושב-ראש וששה שופטים. היו"ר אחראי לניהול החידון ולשיפוט. בפתח החידון מודיע היו"ר לנבחנים ומבהיר שתשובות נכונות, שאינן מחומר החידון, לא יזכו בנקודות. היו"ר יימנע מהערות על הישגי הנבחנים ויסתפק בהודעה על מספר הנקודות שצבר כל מתמודד. חלוקת התפקידים בין השופטים שבצוות ניתנת לשינוי ולהחלפה לפי שיקולו של היו"ר.

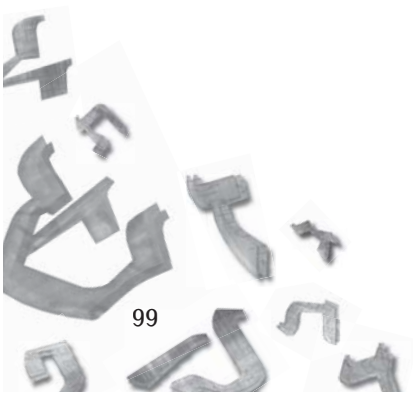
ניקוד

בתחילת כל מחזור שאלות מכריז היו"ר מהו מספר הנקודות המרבי שאפשר לצבור בעד כל תשובה נכונה ושלמה. השיב הנבחן תשובה חלקית, יקבע היו"ר, בסיוע חבריו לשיפוט, אם מגיעות למתמודד נקודות וכמה.

לא השיב הנבחן על השאלה או שהשיב תשובה לא נכונה מכריז יו"ר חבר השופטים "אין מענה". בגיליון הניקוד ירשם 0 נקודות.

כרטיסי שאלות

לכל מתמודד ניתנת השאלה בכתב, לפני שהוא נשאל, ועליו להשיב על השאלה לאלתר. החל הנבחן להשיב על השאלה, שהה, ביקש לחזור על השאלה או חלקה ולא השיב - שוקל חבר השופטים ומחליט אם להפסיקו, או להתיר לנבחן להמשיך, הכל לפי מהלך התשובה.

ערעורים

חבר השופטים והמומחים יהיה הגוף הפוסק בעת ההפסקות בערעורים שיוגשו בכתב. על פסקי חבר השופטים בהענקת נקודות אין לערער לאחר תום החידון.

חתן התנ"ך לנוער יהודי התפוצות וסגניו

המתמודד, שיצבור את המספר הרב ביותר של נקודות, יזכה/תזכה בתואר:

חתן/כלת התנ"ך לנוער היהודי בתפוצות.

המתמודדים ששיגו את המקום השני, השלישי והרביעי יוכתרו

לסגנים לכלת/לחתן התנ"ך.

לחתן התנ"ך או לכלת התנ"ך ולסגניהם יוענקו תעודות ותשורות על זכייתם. יתר המתמודדים זכאים לתעודות השתתפות.

השלב הראשון

שאלות בזק:

אחדות העם להגברת עצמתו והבטחת קיומו

השנה היא שנת ה-62 למדינת ישראל, שנת ה-47 לחידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי ושנת ה-43 לשחרור ירושלים. בשנה זו יהיה תוכנו של חידון התפוצות השנה - 'העברית קמה לתחייה', בסימן הכתוב:

"בָּשׁוּב ה' אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחֻלְמִים:
אָז יִמְלֵא שְׁחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה."

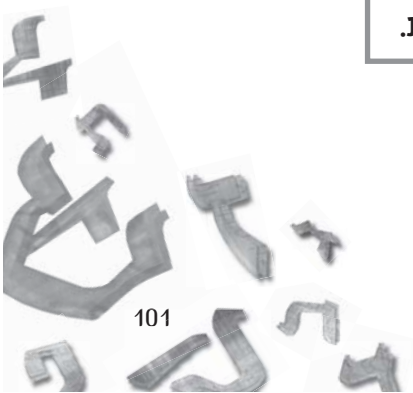
(תהלים קכו, א-ב)

פסוקי המזמור הפותח במלים: "בשוב ה' את שיבת ציון", מבטאים התגשמות חזון שיבת ציון ותחיית הלשון העברית, בימים ההם ובזמן הזה. השנה מלאו 150 שנה לפעילות התנועה הציונית, בראשות בנימין זאב הרצל ו-120 שנה לפעילות "ועד הלשון העברית" בראשות מחייה הלשון העברית אליעזר בן יהודה.

חידון התנ"ך הקדם-עולמי לנציגי התפוצות נערך השנה בדגניה "אם הקבוצות", במלאות 100 שנה לייסודה.

בתוכנו של חידון התפוצות ישולבו שאלות הקשורות בחזון שיבת ציון, במורשת הרוחנית והלשונית של עמנו, בירושלים בירתנו - מן התשתיות לאחדותנו, עוצמתנו, ביטחוננו וסוד קיומנו.

לכל שאלה בשלב זה חלק אחד.
תשובה מלאה מזכה ב-10 נקודות.

שלב א' - שאלה 2

חיים ומות בידי הלשון

שאלה:

בספר משלי נאמר: "מות וחיים בידי הלשון".

בספר שופטים מסופר על בני אחד משבטי ישראל, שבשעת קרב נחשפו לסכנת חיים בגלל אי יכולתם להגות כהלכה אחת האותיות.

מה היתה הסיבה לקרב? ואיזה אות לא היו יכולים להגות כהלכה?

תשובה:

הסיבה לקרב היתה: בני שבט אפרים טענו בפני השופט יפתח שלא זומנו למלחמה בבני עמון ואיימו לשרוף את ביתו. יפתח אסף את אנשיו משבטו, שבט מנשה, ונלחם בבני שבט אפרים. כאשר נמלטו אנשי אפרים והגיעו למעברות הירדן דרשו מהם אנשי יפתח לומר "שְׁבַלְת" (בשין ימנית) והם אמרו "סְבַלְת" (בשין שמאלית) בדרך זאת ודאו מי מהנמלטים הם משבט אפרים, כי בני אפרים לא היו יכולים להגות כהלכה את האות שין ימנית.

פליטי אפרים נלכדו והומתו בידי אנשי יפתח. אכן, "מוות וחיים בידי הלשון":

וַיִּצְעַק אִישׁ אֶפְרַיִם, וַיַּעֲבֹד צִפּוֹנָה. וַיֹּאמֶר וְלִפֹּתְחָמֵד וַיַּעֲבֹר תְּלַח לָחֶם בְּבִגְיָעַמּוֹן, וְלָנוּ לֹא
קָרָאתָ לְלֶכֶת עִמָּדָ? בַּיְתָךְ, נִשְׂרַף עָלֶיךָ בְּאֵשׁ...

דוֹקְבִיזִי: פְּתַח אֶת פִּלְאֵנְשִׁי גִלְעָד, וַיִּלְחֶם אֶת אֶפְרַיִם; וַיִּכּוּ וַאֲנִישֵׁי גִלְעָד אֶת אֶפְרַיִם, כִּי אָמַר וּפְלִי-
טִי אֶפְרַיִם אֲתָם גִּלְעָד, בְּתוֹד אֶפְרַיִם בְּתוֹד מַעֲשֵׂה. הוֹי לְכֹד גִּלְעָד אֲתָם עָבְרוּ וְתִיךְ דוֹ, לְאֶפְרַיִם.
וְהִזִּיהוּ כִּי אָמַר וּפְלִי טִי אֶפְרַיִם, אָעֲבֹרָה, אָמַר וְלֹא אֲנִישֵׁי גִלְעָד אֶת אֶפְרַיִם תִּיאָתָה, וַיֹּאמֶר לֹא. וַיֹּאמְרוּ
לֹא אָמַרְנָא שְׁבַלְתוֹ אִמְרוּ סְבַלְתוֹ, לֹא יִכְוֹל דְּבַר כּוֹן, וַיִּחְזוּ וְאִתּוֹ, וַיִּשְׁחַטוּהוּ וְאֶל מַעֲבְרוֹ וְתִיךְ דוֹ.

וַיִּפֹּל בְּעַת הַהִיא מֵאֶפְרַיִם, אֶרֶב בְּעֵים וְשָׁנִים אֶלְפָּ.

שופטים יב; א, ד-ו

יודעי לשון וספר בהיכל המלך

שאלה:

בספר דניאל מסופר על נבוכדנאצר מלך בבל, שציווה לבחור מבין הגולים מארץ יהודה, ילדים בעלי מעלות מסוימות, להביאם אל היכל המלך וללמדם "ספר ולשון כשדים".

באילו תכונות התברכו הילדים שנבחרו ללמוד "ספר, ולשון כשדים"?

תשובה:

הנבחרים היו "ילדים אשר אין בהם כל מאום וטובי מראה ומשכלים בכל חכמה, וידעי דעת ומביני מדע, ואשר כח בהם, לעמד בהיכל הסלך; וללמדם ספר, ולשון כשדים"

בשנת שלוש, למלכות ותיה ויקים מלך יהודה. באנבו וכדנא צרמלך בבבליר ושלם, ויצרעליה. בני יתואדני ביד ואתיה ויקים מלך יהודה, ומקצת כלי ביתהא-להים, וביאם ארץ שנגער, בית א-להיו. ואתה פליסהביא, ביתאוצרא-להיו. גאמרה מלך, לאשפנור בסריסיו: להביאמבני ישוראל, ומזרעה מלכה ומנהפר תמים. דילדים אשר אין בהם כלמאום וטובי מראה ומשכלים בכל חכמה, וידעידעת ומביני מדע, ואשר כח בהם, לעמד בהיכלה מלך; וכל מדם ספר, ולשון כשדים. הוימוקלהם מלך דבריום ביומו, מפת בנה מלך ומימון שתיו, ולגדלם, שנים שלוש; ומקצתם יעמדו, לפניה מלך. וויהי בהם, מבנייה ודה דגאלחנניה, מי שאלועזריה. וישם להם שורה פריסים, שמות; וישם לדגאלבלטשאצר, ולחנניה שדרך, ולמי שאלמישיש, ולעזריה עבד נגו.

דניאל א, ז-ט

שלב א' - שאלה 4

השפה מאחדת את העם

שאלה:

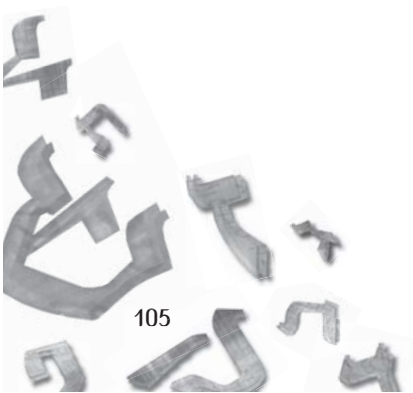
בספר בראשית נאמר: "ויאמר ה', הן עם אחד ושפה אחת לך לם, וזה, החלם לעשות". מה החלו לעשות האנשים, שמצאו בקעה בארץ שנער, הודות לשפה האחת שהיתה שגורה בפייהם?

תשובה:

הודות לשפה האחת, שהיתה שגורה - החלו לבנות עיר ומגדל:

אוייהיכלהארץ, שפהאחת, ודברים, אחדים. בוייהי, בנסעםמ קדם; וימצאו בקעה בארץ שנער, וישבו ושם. ג. אמר ויאישאלרעהו, הבהנלכנהלכנים, ונשרפה, לשרפה; ונתחילהם הלבנה, לאבן, והחמר, היתהלהם לחמר. ד. אמר והבהנכנה לנועיר, ומגדלוראשוב שמים, ונעשה לנו, שם: פונפוז, עלפניכלהארץ. ה. ויחדה, לראתאתהעיר ואתה מגדל, אשר בנו, בני האדם. ו. אמר ה', הועם אחד ושפה אחת לך לם, וזה, החלם לעשות; ועתה לא יבצר מהם, כל אשר יזמרו לעשות. ז. והבה, נרדה, ונבלה שם, שפתם אשר לא ישמעו, איש שפת רעהו. ח. ויפצה אתם משם, עלפניכלהארץ; ויחדלו, לבנותהעיר. ט. על כן קרא שמה, בבל, כי שם בלל ה', שפת כל הארץ; ומשם הפיצם ה', על פני כל הארץ.

בראשית יא, א-י

שלב א' - שאלה 5

ירושלים בירת ממלכת דוד

שאלה:

לפני יותר משלושת אלפים שנה לכד המלך דוד את ירושלים, מידי היבוסים, קרא לה "עיר דָּוִד" וקבע אותה לבירת ממלכתו.

מה היה שמה הקודם של "עיר דָּוִד"?

תשובה:

שמה הקודם של "עיר דָּוִד" היה "מְצֻדַת צִיּוֹן":

דָּבָר שֶׁלְשִׁים שָׁנָה דָּוִד, בְּמִלְכוֹ; אַךְ בְּעֵינֵי שָׁנָה, מָלַךְ. הַבְּחָר וּנְמֻלָּה עָלֶיהָ וְדָה, שֶׁבַע שָׁנִים וְשָׁהָה דָּשִׁים; וּבִיר וְשָׁלַם מְלָךְ, שֶׁלְשִׁים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה, עַל־כִּלֵּי שָׂרְאֵל, וַיְהִי וְדָה. וַיִּלְךְ הַמֶּלֶךְ וְאֶנְשֵׁי יוֹד וְשָׁלַם, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְשָׁב הָאָרֶץ; וַיִּאמְרָ לְדָוִד לֵאמֹר, לֹא תִבּוּ אֶהְיֶה, כִּי אִם הִסִּירָה עֵרֶךְ רִים וְהַפְסָחִים לֵאמֹר, לֹא יִבּוּ אֶהְיֶה. וַיִּלְכֹּד דָּוִד, אֶת־מְצֻדַת צִיּוֹן הַיָּבֵּשׁ, עִיר דָּוִד. חָנוּ אִמְרוּ דָּוִד בְּיוֹם הַהוּא, כִּלְמִפְּהֵי יִשְׂרָאֵל בְּצַנּוֹר, וְאֶת־הַפְסָחִים וְאֶת־הַעֲוֹנוֹת, שֶׁנִּי אֵינֶפֶשׁ דָּוִד; עַל־כֵּן, אִמְרוּ, וְעוֹר וּפֶסֶח, לֹא יִבּוּ אֶהְיֶה בֵּית. טוֹיֵשׁב דָּוִד בְּמְצֻדָה, וַיִּקְרָא לָהּ עִיר דָּוִד; וַיִּבְנוּ דָּוִד סָבִיב, מִן הַמְּלֹא וּבִיָּתָהּ. י וַיִּלְכֹּד דָּוִד, הַלְוָה וְגִדּוֹל; וְהִי אֶל־הֵי צְבָאוֹת, עַמּוֹ.

שמואל ב ה, ד-י

שלב א' - שאלה 6

ירושלים מאחדת את עם ישראל

שאלה:

בספר תהלים מדובר על "ירושלם הבנויה כעיר, שחברה להיחדו", ומפרשים: שעושה כל ישראל חברים.

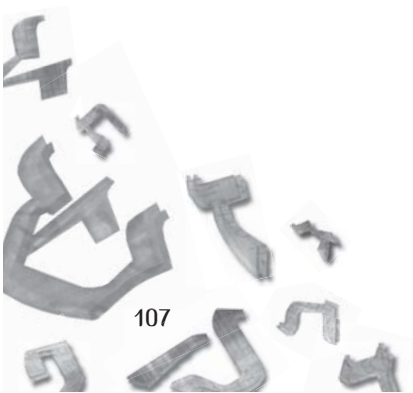
מה עשו שבטי ישראל, שעלו לירושלים, לפי הכתוב בתהלים?

תשובה:

שבטי ישראל עלו לירושלים "להדות לשם ה'":

שירה מעלות, לדוד: שמחתו, באמרים לבית ה' לדוד. בעמדו, היו וגלנו בשער דוד, וירושלם.
גירושלם הבנויה כעיר, שחברה להיחדו. דושם על ושבים, שבטי העד ותלי שראל:
להדו, לשם ה'.

תהלים קכב, א-ד

שלב א' - שאלה 7

בית המקדש בירושלים - מרכז רוחני

שאלה:

בראשית ספר עזרא מסופר, שכורש מלך פרס מצהיר הצהרה, בה הוא מציע הצעה ליהודים הגולים בבבל.

מה היא ההצעה?

תשובה:

כורש מלך פרס הצהיר והציע לגולי יהודה בבבל לעלות לירושלים ולבנות "את בית ה' א-להי ישׂראל":

וּבְשַׁעֲת־אֶחָת, לְכוּךְ שְׁמֹלְךְ דְּפָרֶס, לְכָלוֹת דְּבַרְהָ; מִפִּי־רַמְיָה הַעֵיִרָה; אֲתָר וַחֲכַדְשָׁמֶלֶךְ דְּפָרֶס, וַיַּעֲבְרוּ וּלְכָלוּ וְתוֹ, וְגַם בְּמִכְתָּבִי לְאִמֹר. בַּפֶּה־אִמֹר, כְּדִשְׁמֹלְךְ דְּפָרֶס כְּלִמְלִיכָא וְתִהְיֶה־עֲנִין לִי הָא-לֹהִים שְׁמַיִם; וְהָאִפְקֹד עַל־בְּנוֹתֵינוּ בְּיַת, בְּיַד וְשָׁלֵם אֲשֶׁר בִּיה וְדָה. גְּמִיבְכֶם מְפֹלַע מוֹ, וְהָיָא-לֹהִי־עַמּוֹ, וַיַּעַל, לִיר וְשָׁלֵם אֲשֶׁר בִּיה וְדָה; וַיִּבְנוּ, אֶת־בֵּית־הָא-לֹהִים וְשָׁרְאֵלָה וְאִהָא-לֹהִים, אֲשֶׁר בְּיַד וְשָׁלֵם.

עזרא א, ב-ה

מקדש המלך שלמה - מרכז רוחני לאיחוד העם

שאלה:

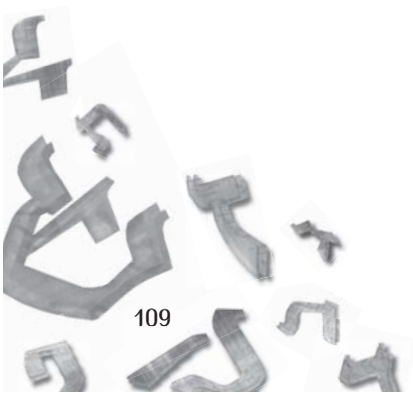
המלך שלמה מגלה בדבריו לחירם מלך צור מדוע לא בנה דוד אביו את בית ה' בירושלים. מדוע לא בנה דוד את בית ה' בירושלים, לפי דברי בנו - המלך שלמה?

תשובה:

לפי דברי המלך שלמה לחירם מלך צור, המלך דוד היה עסוק במלחמות כל ימיו ולא התפנה לבנות בית לה'.

וישלח שלמה, אל חירם לאמר. יזאתה ידע תאת דוד אבי, פי לא יכל לבנות בית לשם ה' א-להיו, מפנייה מלחמה, אשר סבבה ועד תתה' אתם, תחת כפוטך גלייחועתה, הניחה' א-להילימ סביב: אין שטן, ואין פגע רע. יטוהניאמר לבנות בית, לשם ה' א-להי: כאשר דבר ה', אל דוד אבי לאמר, בנך אשר אתו תחתיך על פסאף, הוא יבנה בית לשמי. כועתה צוה ויכרת וליארזים לבנו, ועבדי יהיו ועם עבדיך, ושכר עבדיך אשר תולך, ככל אשר תאמר: פיא תהי' דעת, פיאין בנו ואישיך על כרת עמים כ' צדנים. כאויהי' כ' שמע חירם, את דברי שלמה וישמח מאד; ויאמר, בר וד' ה' יום, אשר נתולדוד בן חכם, עלה עס הרבה זה. כבו ישלח חירם, אל שלמה לאמר, שמעתי, את אשר שלחתי אלי; אני אעשה את פלחפיך, בעצי ארזים ובעצי ברזים.

מלכים א', ה, טז-כב

שלב א' - שאלה 9

אין מוותרים על נחלת אבות

שאלה:

נבות היזרעאלי סרב לתת את כרמו למלך אחאב, שהציע לו תמורה ראוייה במקום כרמו, באומרו: "חלילה לי מה', מתתני את נחלת אבתי".

מה היא התמורה שהציע המלך אחאב לנבות תמורת כרמו?

תשובה:

המלך אחאב הציע לנבות היזרעאלי תמורת כרמו "כרם טוב מןנו; אס טוב בעיניך, אנתנה לך כסף מחיר זה".

אניהי, אחרה דברים האלה, כרם הנה לנב ותה יזרעאלי, אשר ביזרעאל אלהי כל אחאב, מלך שומרון. בניד בר אחאב אלנב ותלאמר תנה לי את פרמך ויהיל לגונך, פיה ואקרוב אצל ביתי, ואנתנה לך נתחתי, פרם טוב מןנו; אס טוב בעיניך, אנתנה לך כסף מחיר זה. געיאמר נבות, אל אחאב: חלילה לי מה', מתתני את נחלת אבתי לך.

מלכים א; כא, א-ג

ביטוי עברי שמקורו בשמו של מקום

שאלה:

ביטויים עבריים רבים השגורים על פינו מקורם בספרי התנ"ך. הביטוי "עמק שוה", שמשמעותו הגעה להסכם בין שני צדדים, מקורו בשם מקום הנזכר בספר בראשית.

בהקשר לאיזה אירוע נזכר שם המקום "עמק שוה", הוא עמק המלך?

תשובה:

במקום "עמק שוה" פגשו את אברהם אבינו, מלך סדום ומלכי צדק מלך שלם, לאחר שגבר אברהם אבינו על כדורלעומר מלך עילם והמלכים אשר אתו, הציל את לוט בן אחיו ורכושו וגם את הנשים ואת העם:

וַיֵּצֵא מֶלֶךְ סְדוֹם וּמֶלֶךְ עֲמֹרָה, וּמֶלֶךְ אֲדָמָה וּמֶלֶךְ גִּבְעִים, וּמֶלֶךְ בְּלַעַל, הוּא וְצָעֲרָה; וַיַּעֲרֹכוּ אִתָּם מִלְחָמָה, בְּעֵמֶק שֵׁדִים. טָאֵת כְּדָרְלֵעוֹמֶר מֶלֶךְ עֵילָם, וְתַדְעֵל מֶלֶךְ גֹּזִים, וְאַמְרֵפֶל מֶלֶךְ שֹׁנְעָר, וְאַרְיֹוֹ מֶלֶךְ אֶלְסָרָךְ בְּעֵהֶמְלָכִים, אֶת־הַחֲמֹשֶׁה. יוֹעֲמֶקֶה שֵׁדִים, בְּאַרְתַּבְּאֶרֶת חָמֹר, וַיִּגְסוּ מֶלֶךְ סְדוֹם וְעֲמֹרָה, וַיִּפְלוּ שְׁמָה; וְהַגִּישָׁרִים, הִרְהִיגוּ. יִצְחָק וְאַתְּ פֶּלֶחַךְ שִׁסְדָּם וְעֲמֹרָה, וְאַתְּ פֶּלֶחַךְ לָם וַיִּלְכוּ. יִבְרָאֵל וְאַתְּ לוֹט וְאַתְּ רַכְּשׁוֹ בְּוָאֲחֵי אֲבָרָם, וַיִּלְכוּ; וְהוּא וְאִישׁוֹ, בְּסָדָם. יִגְיָבָא, הַפְּלִיט, וַיִּגְדַּד, לְאַבְרָם הָעֵבֶרִי; וְהוּא וְשָׂכָו בְּאֶלְיָמָרָה אֲמֹרִי, אֲחֵי אִישׁ כְּלוֹ אֲחֵי עֵנֶר, וְהֵם, בְּעֵלֵי בְרִית אֲבָרָם. יִדְוּ יִשְׁמַעֲבָרָם, כִּי־נִשְׁבָּה אֲחֵיו; וַיִּרְקָאֵת חֲנִיכּוֹ וַיִּלְדֵי בֵיתוֹ, שְׁמֵה עֵשָׂו וְשֵׁל שְׁמָאוֹת, וַיִּרְדֶּף, עַד דָּן. טוֹוֹ יִחְלַק עֲלֵיהֶם לִילָהּ וְאוֹעֲבָדֵיו, וַיִּפְסֵם; וַיִּירֶד פֶּסֶם, עַד חֹבָה, אֲשֶׁר מִשְׁמָאל, לְדַ מִּשְׁכֵּן. טוֹוֹ יִשָּׁב, אֶת־פֶּלְחֶךְ שִׁ; וְגַם אֶת־לוֹט אֲחֵיו וְרַכְּשׁוֹ שֵׁה־נִשְׁבָּה, וְגַם אֶת־הַנְּשִׁים וְאֶת־הָעַם. יוֹוֹ יֵצֵא מֶלֶךְ סְדוֹם, לְקִרְאָתוֹ, אֲחֵרֵי שׁוֹב וּמֵהֶפְכֹת אֶת־כְּדָרְלֵעֹמֶר, וְאַתְּ מֶלֶכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶל עֵמֶק שׁוֹה, הוּא עֵמֶק הַמֶּלֶךְ:

בראשית יד, ח-יז

ירושלים מרכז רוחני עולמי

שאלה:

הנביא ישעיהו חזה, כי לעתיד לבוא, ירושלים תהיה מרכז רוחני עולמי וינהרו אליה עמים רבים.

מה יאמרו ומה יעשו העמים, שיעלו לירושלים, לפי חזון הנביא ישעיהו?

תשובה:

העמים שיעלו לירושלים יאמרו "לכוננעלה אלהרה אלה אלהי יעקב, וירנומ דרכיו, ונלכה בארחתיו, כי מציון תצא תורה, ודבר ה' מירושלם":

הדבר אשר חזה, ישעיהו ובאמוץ, עליה ודה, וירושלם. ביהיה באחרית הימים, נכוניה יהיה ביתה בראש ההרים, ונשא, מגבעות ונהר ואליו, פלה גוים. גוהלכו ועמים רבים, ואמר ולכו ונעלה אלהרה אלהי יעקב, וירנומ דרכיו, ונלכה בארחתיו: כי מציון תצאת ורה, ודבר ה' מירושלם.

ישעיהו ב, א-ג

סגירת שערי ירושלים בשבת

שאלה:

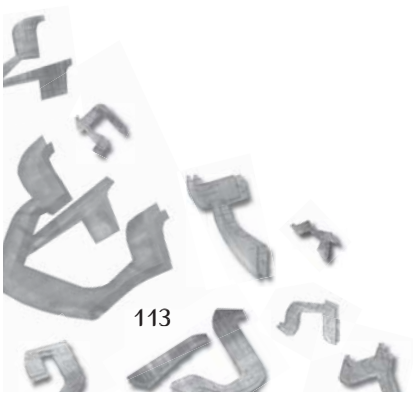
נחמיה ציווה לסגור את שערי ירושלים מערב שבת ועד יציאת השבת. מה הניע את נחמיה להורות על סגירת שערי ירושלים לפני כניסת השבת?

תשובה:

מה שהניע את נחמיה לסגור את שערי ירושלים בשבת הם הסוחרים, שהיו מביאים סחורותיהם בשבת ומוכרים אותן לתושבי ירושלים תוך חילול שבת:

יד זְכָרָה לִי אֱלֹהִי, עַל זֹאת; וְאֵל תִּמְחַח חֲסָדִי, אֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּבֵית אֱלֹהִי וּבְמִשְׁמְכִיו. טוּב יָמִים הָיָה מְהֵרָאִיתִי בִּיהוּדָה דְרָכִים גִּתוֹת בְּשַׁבָּת וּמְבִיאִים הֶעָרִי מִמֹּת וְעַמָּסִים עַל הַחֲמֹדִים וְאֶפְיִינְעָנְבִים וְתַאֲנִים, וְכֹל מִשְׂאָא, וּמְבִיאִים יֵר וְשֵׁלֶם, בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת; וְאָעִיד, בַּיּוֹם מְכָרִם צִיד. טז וְהָ עָרִים יִשְׁבּוּ וְיָהוּ, מְבִיאִים דָּאג וְכֹל מְכָר; וּמִזְכֵּ-רִים בְּשַׁבָּת לִבְגִייה וְדָה, וּבִיר וְשֵׁלֶם. יז וְאָרִיבָה, אֶת חֲרִייה וְדָה; וְאֶמְרָה לָהֶם, מָה הַדָּבָר הַרְעָה זֶה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹשִׂים, וּמַחֲלִים, אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת. יח הֲלוֹא כֹה עָשׂוּ, אֲבֹתֵיכֶם וַיָּבֵא אֱלֹהֵינוּ וְעִלְנוּ וְאֶת כָּל הַרְעָה זֹאת, וְעַל הָעִירִי יֵאָת; וְאַתֶּם מוֹסִיפִים חָרוֹן, עָלַי שְׂדָאֵל, לְחַלֵּל, אֶת הַשַּׁבָּת. יט וְהִי כַּאֲשֶׁר צָלְלוּ וְשִׁעְרֵי יֵר וְשֵׁלֶם לִפְנֵי הַשַּׁבָּת, וְאֶמְרָה וַיִּסְגְּרוּ וְהַדָּלְתוּת, וְאֶמְ-רָה, אֲשֶׁר לֹא יִפְתָּחוּ וְעַד אַחֲרָה שַׁבָּת; וּמִנְעָרִי, הֶעָמֵד תִּיעֲלֶה שְׁעָרִים לֹא יִבּוּ וְאֶמְשָׂא, בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת. כו וְיִלְיִנוּ וְהִרְכָּלִים וּמְכָרִים וְכֹל מְמַכֵּר, מִח וְזִלְיֵר וְשֵׁלֶם פֶּעַם וְשַׁתִּים. כא וְאֶעֱיֵדָה בְּהֶם, וְאֶמְרָה אֲלֵיהֶם מִדָּעַתְּם לָנֶסֶד הַחֹמָה אִם תִּשְׁנוּ, וְדָא שְׁלַח בְּכֶם; מוֹהַ עֲתֵה הִיא, לֹא בָא וּבְשַׁבָּת כִּבְּאֶמְרָה לָלוּם, אֲשֶׁרִי הִיא וּמְשָׁרִים וּבְאִים שְׁמָרִים הַשְׁעָרִים לִקְדָשׁ, אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת; גַּם זֹאת זְכָרָה לִי אֱלֹהִי, וְחוּסָה עָלַי כְּרַב חֲסָדִי.

נחמיה יג, יד-לא

שמירת המורשת מבטיחה הצלחה

שאלה:

ה'ציווה את יהושע: "רק חזק ונאמץ מאד, לשמר לעשות ככל התורה אשר צוה משה עבדי". במה יזכה יהושע, אם יקיים את מצות ה', לפי הכתוב האמור?

תשובה:

אם יקיים יהושע את מצוות ה' "לשמר לעשות ככל התורה" אשר ציווה אותו משה, "כי אז תצליח את דרכך, ואז תשפיל":

ויהי, אחרי מות משה עבד ה' ויאמר ה' אל יהושע בן נון, משרת משה לאמר... רק חזק ונאמץ מאד, לשמר לעשות ככל התורה אשר צוה משה עבדי, אל תסור ממנו ימין ושמאול: למען תשפיל, בכל אשר תלך. ח לא ימוש ספר התורה הזה מפיהך, והגית בו יומם ולילה, למען תשמר לעשות, ככל הפתוב בו: כי אז תצליח את דרכך, ואז תשפיל. ט הלוא צויתך חזק ונאמץ, אל תערץ ואל תחט: כי עמך ה' אלהיך, בכל אשר תלך.

יהושע א, ט-ז

שלב א' - שאלה 14

הגדלת מספר היהודים בירושלים

שאלה:

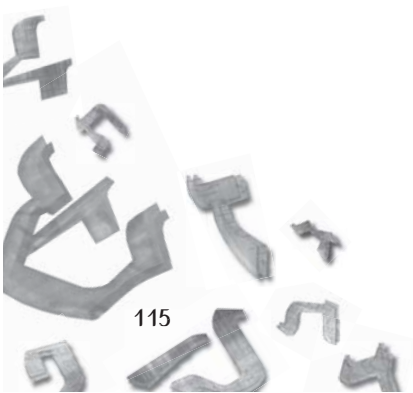
בימי נחמיה נעשתה פעולה כדי להגדיל את מספר התושבים בירושלים.
כיצד נעשה הדבר?

תשובה:

שריהעםהתיישבו בירושלים "וּשְׂאֵר הָעָם הַפִּילוֹגוֹרְלוֹת לְהָבִיא אֶחָד מִן הָעֲשָׂרָה, לְשֵׁבֶת בְּיְרוּשָׁלַם עִיר הַקֹּדֶשׁ" ותשע ידות ביתר הערים:

וַיָּשְׁבוּ שְׂרֵי הָעָם, בְּיְרוּשָׁלַם; וּשְׂאֵר הָעָם הַפִּילוֹגוֹרְלוֹת לְהָבִיא אֶחָד מִן הָעֲשָׂרָה, לְשֵׁבֶת בְּיְרוּשָׁלַם עִיר הַקֹּדֶשׁ, וְתִשַׁע הַיְדוֹת, בְּעָרִים. ב וַיְבָרְכוּ, הָעָם לְכֹל, הָאֲנָשִׁים, הַמְתַּנַּדְּבִים, לְשֵׁבֶת בְּיְרוּשָׁלַם.

נחמיה יא, א

שלב א' - שאלה 15

על משמר חומות ירושלים

שאלה:

נחמיה כותב בספרו: "ואין אגני ואחי וגערי, ואנשיה משמר אשר אחרי אין אגנו ופושטים בגדינו..."
מדוע נחמיה ואנשיו לא פשטו בגדיהם יומם ולילה?

תשובה:

נחמיה ואנשיו לא פשטו בגדיהם יומם ולילה, כי היו במצב הכן, ושמרו על חומות ירושלים מפני צרי יהודה שזממו להרוס את החומות שבנו:

אוי הכא אשר שמע סגב לטוטוב יהוה עבדים ונהע פניו והאשד ודים, פיעלתהאר וכה לחמות ירושלים כיהח ליהוה פריצים, לה סתם; ויחר להם, מאד. בויק אשר וגלם יחדו, לב ואלה לחם בירי שלם, ולע שותלו, תועה. גנת פלל, אלא-להינו; ונעמיד משמר עליהם וקמם ולילה, מפניהם. ד. ויאמרו יהודה, כשלפחה סבל, ונהעפר, הרבה; ואנחנו לאנוכ מחזיקים ונהר מחים פגנים, ונה כד שתותנה שרנים; ונה שרים אחרי, כלביתיה ודה. יאה פונים בחומה ונה נשאים פ סבל, עמשים; באחת יד ועשה ב מלאכה, ואחת מחזקה שלח. יבנה פונים אי שחר ב ואס ורים עלמתנו, ובונים; ונה תועב שופר, אצלי. יגאמר אלה חרים ואלה פגנים, ואליתר העם מלאכה הרבה, ורחבה; ואנחנו, נפך דים עלה חומה, רחוקים, אי שמא חיו. יד במקום, אשר ת שמע ואתקול השופר, שמה, ת קבצו אלנו; א-להינו; לחם לנו. טו אנחנו, עשים ב מלאכה; ונחצים, מחזיקים ברמחים, מעלותה שחר, עד צאתה פוכבים. טז גם בעתה היא, אמר תילעם אי שונערו, ילינו בתו יד ושלם; ונה יולנוה לילה משמר, ונה יום מלאכה. יז אין אגני ואחי וגערי, ואנשיה משמר אשר אחרי אין אגנו ופושטים, בגדינו; איש, שלחו המים".

נחמיה ד, א-ד; י-יז

שלב א' - שאלה 16

סיוע לעולים לירושלים

שאלה:

כורש מלך פרס הורה ליהודים בגולת בבל לסייע לאחיהם העולים לירושלים. מה היה הסיוע, שנתנו גולי בבל לאחיהם, שעלו מבבל לירושלים?

תשובה:

הסיוע שנתנו גולי בבל לאחיהם שעלו לירושלים, כלל: כסף זהב, בהמה, רכוש:

וְכִלְהֵינְשָׂאָר, מִכֶּלֶה מְקוֹמוֹת אֲשֶׁר הָיוּ אֲגָר שָׁם יִשָּׂא וְהָיוּ אֲנִי שִׁמְקוֹמוֹ, בְּכֶסֶף וּבְזָהָב וּבְכֹרֶשׁ
וּבְבַהֲמָה; גַּם הֵנְדָּבָה לְבֵית הָאֱלֹהִים, אֲשֶׁר בִּירֹשָׁלַם. הַנִּיקוּמוֹרָא שִׁיחָא בֹת, לִיהוּדָה וּבְנֵימֹו,
וְהַכְּהֻנִים, וְהַלְוִיִם; לְכִלְהֵי עִיר הָאֱלֹהִים, אֶתְרוּחוֹ, לְעֵלוֹת לְבָנוֹת, אֶת בֵּית הָאֲשֶׁר בִּירֹשָׁלַם.
וּנְכֹלְסָבִיתֵיהֶם חֹזְקֵי וְיָדֵיהֶם, בְּכֶלֶךְסָף בְּזָהָב בְּכֹרֶשׁ וּבְבַהֲמָה וּבְמִגְדָנוֹת לְבָד, עַל־כָּל
הַתְנַדָּב.

עזרא א, ד-ו

שלב א' - שאלה 17

יחס הוגן לשבויי-אויב

שאלה:

תורת ישראל מעניקה יחס הוגן לשבויי אויב.

הנביא אלישע דרש מהמלך יהורם בן אחאב יחס אנושי הוגן לשבויים הארמיים ששבה.

לאיזה יחס הוגן זכו שבויי ארם?

תשובה:

הנביא אלישע דרש מיהורם בן אחאב מלך ישראל לתת לשבויים ששבה לאכול ולשתות

ולשחרר אותם:

וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ דָּדַי שְׂרָא לְאֶלְיָשָׁע, כִּרְאֹתָ וְאֹתָם: הֲאֶפְהָא פָּה, אָבִי. כִּבְנֵי אִמְרָ לְאִתְּפָה, הֲאֵשֶׁר
שְׂבִיתָ בְּחֶרֶב דָּדִי וּבְקִישֵׁי דָּאִתְּהַמְכָּה; שִׁים לָחֶם וְמִים לְפִנְיָהֶם, וְיֹאכְלוּ וְיִשְׁתּוּ, וְיִלְכוּ, וְאֶלְדִּיָּהֶם.
כַּגֻּיְכֶרְהֶלֶם פְּרָה גְדוּלָּה, וְיֹאכְלוּ וְיִשְׁתּוּ, וְיִשְׁלַחֵם, וְיִלְכוּ וְאֶלְדִּיָּהֶם; וְלֹא יִסְפְּעוּ דְגָד וְדִי
אָרֶם, לְבֹא בְּאֶרְץ יִשְׂרָאֵל.

מלכים ב, ו, יז-כג

שלב א' - שאלה 19

הקרבה להצלת הזולת

שאלה:

יונה הנביא הציע לרב החובל לעשות מעשה כדי להציל את המפליגים באוניה. מה הוא המעשה, שהציע הנביא יונה לרב החובל, לעשות?

תשובה:

הנביא יונה בן אמיטי הציע למפליגים באוניה להשליך אותו מן האוניה לים, כדי להציל את המפליגים בה:

וַיִּרְאוּ הָאֲנָשִׁים יָרָאָה גְדֹלָה, וַיֹּאמְרוּ וְאֵלֵינוּמָה זֹאת עָשִׂיתָ: כִּי יָדַעְנוּ הָאֲנָשִׁים, כִּי מִלְּפָנֶיהָ הוּא בֶרֶךְ כִּי הָיָה גֵיד, לָהֶם. וַיֹּאמְרוּ וְאֵלֵינוּמָה נַעֲשֶׂה לָּךְ, וַיִּשְׁתַּקְּהוּ יָם מִעֲלֵינוּ: כִּי הָיָה יָם, הוֹלֵךְ וְסָעַר. וַיִּבְרָא אֱלֹהִים, שָׂאוּ וַיִּהְיֶה טִלְגֵּי אֱלֹהִים, וַיִּשְׁתַּקְּהוּ יָם, מִעֲלֵיכֶם: כִּי, יוֹדַעְאֲנִי, כִּי בִשְׁלִי, הַסָּעַר הִגֵּד זֹלָה זֶה עֲלֵיכֶם. יִגְוִיחַ דָּתְךָ וְהָאֲנָשִׁים, לָהֶם שִׁיב אֱלֹהֵי יָבִי שְׁהוֹלָא יִכְלוּ: כִּי הָיָה יָם, הוֹלֵךְ וְסָעַר עֲלֵיהֶם. יָדוּ וַיִּקְרָאוּ אֱלֹהֵי אִמְרוּ, אָנְהָה יֵאלֶנָּה אֲבָדָה בְּנַפְשָׁהּ אִישָׁה זֶה, וְאַל תִּתְּנוּ עֲלֵינוּ, דָּם נָקִיא: כִּי אֲתָהּ, כַּאֲשֶׁר חָפַצְתָּ עָשִׂיתָ. טוֹוֹ יִשְׂאוּ, אֲתֵינוּהָ, וַיִּטְלֶהוּ, אֱלֹהִים: וַיַּעֲמֵד הָיָם, מִזַּעְפוֹ. טז וַיִּרְאוּ הָאֲנָשִׁים יָרָאָה גְדֹלָה, אֶת ה'; וַיִּזְבְּחוּ זָבַח, לָהּ, וַיִּדְרוּ, נְדָרִים.

יונה א, ו-טז

נישואי תערובת פוגמים באחדות העם

שאלה:

נחמיה מעיד, שבימיו היו משפחות יהודיות בארץ ישראל, שדברו בלשון זרה ולא הכירו את לשון עמנו.

מה הוא הגורם לכך לפי דברי נחמיה?

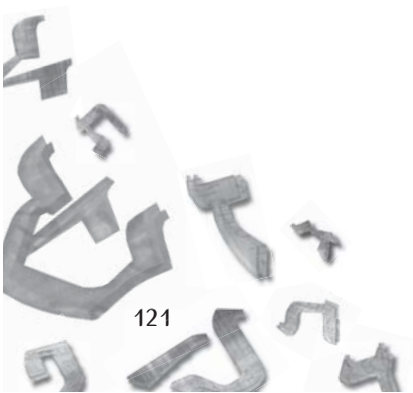
תשובה:

לפי דברי נחמיה נישואי התערובת עם העמים הזרים: האשדודים, העמונים והמואבים, גרמו לכך, שמשפחות יהודיות בארץ ישראל דברו בלשון זרה.

נחמיה ראה בכך סכנה לייחודו ולאחדותו של עם ישראל:

גם בימי ההם, ראיתי את הַיְהוּדִים הַשֵּׁבִי וְגַם נְשֵׁי אֲשֶׁר דָּדוּ יוֹת, עַפְנֵי יוֹת, מוֹאָב יוֹת. כִּד וּבְנֵיהֶם, חֲצִי מִדְּבַר אֲשֶׁר דּוֹדִית, וְאֵינָם מְפִירִים, לְדַבְּרֵי הַיְהוּדִית וְכִלְשׁוֹן, עִם עַם. כִּהְנָא רִיבַע פָּסוּ וְאֶקְלָם, וְאָפָה מְהֵסְאֵנְשֵׁי וְאֶמְרָטָם; וְאֵשְׁבִיעֵם בְּאֵלֵהִים, אִם תִּתְּנוּ בְּנֵיכֶם לְבְנֵיהֶם, וְאִם תִּשְׂאוּ מְבִנֵייהֶם, לְבְנֵיכֶם וְלָכֶם. כֹּהֵל וְאֶעֱלֶה לְהַחֲטֹא שְׁלֵמָה מְלֶךְ; וְשִׁי אֶלּוּבֵי גוֹיִם הָרַבִּים לֹא הָיָה מְלֶךְ; כְּמֹהוּ, וְאִהוּבִילֹא-לְהַיֹּהֲיָהּ, וְיִתְּנָהּ וְאֵלֵהִים, מְלֶךְ עַל כָּלִי שְׂרָאֵל; גַּם אֲזוֹת וְהַחֲטִיאֵי, הַנְּשִׁים הַנְּכָרִי יוֹת. כֹּוּלְכֶם הִנְשִׁמְעוּ, לְעִשְׂתָּא תְּפִלְהָרְעָה הַגִּד וְלָהֶה זֹאת לְמַעַל, בְּאֵלֵהֵינוּ; וְלֹאֲשֵׁיב, נְשִׁים נְכָרִי יוֹת.

נחמיה יג, כג-כז

השלב השני

מסמכים היסטוריים מתעדים ומאפיינים
מפעל חייהם של חלוצי קבוצת דגניה.

בשלב זה, השלב השני, יוקראו ל-8 עד 10 מתמודדים חמישה מסמכים היסטוריים.
לכל שניים מן המתמודדים יוקרא מסמך אחד ושתי שאלות, מחומר החידון, הקשורות
ברעיון הקשור במסמך.

**תשובה נכונה על כל חלק מזכה ב-10 נקודות.
שתי תשובות נכונות מזכות ב-20 נקודות.**

חלוציות - תקיעת יתד על גדות הירדן

המסמך השני:

באספת ראשוני קבוצת דגניה נחלקו הדעות בין חברים, שסברו שעדיף להשקיע כל המאמצים בפיתוח דגניה על גדות הירדן, וחברים שהציעו לעשות מעשה חלוצי ולהתגייס לפיתוח חלק ממאה אלף דונם, שרכש הברון רוטשילד בחורן.

הרי קטע, מדברי יוסף בוסל ותנחום, שנלחמו בתוקף על המשך ההתיישבות על גדות הירדן:

לא נחלוצנו מצדדו מהן זכונם, כי אם יצד נונציונו ונונכחננו.
גכוננו זלוגה זא אינו מכפני מהנו זם זכוננו. עזז לא זמנו אג גכ-
קיצנו כן, עזז לא נוכחנו אג זכנו קיומנו כחלואים. עזז ככנו נעזזנו
אפנינו. כן, עז זכנו נויצנו אסיבוליו, גרענו יג. כן נכו שוכ. נולויז
כניס זכנו, זכ ככיא, יציו, אין זכנו זכנו.

השאלות

מסופר על קבוצת אנשים, שהנביא אלישע אישר להם, לממש החלטתם, להתגורר על גדות הירדן.

1. מי היו האנשים וכיצד נימקו את החלטתם?
2. איזה נס קרה להם בעת שחטבו עצים לבנייה על גדות הירדן?

1. בני הנביאים פנו אל הנביא אלישע ואמרו לו שהמקום שהם גרים בו צר מדי ובקשו לבנות מקום מגורים על שפת הירדן:

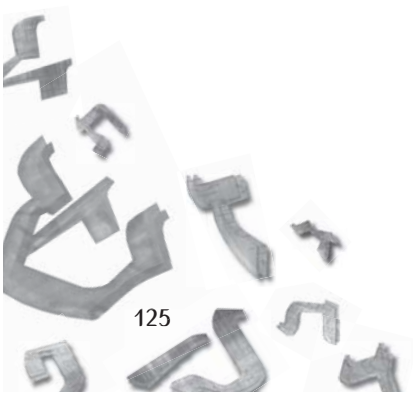
וַיֹּאמְרוּ בְנֵי הַנְּבִיאִים, אֵלֶי אֵלִישָׁע: הֲנִיחָהּ מָקוֹם, אֲשֶׁר אֲנִי חֹנֵי יְשֻׁבִים שָׁם לְפָנֶיךָ צֶרְמָנוּ. בְּלִכְתָּהּ נֵאֶדְהֶיךָ יָדוֹ, וְנִקְחָהּ מִשָּׁם אִישׁ קוֹרְהָ אַחַת, וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שָׁם מָקוֹם, לְשֹׁבֵת שָׁם; וַיֹּאמֶר, לָכוּ. ג' וַיֹּאמְרוּ, הָאֶחָד, הוֹאֵל נָא, וְלֵךְ אֶת עַבְדֶּיךָ; וַיֹּאמֶר, אֲנִי אֵלֶיךָ.

מלכים ב, ו', א' - ג'

1. בעת שבני הנביאים חטבו עצים לבנייה על גדות הירדן, נפל הגרזן למים. הנביא אלישע השליך גזיר עץ למקום שבו נפל הגרזן. קרה נס והברזל הצמוד לגרזן צף על פני המים:

”וַיְהִי הָאֶחָד מִפִּילֵה קוֹרְהָ, וְאֶת הַבְּרֹזֶל פִּלְאֵלָה מִיָּם; וַיַּעֲקוּ אִמְרָאָה הָאֲדָנִי, וְהוּא שְׂאוּלוֹ. וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-אֶחָיו, אָנֹכֶם פֶּלֶא; וַיִּרְאֶהוּ, אֶת הַמָּקוֹם, וַיִּקְצַב עֵץ וַיִּשְׁלֹךְ שָׁמָּה, וַיִּגְרַה בְּרֹזֶל. וַיֹּאמְרוּ, הֲרָם לָךְ; וַיִּשְׁלַח יָדוֹ, וַיִּקְחֵהוּ:”

מלכים ב, ו', ה'

המסמך השני - המשך:

זיכרון חלוצי העם שעברו את הירדן בזרעם לארץ המובטחת

השאלות:

לאחר שבני ישראל עברו את הירדן מצווה ה' את יהושע להטיל על נציגי השבטים לעשות מעשה.

1. מה ציווה ה' את יהושע לומר לנציגי שבטים ישראל לקחת מתוך הירדן?
2. לשם מה נצטוו יהושע נציגי השבטים לעשות זאת?

התשובות

1. יהושע נצטווה לומר לכל אחד מנציגי השבטים לקחת על שכמו אבן מתוך הירדן:

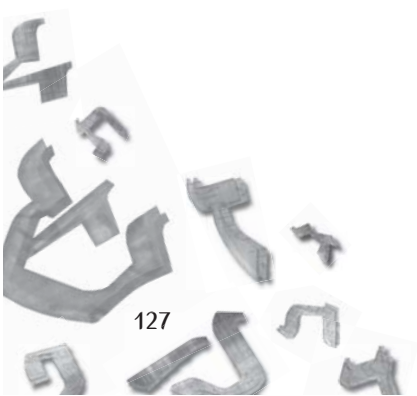
”אִי־יְהִי כִפְאֹשֶׁר תַּמּוּכְלָה־גּוֹי, לְעִבּוֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן יָדוֹן יִאמְרָה, אֲלֵי־הוֹשֵׁעַ לֵאמֹר. בִּקְחוּ לָכֶם מִן־הָעַם, שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי אַנְשִׁים אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד, מִשְׁבֵּט. גּוֹצֵוּ וְאֹתָם, לֵאמֹר, שְׂאוּ לָכֶם מִזֶּה מִתּוֹדֵתֵי דָוִד מִצַּבְרֵי גְלִיהַכְהָנִים, הַכִּינֹשֶׁתִים עֲשֶׂה־הָאֲבָנִים; וְהַעֲבִירְתֶּם אוֹתָם, עִמָּכֶם, וְהַחֲזִיתֶם אוֹתָם, בְּפִלּוֹאֲשֶׁר - תִּלְיִנּוּ בְּוַהֲלֵי־הָאֵלֹהִים. וְיִקְרָאֵיהוּ שְׁמֵעַ, אֶל־שְׁנַיִם הָעֶשְׂרִים אִישׁ אֶחָד אֶחָד, יִשְׁרָאֵל־אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד, מִשְׁבֵּט. וְהוֹשֵׁעַ יִאמְרָלָהֶם, יְהוֹשֵׁעַ, עֲבִיר וּלְפָנֶיךָ וְהָאֵל־לְהִיכֶם, אֶל־תּוֹדֵי הַיַּרְדֵּן; וְהָרִימוּ לָכֶם אִישׁ אֶבֶן אַחַת, עַל־שִׁכְמוֹ, לְמִסְפָּר, שְׁבַטֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל:”

יהושע, ד', א' - ה'

2. שנים עשר האבנים הוצבו לזיכרון שבני ישראל עברו את מי הירדן ביבשה:

"וְאֵת שְׁתֵּי עֶשְׂרֵה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר לָקַח וּמִן־יַד דְּוָהָקִים יְהוֹשֻׁעַ, בְּגִלְגָּל. כֹּאן יֹאמְרוּ אֶל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל, לֵאמֹר: אֲשֶׁר־יִשְׁאַלְוּ בְּנֵיכֶם מָחָר אֶת־אָבֹתְכֶם לֵאמֹר, מָה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה. כִּבְיָהוָה וְדַעְתֶּם, אֶת־בְּנֵיכֶם לֵאמֹר: בְּיַב־שָׁה עָבְרָה יִשְׂרָאֵל, אֶת־הַיַּרְדֵּן זֶה. כִּגְאָ שָׁרָה וּבִישָׁה' אֶל־הַיָּם אֶת־מִיַּתְדֹו, מִפְּנֵיכֶם עֲדַעְבְּרָכֶם: כֹּאן־שָׁרַעַ שָׁה' אֶל־הַיָּם לִים וְהָאֶשְׁרָה וּבִישָׁה' עַד עָבְרָנוּ: כִּדְלָמְעַן דַּעַת פְּלַע מִי־הָאָרֶץ, אֶת־יַדָּה', פִּיחֹזְקָה, הַיֵּלְמְעַן יִרְאֲתֶם אֶת־הָאֶל־הַיָּם, כָּל־הַיָּמִים:"

יהושע, ד', כ' - כ"ד

שלב ב' - שאלה 23

מעשה גבורה

המסמך הראשון:

קטע מהמכתב, ששלח לחברי קבוצת דגניה, האב - פרץ ברסקי - ששכל את בנו משה הי"ד, שנפל בהגנה על דגניה:

חברים נכבדים - רבוצה צעניו! רבואי אהמבכס, שנגב בצמח
וצס. מקלונ אנכי, שצכר בני משה ומנחם, עוז יוסף אכס עוצמנו ועוז
אעמז איתנים במלחמה הקדושה עז מגשמה רעיון מוגייסלוג הקדון
אשר בצדו ובמכס הקריב בני משה אה נפש וצמח.
בנים יקרים, מנשיכו אעמז במהלך בקלונ, שמנו ממצך אה עמזו-
גיקס. מנוו שולמים אכס אה בנוו משיני, אמלא אה מקום בנוו משה שפלא.
מלו של משה מעמז אה כולנו אכצנו.

השאלות:

יונתן בן המלך שאול ונושא כליו, ביצעו מעשה גבורה, כאשר יצאו לבדם לתקוף אחת מעמדות הפלשתים, שזממו להסתער על מחנה ישראל ולהשחיתו.

1. כיצד נערכו הפלשתים, שחנו בַּמְּקָשׁ, להלחם בכוחות ישראל?
2. על מה סמך והתעודד יונתן, שיצליח הוא ונושא-כליו להתגבר על הפלשתים הרבים?

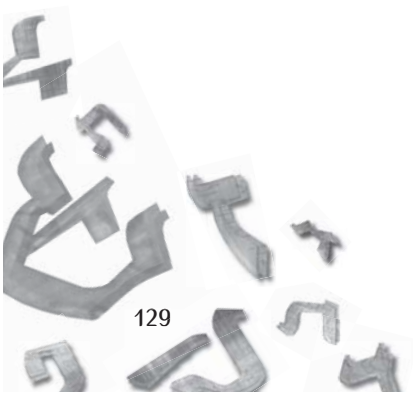
1. הפלשתים, שחנו בַּמִּקְשׁ, התפצלו לשלושה ראשים, כדי לתקוף ולהשחית את מחנה ישראל:

וּפְלִשְׁתִּים נִאֲסָפוּ לָחֵם עִם יִשְׂרָאֵל, וְשָׁלִשִׁים אֶלְדָּרְכָב וְשֵׁשׁ אֶלְפִים פָּרָשִׁים, וְעַם, כּוֹחַ לֶאֱשׂוֹר
עַל שְׂפֹת הַיָּם לָרֶב; וַיַּעֲלוּ יַחַד וּבְמִקְשׁ, קִדְּמֹת בַּיַּת אֲנֹן... יוֹיָצֵא הַמִּשְׁחִית מִמִּחְנֵה פְלִשְׁתִּים,
שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים: הָרֵאשִׁי אֶחָד יִפְגֹּה אֶל דָּרָךְ עֵפְרָה, אֶל אֶרֶץ שׁוּעַל. יְחֹהֵר אֶשׂ אֶחָד יִפְגֹּה, דָּרָךְ
בַּיַת חָרוֹן; וְהָרֵאשִׁי אֶחָד יִפְגֹּה דָרָךְ הַגִּבּוֹל, הַגִּשְׁקֹף עַל גִּי הַצְּבָעִים הַמְדַבְּרָה.
שמואל א, יג, ה; יז - יח

2. יהונתן בטח בתשועת ה', ואמר:

”וַיֹּאמְרֵיהַ וְנִתְּנָא לְהַנְעִר נְשֵׂא כְלִי, לְכַהֲנֵעַ בְּרַחֲמֵי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִצְבָּה עַבְדְּכִי הַיְהוָה לְהַאֲוִייעַ שְׂהַה, לְנוּ;
כִּי אִיוֹלַהּ מִעֵצוֹר, לְהַוְשִׁיעַ בְּרַב אֹבְמַעֲט. וַיֹּאמְרוֹ לֹנִישׂא כְלִי, עֲשֵׂה פְלֶאֱשָׁר בְּלִבְךָ; וְנִטָּה
לְךָ, הַנְּנִי עִמָּךְ פְּלִבְבְּךָ:”

שמואל א, יד, ז-י

שלב ב' - שאלה 24

מסירות נפש

המסמך הראשון - המשך:

השאלות:

שלושה מגיבורי דוד, שמו נפשם בכפם, פרצו למחנה פלשתים וישאבו מים מבאר בית לחם.

1. מדוע הסתכנו שלושת הגיבורים, כדי לשאוב מים מבאר בית לחם שהיתה במחנה פלשתים?
2. מה עשה דוד במים, ששאבו שלושת הגיבורים, ומה אמר?

התשובות:

1. שלושת הגיבורים סיכנו את חייהם כדי להביא מים לדוד שהביע משאלה: "מי ישקני מים מבאר בית לחם אשר בשער":

וְדָוִד, אֲזִיבָה מְצִוְדָה; וּמִצְבַּפְּלִשְׁתִּים, אֲזִיבֵית לָחֶם. טוֹוֹיִתְאֹהֶדְדוֹ, וַיֹּאמֶר: מִיִּישָׁקֵנִי מִיָּם, מִבְּאֵר בֵּית לָחֶם אֲשֶׁר בְּשַׁעַר טוֹוֹיִבְקָעוֹ שְׁלֹשֶׁת הַגִּבּוֹרִים בְּמַחֲנֵה פְּלִשְׁתִּים, וַיִּשָּׂאבוּ מִיָּם מִבְּאֵר בֵּית לָחֶם אֲשֶׁר בְּשַׁעַר, וַיִּשְׂאוּ, וַיָּבִאוּ אֶל דָּוִד:

שמואל ב, כג, ד-טז

2. דוד המלך לא רצה לשתות את המים, הקדיש אותם לה', ואמר: "חלילה לי ה' מעשותי זאת, הַדָּם הָאֵנִשִּׁים הַהֵלֶכִים בְּנַפְשׁוֹתָם:

וְלֹא אֶבְהַלְשׁוֹתָם, וַיִּשְׂדָּאֲתָם לָהּ. יוֹוֹיִאֲמֹר חֲלִילָה לִּי הִמְעַשְׂתִּיאֵת, הַדָּם הָאֵנִשִּׁים הַהֵלֶכִים בְּנַפְשׁוֹתָם, וְלֹא אֶבְהַלְשׁוֹתָם; אֵלֶּה עָשׂוֹ, שְׁלֹשֶׁת הַגִּבּוֹרִים.

שמואל ב, כג, טז-יז

מלחמת גבורה להגנה על העם והארץ

המסמך השלישי:

במכתב, שכתב אב לאסתריקה בתו, מתוארת מלחמת הגבורה של חברי דגניה, שהדפו והשמידו את הטנקים הסורים, שהגיעו במלחמת השחרור בשנת 1948, עד שער דגניה. הרי קטע מן המכתב:

"... פמאם כאינו אג הטנקים לאתכי הטנקים נולכו חיילים סורים, פמאנו מיצ בידינו. אלך מנום חיטלנו ואלך בזל... ונטעק מטרצם, כאילו לא נואע או נוצכ. בזכנו ערך אג נעצכ נויצונג לאג נעצכנו פנימיה, כאילו ניו רחי עכש. כאש נעיצ אמעאנו שמאכנו יכינו, נוגרמחמנו, כאש אצא זכרמנו זקלפנו כשחימונים זכרזקרו מולוסאב ביצינו, כזנו ארכא נטעק כשכזרים לפעמים שוכרים מעא אכאשינו. נמולג מרולו מסבי, אזא מי שם אז אזנו? זוכרים על נטעק חימונים זכרזקרו מולוסאב... נעיצר אז אמ אטעק אזכר... אז אמ אזכנינו אינא. נחבר שולם, זנו מעוזב זאול, מעק ארכבג נטעק, מחילי אגוכו שני זכרזקרו מולוסאב. נשמע זצקנו: "נטעק זוכר". נטעק מאלר. נמחמל שזוכו מנפוצב. מאלג רעז מצנ נחל נשמנו. אז איכפ. אינו פומים עוז. ילאו עמלג ומאל טנקים, יש אנו זמנו אנועטר מנום. אלך אנמאך בעצ ייאלינו..."

השאלות

זה היה בימי מלכות דוד. אחד ממצביאי, בעת הערכות למלחמה בבני עמון ובעלי בריתם, עודד את אחיו, שפיקד על חלק מן הצבא, במלים אלה: "חֲזֹק וְנִתְחַזַּק בְּעַד עַמְּנוּ, וּבְעַד עָרֵי אֶלְהֵינוּ!"

1. מה שמות שני האחים, שלחמו וניצחו את בני עמון ובני בריתם?

2. מה היתה הסיבה למלחמה בבני עמון?

התשובות

1. המצביא יואב אמר לאחיו המצביא אבישי, בעת שנערכו למלחמה בבני עמון ובעלי בריתם: "חֲזֹק וְנִתְחַזַּק בְּעַד עַמְּנוּ, וּבְעַד עָרֵי אֶלְהֵינוּ"

2. הסיבה למלחמה: המלך דוד שלח מירושלים משלחת לנחם את חנון על מות אביו נחש. שרי בני עמון העלילו על אנשי המשלחת שהם מרגלים. המלך חנון, שהתייתם מאביו, הושפע משריו, שלח אותם מושפלים לדוד. זאת היתה הסיבה למלחמת דוד בבני עמון ובעלי בריתם.

אִיִּהִי, אַחֲרֵיכֶן, וַיָּמָת, מְלֶכֶּךָ בְּגֵיַע מִוֶּן; וַיִּמְלֹךְ חֲנוּן בְּנוֹ, תַּחְתָּיו. בּוֹ אִמְרוּ דָּוִד אֲנִי שֶׁהַחֶסֶד עִם חֲנוּן בְּנוֹ נָחַשׁ, כִּפְּאֵשׁ עֲשָׂה אֲבִיו עַמְּנוּ מִדִּיחָסֵד, וַיִּשְׁלַח דָּוִד לְחַמּוֹ בְּיַד עֲבָדָיו, אֲלָאֲבִיו; וַיָּבֵא וַעֲבַד דָּוִד, אֶרְצָהּ בְּגֵיַע מִוֶּן. גַּם אִמְרוּ וַשׁוּרֵי בְּגֵיַע מִוֶּן אֲלַחְנוּ אֲדֹנֵיהֶם, הַמֶּלֶךְ בְּדָד דָּוִד אֶת אֲבִי אֲנִי בְּעֵינַי אֲנִי שֶׁלַּח לָךְ, מִנְּחָמִים; הַלּוֹא בְּעֵבֶר וּרְחֹק אֶתְנַעֵר, וְגַלְגָּל הוֹלֵךְ כִּי הוֹלֵךְ הוּא, שֶׁלַּח דָּוִד אֶת עֲבָדָיו, אֲלֵי אֲנִי. וַיִּפְחַחוּ וַאֲתַעֲבִד דָּוִד, וַיִּגְלַח אֶת חֲצִיזָקָם, וַיִּכְרַת אֶת מִדּוּיָהֶם בַּחֲצִי, עַד שֶׁתּוֹתֵיהֶם; וַיִּשְׁלַח חֲנוּן בְּנֵי אֲתָם, כִּי הָיָה וְהָאֲנָשִׁים נִכְלָמִים מֵאֵד; וַיִּאֲמַרְהָ מְלֶכֶךָ שָׁב וּבִירְחוּ, עַד יֵצֵא מִחֻזְקֵךְ וְשָׁבָתָם. וַיִּיָּדָא וּבְגֵיַע מִוֶּן, כִּי נִבְּאֵשׁ וּבְדָד; וַיִּשְׁלַח וּבְגֵיַע מִוֶּן. וַיִּשְׁכַּר וְאֶת אֲרָם בִּיתְרוֹ וּבְאֶת אֲרָם צוּבָא, עַשְׂרִים אֲלֵךְ גְּלִי, וְאֶת מְלֶכֶךָ מִעֲבָרָאֲלֵי אִישׁ, וְאִישׁ טוֹב שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי אֲלֵי אִישׁ. וַיִּשְׁמַע, דָּוִד; וַיִּשְׁלַח, אֶת־יוֹאֵב, וְאֶת פְּלֶה צְבָא, הַגִּבּוֹרִים. וַיִּיָּדָא וּבְגֵיַע מִוֶּן, וַיַּעֲרֹךְ וּמִלְחָמָה פִּתְחָה שְׁעָרָאֲרָם צוּבָא וְרָחֹב וְאִישׁ טוֹב וּמִעֲבָרָאֲלֵי לְבָדָם בְּשִׂדָה. טוֹב־אִישׁ וְאֹב, כִּי הָיָה תְּהַלְּוִי פִּנְיָה מִלְחָמָה, מִפְּנִים, וְאֶחָד; וַיִּבְחַר, מִכָּל בְּחֹרֵי שְׂרָאֵל, וַיַּעֲרֹךְ, לְקָרְאֶת אֲרָם. וַיִּתְּרָהֶם, גִּתּוֹ, בְּיַד אֲבִי שִׁיחִיו; וַיַּעֲרֹךְ, לְקָרְאֶת בְּגֵיַע מִוֶּן. וַיִּיָּדָא וּבְגֵיַע מִוֶּן, אֶם תַּחֲזֹק אֲרָם מִמֶּנִּי וְהָיָה לִי, לִישׁוּעָה; וְאִם בְּגֵיַע מִוֶּן תַּחֲזֹק וּמִמֶּנִּי, וְהָלַךְ תִּלְהֹוֹ שִׁיעֲלָךְ. וַיִּבְחַחוּ וְנִתְחַזַּק בְּעַד עַמְּנוּ, וּבְעַד עָרֵי אֶלְהֵינוּ; וְהִי, יַעֲשֶׂה ה' טוֹב בְּעֵינָיו.

שמואל ב', י' א' - י"ב

היפרדות מונעת מחלוקת ומביאה שלום

השאלות

אברהם אבינו ולוט בן אחיו התיישבו בתחילה בין בית-אל ובין העי. באחד הימים נאלצו להיפרד זה מזה ולוט בחר להתיישב במקום אחר.

1. מדוע נאלצו להיפרד?

2. היכן העדיף לוט להתיישב, ומדוע?

התשובות

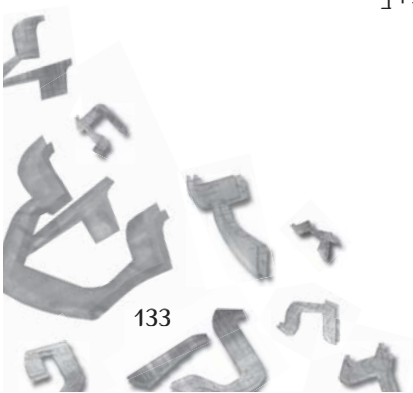
1. אברהם אבינו ובן אחיו לוט נאלצו להיפרד, כי הרועים של מקניהם היו רבים ביניהם:

”וַיֵּעַל אַבְרָם מִמִּצְרַיִם וְהָאֵלֹהִים וְהָאֲנָשִׁים וְכָל אֲשֶׁר לוֹ, וְלוֹטֵעַ מִוְהַגְגָּבָה. בְּאֲבָרָם, כְּבַדְמָאד, בְּמִקְנֵהוּ, בְּכֶסֶף וּבַזָּהָב. גּוּיֵלָד, לְמִסְעִיו, מְנַגֵּב, וְעַד בֵּית אֲלַעְדָּה מְקוֹם, אֲשֶׁר הָיָה שָׁם אֱהֻלָּה בְּתַחֲלָה, בֵּין בֵּית אֵל, וּבֵין הָעֵי. דְּאֶלְמִקּוֹם, הַמּוֹבָח, אֲשֶׁר עָשָׂה שָׁם, בְּרֵאשֵׁנָה; וַיִּקְרָא שָׁם אַבְרָם, בְּשֵׁם ה'. הַגּוֹם לְלוֹט הַהֵלָד, אֶת אַבְרָם: הָיָה צֶאֱן וּבְקָר, וְאֵהֻלִים. וְלֹאֵן שְׂאֵתָם הָאֲרָץ, לְשִׁבְתֵיחָדָו: כִּי הָיָה רֹכֵץ וְשָׂרֵב, וְלֹאֵיֶכֶל וְלְשִׁבְתֵיחָדָו. וְזוּיָהִירֵב, בְּיֹרְעֵי מִקְנֵה אַבְרָם, וּבֵין, רַעֲיִמִקְנֵה לוֹט; וְהַכְּנַעֲנִי, וְהַפְּרִזִי, אֲזוּ, יֹשֵׁב בְּאֲרָץ. חֲנוּיִמְרָא בְרָם אֶל לוֹט, אֶלְנָתָהּ מְרִיבָה בְּיָנִי וּבְיָנֶךָ, וּבְיֹרְעִי, וּבְיֹרְעֵיךָ: כִּי אֲנִי שֵׂים אֲחִים, אֲנַחְנוּ. טָה לֹא כִלְהָאֲרָץ לְפָנֶיךָ, הַפְּרָדָנָא מֵעַלִי: אִם הַשְּׂמָאל וְאִמְנָה, וְאִם הַיְמִין וְאִשְׁמָאֵלָה:”

2. לוט העדיף להתיישב בכר הירדן כי יש שם הרבה מים:

”וַיִּשְׂאֵל לוֹט אֶת עֵינָיו, וַיִּרְאֵתָת כָּל כְּפָרֵה יַרְדֵּן, כִּי כָלָה, מִשְׁקָהּ לְפָנֶי שַׁחַתָּה; אֶת קָדָם וְאֶת עַמְרָה, כְּגֹהֶ כְּאֲרָץ מִצְרַיִם, בְּאֶכָה עֵר. יֵאֵן יִבְחַר לוֹ לוֹט, אֶת כָּל כְּפָרֵה יַרְדֵּן, וַיִּסְעֵלוֹט, מִקָּדָם; וַיִּפְרָד, וְאִשְׁמַעֲלָא חֵיו. יב אַבְרָם, יֹשֵׁב בְּאֲרָץ כְּנַעַן; וְלוֹט, יֹשֵׁב בְּעַרְבֵי כְּפָר, וַיֵּאֱהֶל, עַד קָדָם:”

בראשית, י"ג, י' - י"ב

שלב ב' - שאלה 27

הארץ ונופיה

המסמך הרביעי -

ארבעה-עשר חברים ממייסדי דגניה מספרים על הדיונים שקיימו בעניין מיקומה של הקבוצה. הרי קטע מהמסמך:

אביב. ישלח בקולנוע. יתחכם יקטן, זאמן נאמרני נאמן רימו... אך-
בעני-עשר אנו, אך הויים גוססים. משומים על עינינו יקראב. על
קראב יקבע שאלו, מקום וביניים. ייכן יקבעו? כאן באם-ז'אנו,
איז פיאולו יירצן, או איז באב-אל-גוס, שם יקרא יירצן מן ויכרה?
אך אין כל ספק, שאנו בילב מוצא יירצן מן ויכרה. ויכרה, ויכרה ויכרי
הזולן מנו, ויכרי נפאי, ויכראון ויכרי כנען מנו. מלא ויכריים ויכרי ויכרי
הניחו הנובע אפיונו בא. אבסולו קבע מקום בנייני יקראבני איז מוצא
ויכרה מן ויכרה...

השאלות

מעל פסגת הר נבו הראה ה' למשה את הארץ על כל נופיה "את-
הגלעד, עד דן. ב ואת, כל נפתלי, ואת ארץ אפרים, ומנשה; ואת כל ארץ יהודה,
עד הים האחרון. ג ואת הנגב, ואת הפקר בקעת ירחו עיר התמרים עד צער:"
ונאמרו לו, באותו מעמד, שתי אמירות: אמירה המופנית לכל עם ישראל ואמירה אישית
למשה.

1. מה היא האמירה המיועדת לעם ישראל?

2. מה היא האמירה האישית שנאמרה למשה?

1. האמירה המיועדת לעם ישראל, שאמר ה' למשה בפסגת הר נבו, היא:
הבטחת הארץ לאבות עם ישראל ולזרעם אחריהם -

”זאת הארץ אשר נשבעתי לאבותם ליצחק וליעקב:”

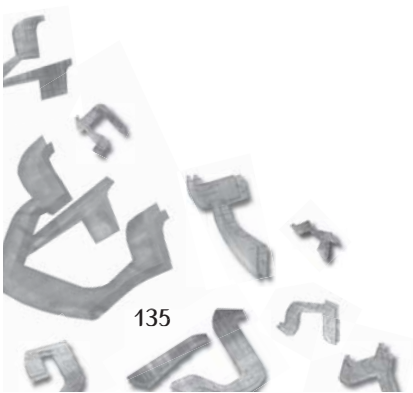
אויעלמשה מערבות מואב, אלהרנבו, ראשהפסגה, אשר עלפניי רחוק; ויראהוהי את כל
הארץ את הגלעד, עד דן. בואת, כלנפתלי, ואתארץ אפרים, ומנשה; ואת כלארץ יהודה,
עדהים האחרון. ואת הנגב, ואת הכפר בקעת ירחו ועיר התמרים עד - ער. ויאמרה אליו,
זאת הארץ אשר נשבעתי לאבותם ליצחק וליעקב:”

דברים, ל"ד, א' - ד'

2. האמירה האישית, שנאמרה למשה: שהארץ תינתן לזרעו אך הוא עצמו לא יזכה
להיכנס אליה:

”לזרעך, אתנגנה הראיתיך בעיניך, ושמא לא תעבר:”

דברים, ל"ד, ד'

המסמך הרביעי - המשך

ממעלות הארץ בפי נציג האויב

השאלות

נציג האויב, שצר על ירושלים, הבטיח לתושביה ולוחמיה לקחת אותם אל "אָרְץ דְּגָן וְתִירֹז" וְלָחֶם וְכַרְמִים אָרְץ זֵית וְצֹהַר וְדָבָשׁ.

1. מי האויב ומי נציגו?

2. תמורת מה הבטיח נציג האויב לקחת את תושבי ירושלים ולוחמיה אל "אָרְץ דְּגָן וְתִירֹז" ותנובות נוספות?

התשובות

1. רבשקה נציג האויב סנחריב מלך אשור:

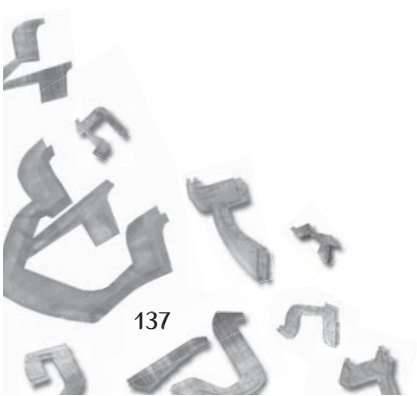
"וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ אַשּׁוּר אֶת תְּנִינְאֵתְרַבְסָרִיס וְאֶת רַב־שָׂרֵי שָׂרֵי מְלָכֵי שְׂאֵלָה מֶלֶךְ חֲזַקְיָהוּ, בְּחִיל כְּבִדְדֵי וְשָׁלֵם; וַיַּעֲלוּ יְבֵאוּ יַעֲמֹד וּבְתַעֲלֵתָהּ בְּרַכָּהּ עֲלֵיּוֹנָה, אֲשֶׁר בְּמִסְלַת שְׂדֵה חֲכִים. יְחִי וְיִקְרָא, אֵלֶּה מְלָךְ, וַיִּצְאֵלְהֶם אֱלֹקִים בְּוַחֲלָקְיָהוּ, אֲשֶׁר עֲלֵה בְּיָתִי; וְשָׁבְנָה, הַסֶּפֶר, וַיֹּאחַז בְּוַאֲסָף, הַמְּזִכִּיר. יֵטוּ אִמְרֵי הַרְבֵּי שָׂרֵי, אִמְרוּ וְאֶלְחֲזַקְיָהוּ: כֹּה אָמְרָה מֶלֶךְ הַגָּדוֹל, מֶלֶךְ אַשּׁוּר, מָה הַבְּטָחוֹן הַזֶּה, אֲשֶׁר בְּטַחְתָּ:

מלכים ב, י"ח, י"ז - י"ט

2. רבשקה נציג האויב הבטיח לקחת את תושבי ירושלים ואת לוחמיה אל "אֶרֶץ דָּגוּן ותירוש", אם יפסיקו להלחם וייכנעו:

"וַיַּעַמַד רַב־שָׁקֵה, וַיִּקְרָא בְּקוֹל גָּדוֹל, וַיְהִי וַדִּית; וַיִּזְדַּבְּרוּ אִמָּר, שְׁמַעוּ דְבַר הַמְּלָכָה גְדוֹל מְלָכָה אֲשֶׁר. כִּטְפָה אָמְרָה מְלָכָה, אֲלֵי שְׂאֵלְכֶם חֻזְקָהּ: ִכִּי לֹא יוּכַל, לָהּ צִיל אֶתְכֶם מִיָּד. וְלֹא אֲלִיבִטַח אֶתְכֶם חֻזְקָהּ וְאֵלֶּה לְאִמָּר, הִנֵּה צִילֵנוּ וְהִנֵּה לֹא תִנְתְּנוּ אֶתְהַעֲרִיחַ אֶתָּהּ, בְּיַד מְלָכָה אֲשֶׁר. לֹא אֶל תִּשְׁמַעוּ, אֶלְחֻזְקָהּ: ִכִּי כֹה אָמַר מְלָכָה אֲשֶׁר, עַשׂוּ וְאִתִּי בְּרָכָה וְצִוּוּ אֵלַי, וְאֶכְלוּ אִישׁ גִּפְנוֹן אִישׁ תֵּאֲנִתוֹ, וְשִׁתּוּ אִישׁ מִיבְרוֹ. לִבְעַד בְּאֵי וְלִקְחֵתִי אֶתְכֶם אֶלְאֶרֶץ פְּאָרְצֶכֶם, אֶרֶץ דָּגוּן ותירוש אֶרֶץ לָחֶם וְכַרְמִים אֶרֶץ זֵיתִים וְדִבְשׁ, וְחִי, וְלֹא תִמָּתוּ; וְאֵל תִּשְׁמַעוּ, אֶלְחֻזְקָהּ, כִּי סִיתְאֶתְכֶם לְאִמָּר, הִנֵּה צִילֵנוּ:"

מלכים ב, י"ח - ל"ב

שלב ב' - שאלה 29

מוסר עבודה גבוה

המסמך החמישי:

אהרון דוד גורדון (1856-1922), הידוע כאבי דת העבודה, היה אחד מחברי דגניה. עלה מרוסיה לארץ ישראל ב-1904, בהיותו בגיל 48 שנום. למרות גילו, הגבוה יחסית מרוב עולי העלייה השנייה, עבד בעבודה חקלאית בפתח תקווה, בראשון לציון, במושבות בגליל ולבסוף בדגניה. הוא נהג להקשיב לדברי העולים הצעירים שנקבצו סביבו ועודד אותם בשעות משבר. א"ד גורדון טען, כי זכותו המוסרית של העם היהודי על ארץ ישראל תירכש בעבודת כפיים. הוא האמין, שעבודת האדמה הוא המרפא לעמנו. יש בכוח העבודה ליצור קשר בין העם לבין הארץ ויכולה לחולל את תיקון הפרט ותיקון העם כולו:

"אזגנינו... כל עיך כעיונו של נקבלנו, אסכר אג נחיים נחמלים,
כח נרעיון, נשארנו, נחל ונעזבו נחמלים, באלן כג, שנה-
כיס ינוי נסמכים גג בנג אפועים גג על גג בנגיונס נחיוביים. אג,
היו אנשים גזאים נחך נחמל ונחך אכריוס. בנג אפער אנויג בנח.
גזנו כח נחיוב באגס אג נחל נחליו. מוסר עזבונו גזנו נח
נניע בנגך אנחנו ונחמל יכירנו."

השאלות

יעקב אבינו, העיד על עצמו, שהוא בעל מוסר גבוה בעבודתו, שביצע בתנאים קשים, במשך עשרים שנה רצופות, באומרו - "הייתי ביום אכלי חרב, וקרר בלילה; ונתדד שגתי, מיניני".

1. אל מי אמר יעקב אבינו את דבריו על מסירותו הרבה לעבודה?
2. מה היתה תלונתו על תנאי שכרו?

1. יעקב אבינו אמר ללבן, כי עבד אצלו 20 שנה במסירות רבה:

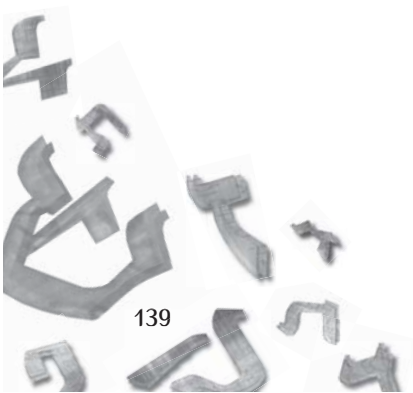
”זה עשרים שנה אנכי עמך, רחלי דונעו וזיף לא שכלו; ואילימאןך, לא אכלתי. לטטרפה, לא הבאתי אליך אכילאח טגח, מידי תבקו טגח; וגנבתיוום, וגנבתיללה. מהייתיב יום אכליחך, וקרוב לילה; ונתדד טעתי, מעיני. מאזה ליע שרים טגח, בביתך, עבדתיך ארבע שנה טגח בשתי בנתיך, ונש שנים בצאך.”

בראשית, ל"א, ל"ח - מ"א

2. יעקב טען כי לבן הרע את תנאי עבודתו והחליף את משכורתו פעמים רבות:

”ותחלף את משכרתי, עשרת מנים. מבלוגיא-להיאביא-להיאברקם ופחד יצחק, הנה ליכי עתה, ריקם שלח תני; את עגני ואת יגיע כפי, ראה א-להים.”

בראשית, ל"א, מ"א - מ"ב

המסמך החמישי - המשך

עובד אדמה נמשח לנביא בעת שעבד בשדה

השאלות

לפי הכתוב, היו נביאים, שבראשית דרכם עסקו בעבודת-אדמה, או במרעה. על הנביא אליהו מסופר, שנצטווה למשוך לנביא תחתיו אדם אחד, שעסק בעבודת האדמה.

1. מה שם עובד האדמה, שנצטווה אליהו הנביא למשוך תחתיו?
2. באיזה עבודה מעבודות האדמה עסק עובד האדמה, שנועד להיות נביא, ובאיזה דרך נמשח?

התשובות

א. הנביא אליהו נצטווה למשוך לנביא את אֵלִישֶׁע בֶּן שָׁפְט:

וַיֹּאמְרֵהוּ אֵלִי, לֵךְ שׁוּב לְדֶרֶךְ עַמְדַּת בְּרַהֲדָן מִשֹּׁק; וּבֵאתָ, וּמְשַׁח תִּנְחַתְּ חֲזָאֵל לְמִלְכָּךְ עַל אֲרָם. טו
וְאֵתִיָּהּ וְאֶבְרָהָם שֵׁי, תִמְשַׁח לְמִלְכָּךְ עַל־שָׂרְאֵל; וְאֵת אֵלִישֶׁע בֶּן שָׁפְטָא מֵאֲבִימַחֲזֵקָה, תִמְשַׁח
לְנָבִיא תַחְתָּי. יז. וְיִוְהָיָה, הַגִּמְלָט מִחֶרֶב חֲזָאֵלִי מִיָּתִיָּהּ וְאִי; וְהַגִּמְלָט מִחֶרֶב יָהּ וְאִי, יִמִּית אֵלִישֶׁע”
מלכים א, י”ט, ט”ו - י”ז

2. אלישע בן שפט, עסק בחריש, בעת שפגש אותו הנביא אליהו ומשח אותו לנביא תחתיו, על ידי כך, שהשליך אליו את אדרתו:

”וַיִּלְךְ מִשָּׁם וַיִּמְצָא אֶת אֵלִישֶׁע בֶּן שָׁפְטָא, וְהוּא חֹרֵשׁ, שְׁנַיִם עָשָׂר צִמְדִים לְפָנָיו, וְהוּא בְּשָׁנַיִם
הָעֶשְׂרִים עֶבֶד אֱלֹהֵי אֵלִי, וַיִּשְׁלַח אֶת דֶּרֶתוֹ אֵלָיו. כו. וַיַּעֲזֹב אֶת הַבְּקָר, וַיֵּדְ צֹאֲחוֹ יֵאֱלֹהֵי, וַיֹּאמֶר
אֶשְׁקָה גְּאֻלָּבִי וְגַלְמִי, וְאֶלְכָּה אַחֲרָיִךְ; וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ שׁוּב, כִּי מַחֲעַשְׂתִּילְךָ. כא. וַיֵּשֶׁב מֵאַחֲרָיו
וַיִּקְחָתָּ צִמְדֵי הַבְּקָרוֹ וַיִּבְחָהוּ, וּבְכֻלֵּיהֶם בְּקָרָה בְּשָׂלְמָה בְּשָׂר, וַיִּתְּנֵם, וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂבְּ, וַיִּלְךְ אַחֲרָיו
אֵלָיו וַיִּשְׂרָתָהוּ:”

מלכים א, י”ט - כ”א

השלב השלישי

חמש שאלות זהות בכתב שאלות שר הביטחון מר אהוד ברק

*

שאלות 31 - 35

אחדות העם - עיקר עצמתו

משאת נפשו של כל עם היא אחדותו. אחדות העם מבטיחה עוצמה רוחנית ופיזית. מרכיבים אחדים מהווים תשתית לאחדותו של עם. בין עיקרי המרכיבים: דבקות ואמונה במורשת ההיסטורית והרוחנית הייחודית המושתתת על ערכי חברה ומוסר; לשון לאומית; ארץ מולדת ובירה היסטורית. על כל אלה, ממשל נבון המנהל בתבונה את הצרכים של כל חלקי העם ומקיים צבא עממי מתוחכם טעון ערכים אנושיים להגנה מפני אויב.

חידון התנ"ך העולמי לנוער היהודי בתפוצות, השנה, עוסק במרכיביה העיקריים של אחדות העם: שיבת-ציון, מפעל ההתיישבות, דבקות במורשת היהודית ההיסטורית והרוחנית, השפה העברית וירושלים בירת עם ישראל בכל הדורות, ועוד.

השאלה הזוהה, בשנה זו, תעסוק בחמישה אישים מרכזיים, שלושה מספרי נביאים ושניים מספרי כתובים, שחששו לקיום העם, על-כן, כינסו את העם להעמיק אמונתו וביטחונו, כדי להגביר אחדותו ולהבטיח המשך קיומו.

עליכם לזהות את חמשת האישים על-פי המעשים שעשו לאיחוד עם ישראל בתקופתם.

הזמן: 3 דקות

הניקוד: כל תשובה נכונה - 4 נקודות

עבור 5 שאלות נכונות - 20 נקודות

השלב השלישי

5 שאלות זהות בכתב 31-35

שאלות שר הביטחון מר אהוד ברק

שאלה 31

אחד הנביאים, כינס את העם על הר הכרמל ואמר בפתח תפילתו: "...ה' אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל, הַיּוֹם יִזְדַּע כִּי-אֵתָהּ אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל...".

מה שם הנביא?

תשובה 31

הנביא הוא: אליהו (מלכים א, יח, 36)

שאלה 32

אחד המנהיגים, כינס את העם לשלושה ימים ואמר להם בפתח דבריו: "אַתֶּם מְעַלְתֶּם, וְתִשְׁבּוּ גְשִׁים נֶכְרִיּוֹת לְהוֹסִיף, עַל-אַשְׁמַת יִשְׂרָאֵל".

מה שם המנהיג?

תשובה 32

שם המנהיג: עזרא (י, י')

שאלה 33

באסיפת עם, שבה בכה העם בעת הקריאה בספר התורה, אמרו המנהיגים לעם: "אַל-תִּתְּאָבְלוּ, וְאַל-תִּבְכּוּ... כִּי-קֹדֵשׁ יוֹם, לְאֲדֹנָינוּ; וְאַל-תִּעַזְבוּ, כִּי-חֻדְוַת ה' הִיא מְעַזְבֵּיכֶם". מה שמות המנהיגים, שאמרו דברי עידוד אלה לעם?

תשובה 33

המנהיגים הם: עזרא ונחמיה (ח, ט-י)

שאלה 34

אחד המנהיגים כינס את שבטי ישראל בשכם ודרש מהם:

"וַעֲתָה, הֲסִיר וְאֵת אֱלֹהֵי הַגִּזְרֹת אֲשֶׁר בָּקַדְתְּמָּ; וְהֵטוּ, אֶת לְבַבְכֶם, אֶל־לוֹהֵי יִשְׂרָאֵל".

מה שם המנהיג?

תשובה 34

המנהיג הוא: יהושע (כד, כג)

שאלה 35

אחד המלכים הקהיל את העם, התפלל לפני העם ואמר:

"יְהִי ה' אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ, כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם אֲבוֹתֵינוּ: אֶל יַעֲקֹבֵנוּ, וְאֶל יִשְׂרָאֵל".

מה שם המלך?

תשובה 35

המלך הוא: שלמה (מלכים א, ח, נז)

חידון מוקדם בכתב

הניקוד

בחידון מוקדם זה 50 שאלות. כל תשובה נכונה מזכה בנקודה אחת
סה"כ יוכל כל נבחן לצבור 50 נקודות שייזקפו לזכותו בשלבי החידון הפומבי

הזמן

הזמן המוקצב לפתרון מבחן זה הוא 60 דקות

מרכז החידון

רס"ן הרב מלאכי ראבד

עורך ומפיק החידון

שאול דוד

מחבר השאלות

נריה פנחס

ועדת השאלות

רס"ן הרב מלאכי ראבד, שמש דוד, שאול דוד, סגן שירן בן חיים, נריה פנחס

ב ה צ ל ח ה!

המשפחה היהודית - "והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם"

1. מיהסב שביך את שני נכדיו שבאו לברך וברכה: "המלאך הגאל אתי מפלרע יברך את הנערים ויקרא בהם שמי ושם אבתי אברהם ויצחק וידגו לרב בקרב הארץ"

תשובה:

2. מיהבן שדאג לשכן את הוריו במקום בטוח: "יצאנא אבי ואמי אתכם עד אשר אדע מה יעשה לי אלהים:"

תשובה:

3. מיהאב שדאג לבתו ונתן לה מקורות מים "וינתן לה ... את גלית עלית ואת גלית פתחתית"

תשובה:

4. על מי מסופר כי הוא ובנותיו החזיקו בחומת ירושלים בימי נחמיה. "החזיק ... הוא ובנותיו".

תשובה:

5. מי האם שביקשה מבנה לעשות את מצותה "ועתה בני שמע בקולי לאשר אני מצוה אתך?"

תשובה:

6. מיזכולשכר בנימוק: יען אֲשֶׁר שָׁמַעְתֶּם עַל מַצּוֹת... אֲבִיכֶם וַתִּשְׁמְרוּ וְאֵת כָּל מִצְוֹתַי וַתַּעֲשׂוּ כִכֵּל אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם?

תשובה:

7. מי האח שהתפלל לרפואת אחותו שחלתה בצרעת: "אל נא רפא נא לה?"

תשובה:

8. על מי נאמר: "וַתִּקַּח... אֵת הַיֶּלֶד וַתִּשְׁתֶּהוּ בְּחִיקָהּ וַתְּהִי לוֹ לְאִמָּת"?

תשובה:

9. מי הבן שביקש להיפרד מהוריו קודם שיבצע את השליחות שהוטלה עליו "וַיֹּאמֶר אֲשֶׁקֶה נָא לְאָבִי וּלְאִמִּי וְאֶלְכֶה אַחֲרֵיהֶם?"

תשובה:

10. מי הנביא שדימה את אהבת ה' לעם ישראל כאהבת אב לבן: וְחָמַלְתִּי עֲלֵיהֶם כַּאֲשֶׁר יִחַמַּל אִישׁ עַל בְּנוֹ הָעֶבֶד אֹתוֹ:

תשובה:

מדור לדור

11. בקשר לאיזה אירוע נאמר: "עֲלִיָּה לְבָנֵיכֶם סִפְרוּ וּבְנֵיכֶם לְבָנֵיהֶם וּבְנֵיהֶם לְדֹר אַחֲרֵי"

תשובה:

12. בקשר לאיזה אירוע נאמר: "וְהִגַּדְתָּ לְבָנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר"

תשובה:

13. בקשר לאיזה אירוע נאמר: "אשר ישאלון בגיכם מחר את אבותם לאמר מה האבנים האלה והודעתם את בגיכם לאמר..."

תשובה:

14. בקשר לאיזה אירוע נאמר: "פיעד הוא פינינו וביניכם ובין דר ותינו אחרינו לעבד את עבדת ה'... ולא יאמרו בגיכם מחר לבנינו אין לכם חלק בה"

תשובה:

15. מי אמר: שיימו לבבכם לכלה דברים אשר אנכי מעיד בכם היום אשר תצגם את בגיכם לשמר לעשות את כל דברי התורה הזאת:

תשובה:

דברים טובים

16. מי אמר: "וידעתם בכל לבבכם ובכל נפשכם כי לא נפל דבר אחד מכל

הדברים הטובים אשר דבר ה' אלהיכם עליכם הכל פאו לכם"

תשובה:

17. בדברי מי נאמר: "ויען ה' את המלאך הדבר בי דברים טובים דברים נחמים"

תשובה:

18. בדברי מי נאמר: כאשר הבאתי אל העם הזה את כל הרעה הגדולה הזאת פן

אנכי מביא עליהם את כל הטובה אשר אנכי דבר עליהם:

תשובה:

19. בקשר לאיזו מצוה נאמר: "וְשִׂמַחְתָּ בְּכָל הַטוֹב אֲשֶׁר נָתַן לָךְ ה' אֱלֹהֶיךָ וּלְבִיתְךָ

אֶתְּהָ וְהִלּוּי וְהִגְרָא אֲשֶׁר בְּקִרְבְּךָ:"

תשובה:

20. מיניבא: מה נאוועלהררים רגלימב שר משמיע שלום מב שר טוב משמיע ישועה אמר
לציון מלך אלהיך:

תשובה:

מתוקים מדבש

21. למי נשלחה מנחה הכוללת: "מעט צרי ומעט דבש נכאת ולט בטנים ושקדים:"

תשובה:

22. מי אמר: "ואכלה ונתהי בפי כדבש למתוק?"

תשובה:

23. על מי נאמר: "ויסר לך אות את מפלת הארץ והנה עדת דברים בגוית הארץ ודבש"

תשובה:

24. מי אמר: "צוף דבש אמרי נעם מתוק לנפש ומרפא לעצם"

תשובה:

25. על מה נאמר: "והוא כזרע גד לבן וטעמו כצפיחת בדבש"

תשובה:

פֶּקַח עֵינֶיךָ שִׁבַּע לָחֶם:

26. על מי נאמר: וַיִּבְאוּ אֵלָיו כָּל אֶחָיו וְכָל אֶחָיוֹתָיו וְכָל יָדְעָיו לִפְנֵים וַיֵּאכְלוּ עִמּוֹ לָחֶם

תשובה:

27. למי ניתן: כִּכְּר לָחֶם לַיּוֹם מִחוּץ הָאֵפִים עַד תֵּם כָּל הַלָּחֶם מִן הָעִיר

תשובה:

28. מי נצטווה: חֲזָה לָךְ בְּרַח לָךְ אֶל אֶרֶץ יְהוּדָה וְאָכַל שֵׁם לָחֶם וְשֵׁם תִּנְבֵּא:

תשובה:

29. מי אמר: לָחֶם חֲמָדוֹת לֹא אֶכְלֵתִי וּבָשָׂר וַיִּינּוּ לֹא בָּא אֵלַי פִּי וְסוּף לֹא סָכַתִּי

תשובה:

30. מי אמר: שָׁלַח לְחַמֶּךָ עַל פְּנֵי הַמַּיִם כִּי בָרַב הַיָּמִים תִּמְצָאֵנּוּ:

תשובה:

31. מנהיג קרע את בגדיו ומעילו בשמעו את דברי השרים על מעל גדול בקרב העם
"וְכִשְׁמַעִי אֶת הַדְּבָרָה הַזֹּאת קָרַעְתִּי אֶת בְּגָדֵי וּמָעִילְיוֹ אֶמְרָטָהּ מִשְׁעֵרָא נְשִׁי וְהִקְנִינָא שְׂבָהּ מִשׁוֹמֵם" מה
היה המעל בקרב העם?

תשובה:

32. בתשובתו לאנשים שביקשו לברר את זהותו אמר האיש: "עֲבָרִי אֲנִי וְאֵת ה' אֱלוֹהֵי

הַשָּׁמַיִם אֲנִי יָרָא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הַיָּם וְאֵת הַיַּבְשָׁה". מי האיש?

תשובה:

33. לקבלת פנים נרגשת זכושתינשים שחזרו ממואב לארץ ישראל: "וַתִּלְכְּנָה שְׂתֵיהֶם עַד בְּאֵנָה בֵּית לָחֶם וַיְהִי כַּבְּאֵנָה בֵּית לָחֶם וַתִּהְיֶינָם כָּל הָעִיר עָלֵיהֶן". מי הן הנשים?

תשובה:

34. דוד המלך ביקש לקנות את גורן ארונה היבוסי כדי להקים שם מזבח. "וַיָּבֵא גָד אֶל דָּוִד בַּיּוֹם הַהוּא וַאֲנִי אֵמַר לוֹ, עֲלֵה הָקֵם לָהּ מִן־בַּיִת בְּגֵר וְאֶרְוֶנָה הַיְבֹסִי". בכמה כסף רכש דוד את הגורן?

תשובה:

35. נביא הרגיע את מלך יהודה שחשש לשלומה של העיר ירושלים: "וַיִּגְנוּתִי אֶל הָעִיר הַזֹּאת לְהוֹשִׁיעָהּ לְמַעַנִּי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי". מי הנביא?

תשובה:

36. ידי מנהיג המושטות אל על סייעו לנצחון עם ישראל במלחמה. "וַהֲיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים... יָדוֹ וַיִּגְבֵּר יִשְׂרָאֵל". מי תמוך בידי המנהיג במהלך המלחמה? (די לציין שם אחד)

תשובה:

37. בעקבות מידע שמנהיגי האויב נחבאים במערה, פקד מנהיג מישראל בעיצומו של הקרב: "גִּלְוֹאֲבָנִים גְּדֹלוֹת אֶל־פִּיהַּ מְעַרְהָ, וְהַפְקִיד וְעָלֵיהֶן אֲנָשִׁים לְשֹׁמְרָם". מהיומנהיגיה האויב?

תשובה:

38. פריחת השקד על מטה סימלה בחירת אנשים מישראל לשרת לפני ה' "וַיְהִי כַּמְחֻרָת... וְהָיָה פֶּרַח מִטָּה... וַיֵּצֵא פֶּרַח וַיִּצַּץ צִיץ וַיִּגְמַל שְׂקָדִים. מי הם שנבחרו?

תשובה:

39. מנהיג דרש מחברי משלחת מיוחדת לעבור בארץ לכתוב אותה ולחלקה לשבעה חלקים. "ואתם תכתבו את הארץ שבעה חלקים והבאתם אלי הנה". מי המנהיג?

תשובה:

40. הכתוב מציין לשבח את חכמתם הרבה של ארבעה ילדים. "והילדים האלה אך בעתם נתנו להם האלהים מדעונה שכל בכל ספר וחקמה". בפנימי נדרשו הילדים להראות את חכמתם?

תשובה:

לבנות ולהיבנות

41. מי האיש שנאמר עליו: "וילד... ארץ החתים ויבן עיר ויקרא שמה לוי"

תשובה:

42. על מי נאמר: "ויבן... את שכם בנהר אפרים וישב בה ויצא משם ויבן את פנואל"

תשובה:

43. על מי נאמר: "ויקו אתההר שמר ונמאת שמר בככרים פספו ויבואתההרו ויקרא את שם העיר אשר בנה על שם שמר אדני ההר שמר ון"

תשובה:

44. בדברימי נאמר: "פה אמרה שבתיליר ושלם ברחמים ביתי בנה בה נאם הצבא ותקו ונגטה על ירושלם"

תשובה:

טוב הארץ

45. על מי נאמר: וַיֵּרָא מַנְחֵה פִי טוֹב וְאֶת הָאָרֶץ פִּינְעָמָה וַיֵּט שִׁכְמוֹ לְסַבְלֵי הַיָּהוּ לְמַסַּע בַּד

תשובה:

46. בדברי מי נזכר: וַיִּלְכְּדוּ יַעֲרִים בְּעָר וְתוֹנְאֵדְמָה שְׁמֵנָה וַיִּירֶשׁוּ בְּתִים מְלֵאִים פֶּלֶט וּבַד וְתַחְצוּבִים בְּכַמִּים וְזִיתִים וְעֵץ מֵאֲכָל לֶרֶב וַיֵּאָכְלוּ וַיִּשְׂבְּעוּ וַיִּשְׁמִינּוּ וַיִּתְעַדְנוּ בְּטוֹב אֲדָה הַגְּדוֹלָה:

תשובה:

47. מי ניבא: "וּמְלָאוּ הַגְּרָנוֹת בָּר וְהִשְׁקוּ הַיְקָבִים תִּירוֹשׁ וַיִּצְהַר?"

תשובה:

48. בדברי מי נזכר: וּבְאֹר וְנִיבְמָרוֹם צִיּוֹן וְנִהְרָה וְאֶלְטוּבָה יַעֲלֶה דָגוֹן וְעַל תִּירוֹשׁ וְעַל יִצְהָר וְעַל בְּנֵי צֶאֱן וּבְקָר וְהִיְתָה גִפְשָׁם כְּגֹן רֶוַח וְלֹא יוֹסִיפוּ לְדַאֲבָה עוֹד:

תשובה:

49. בדברי מי נאמר: "וְנָתַתִּי אֹתָם וְסָבִיבוּת גִּבְעָתִי בְּרֶכָה... וְנָתַעֲזָה שְׂדֵה אֶת פְּרִי וְהָאָרֶץ תִּתֵּן יְבוּלָהּ וְהָיָה עַל אֲדָמָתָם לְבָטָח"

תשובה:

50. מי ניבא: "וַיִּשְׁבּוּ אִישׁ תַּחַת גִּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֲנָתוֹ וְאִין מִחְרִיד כִּי פִי ה' צְבָאוֹת דִּבֶּר:"

תשובה:

ב ה צ ל ה !

דף תשובות

המשפחה היהודית - "וְהָשִׁיב לֵב אָבוֹת עַל בְּנֵיהֶם וְלֵב בְּנֵיהֶם עַל אָבוֹתָם"

בראשית מח' 16	1. יעקב
שמואל א' כב' 3	2. דוד
שופטים א' 15	3. כלב בן יפונה
נחמיה ג' 12	4. שלום בן הלוחש, שר חצי פלך ירושלים
בראשית כד' 8	5. רבקה
ירמיה לה' 18	6. בני יהונדב בן רכב
במדבר יב' 13	7. משה
רות ד' 16	8. נעמי
מלכים א' יט' 20	9. הנביא אלישע
מלאכי ג' 17	10. מלאכי

מדור לדור

יואל א' 3	11. מכת הארבה
שמות יג' 8	12. יציאת מצרים (חג הפסח)
יהושע ד' 21-22	13. בקיעת מי הירדן בימי יהושע
יהושע כב' 27	14. בניית המזבח בגלילות הירדן
דברים לב' 46	15. משה

דְּבָרִים טוֹבִים

יהושע כג' 14	16. יהושע
זכריה א' 13	17. זכריה
ירמיה לב' 42	18. ירמיהו
דברים כו' 11	19. הבאת ביכורים
ישעיהו נב' 7	20. ישעיהו

מְתוּקִים מְדַבֵּשׁ

21. יוסף
בראשית מג' 11
22. יחזקאל
יחזקאל ג' 3
23. שמשון
שופטים יד' 8
24. שלמה המלך בספר משלי
משלי טז' 24
25. המן
שמות טז' 31

פְּקַח עֵינֶיךָ שֶׁבַע לָחֶם:

26. איוב
איוב מב' 11
27. ירמיהו
ירמיהו לד' 21
28. עמוס
עמוס ז' 12
29. דניאל
דניאל י' 3
30. שלמה בספר קהלת
קהלת יא' 1
31. נישואי התערובת
עזרא ט' 3
32. יונה
יונה א' 9
33. נעמי ורות
רות א' 19
34. חמישים שקל כסף
שמואל ב' כד' 4
35. ישעיהו
מלכים ב' יט' 34
36. אהרון וחור
שמות יד' 11
37. חמשת מלכי האמורי
יהושע י' 18
38. אהרון ובניו
במדבר יז' 23
39. יהושע
יהושע יח' 6
40. נבוכדנאצר מלך בבל
דניאל א' 17

לבנות ולהיבנות

שופטים א' 26	41. האיש מבית אל
מלכים א' יב' 25	42. ירבעם
מלכים א' טז' 24	43. עמרי
זכריה א' 16	44. זכריה

טוב הָאָרֶץ

בראשית מט' 15	45. יששכר
נחמיה ט' 25	46. הלויים בימי נחמיה
יואל ב' 24	47. יואל
ירמיהו לא' 11	48. ירמיהו
יחזקאל לד' 26-27	49. יחזקאל
מיכה ד' 4	50. מיכה

שמות הזוכים בחידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי בתפוצות לשנת תש"ע

1. כלת התנ"ך: רבקה פרידמן - קנדה
2. סגן ראשון: מנחם שינדלר - ארה"ב
סגן ראשון: גבריאל פליגלמן - מקסיקו
3. סגנית שנייה: יעל גולדסמיד - ארגנטינה
4. סגנית שלישית: שרה עידית חר"ג - אוסטרליה

שמות הזוכים בחידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי לשנת תש"ע

1. כלת התנ"ך העולמי: אור אשואל - ישראל
2. סגן ראשון: אלעד נחשון - ישראל
3. סגן שני: אבנר נתניהו - ישראל
4. סגן שליש: רבקה פרידמן - קנדה
5. סגן רביעי: מנחם שינדלר - ארה"ב